דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● חיזורים זה לא חתונה — עליזה וולך
● ארוכה הדרך לחקיקה — ישראל לנדרס
● יום הולדת שמח, הוד מלכותו — טוביה מנדלסון
● תורה חדשה — אשר מניב
● בורסה וכלכלה (עמ' 5-4) עכשיו (עמ' 9)
● ספורט (עמ' 11), בידור (עמ' 12)

שיטת הבידוד התרמי של תרמוקיר.
רק להוסיף מים ולערבב!
* בידוד תרמי הומוגני ללא גשרי קור. שיטה חסכונית.
* סוף לסדקים בקירות.
* גימור יפה הוא חלק מהשיטה
* 15 שנים של הצלחות, באירופה ארה"ב ויפן.
* ישום מהיר גם בבנינים קיימים.
* ייעוץ והדרכה חינם באתר הבניה.
תרמוקיר
תעשיות לבנייה מתקדמת. קילון פורמיקה.
ד.נ. השרון התיכון טל. 03-9369824/5 ,45865
טלקס: 33499 חבן-עבור תרמוקיר

יום שני, ה' בכסלו תשמ"ו, 18 בנובמבר 1985 ● גליון 18663 ● השנה השישים ואחת
היום 12 עמודים ● המחיר 630 שקלים כולל מע"מ

הפגנת התחדות עם יהודי ברה"מ אתמול בתל-אביב (צילום: יפפא)

ברה"מ תסכים לאיחוד משפחות — סבור פרס

הממשלה קוראת לרייגן ולגורבצ'וב לייחד בפגישתם מקום ראוי לנושא יהודי ברה"מ; צור: הוחמרו האמצעים נגד המבקשים לצאת; עצרת הזדהות בת"א; ישראל קיסר מבקש מהאיגודים המקצועיים בעולם להשפיע על משתתפי הפסגה

מאת יוסי מלמן ומשה צימקי, סופרי „דבר" וסופר עתי"ם

ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר אתמול כי יש סימנים ש־ברה"מ תסכים לאיחוד משפחות לאחר פיסגת ריגן-גורבצ'וב בז'נווה. השר לקליטת עליה יעקב צור סבור, כי [illegible] יהודי המבקשים לצאת משם. הממשלה, קיימה אתמול, דיון [illegible]

קצר בנושא זה שבסופו פנתה לשני המנהיגים לייחד לנושא יהודי ברה"מ את המקום הראוי לו בפגישתם. פרס קרא לאפשר ל־יהודי ברה"מ לעלות לישראל ו־אמר, כי המאבק למען מטרה זו יימשך לצד פעילות דיפלומטית שקטה. הוא הבהיר, כי יש אינ־טרס משותף לברה"מ ולישראל לפתור את בעייתם של היהודים [illegible] שר הבטחון יצחק שמיר קרא ל־

ברה"מ לאפשר לפתוח לחצי מיל־יון יהודים לצאת בקרוב לישראל. שמיר הדגיש, כי ההחלטה שיכו־לים שני המנהיגים לקבל בנושא היא החלטה אנושית.

השר צור, קרא לשלטונות מוס־קווה לאפשר את עליית היהודים במסגרת מימוש זכותם לשוב ל־מולדתם.

עצרת הזדהות בתל-אביב

(ע). — קריאה לנשיא ארה"ב רונלד רייגן להעלות את הנושא של יהודי ברה"מ במקום המכובד ביותר על סדר היום של ועידת הפיסגה הושמעה אתמול בצהריים (המשך בעמוד 2)

ברה"מ מאשימה את ויינברגר בנסיון לטרפד את הפסגה

תוקם ועדה לחקירת הדלפת מכתבו של ויינברגר לרייגן

ז'נווה (סוכנויות הידיעות). יועץ המשלחת הסובייטית לוע־ידת הפסגה האשים אתמול את קספר ויינברגר, כי הוא ניסה לטרפד את שיחות הפסגה במכתבו לרייגן, שהודלף ל„ניו יורק טיימס" (ראה „יומן ז'נ־ווה").

גאורגי ארבטוב אמר, שהמכתב מוכיח שארה"ב נשלטת על־ידי „קומפלקס צבאי־תעשייתי". דובר המשלחת האמריקאית אמר בת־גובה, כי הסובייטים מנצלים את תקרית ויינברגר לצורך תעמולתי. עם זאת, אמר יועץ הנשיא רוברט מקפארליין כי תוקם ועדת חקירה ממשלתית כדי לבדוק את הדלפת המכתב.

ויינברגר, הידוע כאיש הקו ה־נוקשה, יעץ במכתבו לרייגן, שלא להמשיך ולהסכים מאלט 2 מ־1979 בנוגע לצמצום הנשק הגר־עיני. הנשיא רייגן הכחיש בתגובה כי בכוונתו לפטר את שר ההגנה ואמר שתוכן המכתב אינו ידוע לו.

גנרל ניקולאי צ'רבוב, יועץ צבאי במשלחת הסובייטית, טען כי לא ניתן יהיה להשיג הפשרה ביחסים, בלי הפחתה משמעותית בנשק הגרעיני. הסובייטים ערכו אתמול מסיבת עיתונאים רבת משתתפים בה התקיפו כאמור את ויינברגר, אך לא הציגו הצעות חדשות.

דוברו של רייגן לארי ספיקס החזיר, כי אין למדוד את הצלחת הפסגה לפי ההסכמים שיושגו, אלא לאור הבסיס החדש ליחסים בין וושינגטון ומוסקווה. קאנצלר מ־ערב־גרמניה הלמוט קוהל הודיע אתמול, כי תוצאות הוועידה יכ־ריעו אם תצטרף מערב־גרמניה לתכנית „מלחמת הכוכבים" הא־מריקאית.

קולונל-גנרל ניקולאי צ'רבוב עונה לעיתונאים אתמול במרכז הקונגרסים בז'נווה. צ'רבוב נחשב למומחה הסובייטי בנושאי טילים ופיקוח נשק (צילום רדיו של אי.פי.)

חבורת אנשים מתקבצת בפארק בז'נווה, בנושאה מטריות לבנות שעליהן מצוירים מגיני־דוד ומכתבים התובעים לאפשר יציאת יהודים מברה"מ (צילום רדיו של אי.פי.)

יומן ז'נווה / אמנון דנקנר

הפצצה האמריקאית והחטוטרת הרוסית

קספר ויינברגר, מזכיר ההגנה של ארה"ב, לא בא לז'נווה עם הנשיא רייגן אבל הכל דיברו עליו כאן אתמול. בעוד רייגן עושה את דרכו מוושינגטון, התפוצצה במטוסו „פצצה" של הדלפה שגרמה למשלחת האמריקאית קרובה אי-נעימויות והרבה צרות. מכתב שכתב ויינברגר אל נשיאו הודלף ל„ניו-יורק טיימס". במכתב הפציר מזכיר ההגנה בנשיא כי יגלה עמדה נוקשה מול גורבצ'וב ויימנע להתחייב בכל כיוון של פירוק חלק ממאגרי הנשק הגרעיני. דובריו של הנשיא לאחר ספיקס הודו במבוכה, כי ההדלפה „מהווה חבלה בפגישת הפיסגה".

לרוסים זאת היתה חגיגה. חברי המשלחת הסובייטית אומנם לא שפשפו ידיים בגלוי כשישבו מול מאות העתונאים אתמול לפני הצהריים, אולם ניכר היה בעליל כי הם מאוד מרוצים. הרוסים, שהקדימו בואם לז'נווה בשבוע כדי ליטול יתרון על האמריקאים במלאכת יחסי הציבור כאן, ומתנהגים כמעט כמו נשות יחסי הציבור האגרסיביות יותר במרכז העתונות מאשר בפגישות בין הצדדים — צברו הרוסים את הנקודות.

*

החטוטרת הרוסית

אבל צריך לזכור כי הרוסים הולכים כאן עם חטוטרת משלהם. בעוד הם מצליחים לשכנע רבים במערב בהגיון של הצעותיהם בעניין ריסונו של מירוץ החימוש הגרעיני, אין להם תשובות מספקות בנושא זכויות האדם. מכיוון שנושא זה הוא פשוט להבנה, לעומת הפרטים המסובכים של המאזן הגרעיני, אין פלא שאת ההצגה אתמול, בעת מסיבת העתונאים של המשלחת הרוסית, גנבה אשה נחושת הבעה, קטנת קומה ונמרצת בשם אירינה גריבנינה. היא קמה, ובמסווה של שאלה עתונאית נשאה נאום חוצב להבות בגנות משטר הדיכוי הסובייטי הכולא דיסידנטים בבתי-חולים פסיכיאטריים. איך אפשר לסמוך על הבטחותיכם בעניין הסכם להגבלת הנשק הגרעיני, שעה שאינכם מתחילים אפילו לקיים את הסכם הלסינקי על

אירינה גריבנינה, מהגרת סובייטית ועיתונאית בעיתון הולנדי, מדברת במקרופון בעת מסיבת עיתונאים אתמול עם היועץ המדיני הסובייטי גאורגי ארבאטוב. גריבנינה האשימה את הרוסים בהפרת זכויות האזרח וגרמה מהומה במסיבת העיתונאים (צילום רדיו של אי.פי.)

של תל-אביב, הבינו כי נפלה לידיהם מציאה. זה כמה ימים הם מציגים את רייגן כמי ששבוי בידיו של הממסד הצבאי-תעשייתי בארה"ב, עכשיו נעשה הדבר ברור: ויינבר־גר הוא האיש הרע, נציגו של הממסד הקשה וזה רייגן אינו בא לפיסגה בידיים נקיות, אלא נושא על גבו את חטוטרת המכתב.

היועץ לביטחון לאומי, רוברט מקפארליין, ניסה מאוחר יותר לנקות את השלולית הלא־נעימה כשטען, כי „הנשיא מעודד את אנשי ממשלו לייעץ לו על-פי מיטב שיקול דעתם ובגילוי-לב מלא". אבל היה ברור כי להד־לפה היתה כוונה, כי היא באה מהפנטגון עצמו וכי בסיבוב הזה של הקרב, המתנהל בשלב זה, יומיים לפני הוועידה עצמה —

זכויות האדם. היא ידעה על מה היא מדברת שכן רק זה לא מכבר הורשתה, אחרי שנים של מאבק, לצאת מברה"מ להולנד.

הדוברים הרוסים התחילו לנופף בידיהם בתנועות של השתקה, כמי שמבקש להרחיק מעליו ריח לא נעים. אבל היא המשיכה לנסר בקול חזק, עד שהדובר הרוסי הראשי גיאורגי ארבטוב איים שאם לא תפסיק לדבר הוא יזעיק את המשטרה. אחר-כך הרוסים השיבו כמיטב יכולתם, אבל איש מכל העתונאים לא התעניין במה שאמרו. זה נשמע מגוחך מדי. היתה שם, למשל, האשמה כי לא ברוסיה אלא בארה"ב יושבים אנשים בכלא שנים ארוכות בגלל דעותיהם הפולי־טיות. זאת היתה הרמה.

(המשך בעמוד 2)

סוכר מתייקר ב־30%; שמן ומרגרינה מוזלים ב־10%

מאת צבי זרחיה,
סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מחיר הסוכר מועלה מהיום ב־30 אחוז. מחיר 1 ק"ג סוכר לבן יהיה 520 שקלים במקביל מוזלים החל מהיום מחירי שמן סויה ב־10 אחוזים ומחירי המרגרינה ב־חמישה אחוזים. מחיר חבילת מרגרינה 200 גרם הוא 480 שקל ובקבוק שמן לצרכן (בקבוק פלסטי) 1 ליטר הוא 2410 שקל.

סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים מציין כי העלאת מחירי הסוכר נבעה מתנודות במחירו בשווקים הבין־לאומיים. שם חלה בחודשים האחרונים עליה תלולה ב־מחירים. למרות העליה המתמשכת, נמנעה הממשלה מלייקר בשלב מוקדם יותר.

הוזלת מחירי השמן והמרגרינה התאפשרה בגלל ירידת מחירי פולי הסויה בשווקים הבין־לאומיים, ירידה בשיעורי הריבית ו־סיום ההתחשבנות על מחיר השמן עם הוצאתו מהסבסוד הממשלתי. הוזלת מחירי השמן והמרגרינה והוזלה נוספת של מוצרים אלה בחודש הקרוב מקזזת לדברי משרד התעשיה את העלאת מחירי הסוכר.

עם הוזלת מחיר השמן מגיע שיעור ה־הוזלה המצטבר ליותר מ־20 אחוזים. ב־משרד התעשיה צופים כי הוזלה משמעותית של השמנים והמרגרינה לא רק שיוזיל את סל המזון הבסיסי של הצרכן, אלא גם יביא להוזלת עלויות הייצור של מוצרי מזון שונים שהשמן והמרגרינה משמשים בסיס חשוב לייצורם. ההוזלות הקודמות של השמן שיפרו את רווחיות היצרנים ובמספר מקרים אף נרשמה הוזלה של מוצרי מאפה שונים, שהתאפשרה עקב הוזלת הדלק לפני כחודש.

ארגון שיעי קיצוני מודה בחטיפת ארבעה היהודים

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

ארגון שיעי קיצוני המכנה עצמו „העשו־קים" („אלמוסתדעפון"), הודיע אמש כי הוא שחטף לפני יותר משבעה חודשים ארבעה מחברי הוועד של הקהילה היהו־דית בביירות.

בהודעה ששלח הארגון לסוכנות ידיעות זרה בביירות, שאליה צורפו תמונותיהם של ארבעת החטופים היהודים, נאמר שה־ארגון ישחררם תמורת שיחרור 300 עצורים שיעים ממיתקן המעצר של צד"ל בכפר חיאם שברצועת הבטחון. שמות היהודים שעצורים בידי הארגון השיעי על־פי הוד־עתו הם:

● איזק שסון — ממלא־מקום יו"ר הוועד הקהילה היהודית בביירות, שמונה לתפקידו לפני יותר משנה, לאחר שיו"ר הוועד נחטף על־ידי ארגון שיעי ומאז לא נודע מה עלה בגורלו.

● איזק טראב, אלי סרור וחיים כהן חלאק — שלושתם סוחרים, חברי ועד ה־קהילה היהודית בביירות, המחזיקים ב־אזרחות איראנית שאותה רכשו בכסף מה־קונסוליות האיראניות בתקופת השאה, מפני שנאסר עליהם לקבל אזרחות לבנונית.

בהודעתו מאשים הארגון השיעי, המסתתר תחת השם „העשוקים", את ישראל בכך שהיא לא מאפשרת לצלב-האדום הבין־לאומי לבקר במיתקן הכליאה בחיאם ו־מטיל עליה את האחריות לחיי העצורים השיעים בכלא זה.

קולומביה מתכוונת להפוך את העיר ארמרו לבית קברות

בגלל הקשיים בחילוץ אלפי גופות שקועות וקבורות

אשה בוכיה עם תצלומים בידה ליד אחד מקורבנות הר הגעש (צילום רדיו של אי.פי.)

בוגוטה (סוכנויות הידיעות). — ממשלת קולומביה מתכוונת להכריז על העיר ארמרו כעל בית קברות ענק, בגלל הקשיים לחלץ את אלפי הגופות השקועות עדיין מתחת למי השטפון והעפר.

שר הבריאות הקולומביאני, רפאל זובירייה, אמר, כי בחוות הדעת החילוץ החלו לשרוף גוויות כדי למנוע התפשטות מגיפות. להערכתו, נספו באסון כ־22,000 איש, מתוכם 8000 ילדים.

עדי ראיה במקום מספרים כי בארמרו הגלה להתקשות שכבת בוץ, שכיסתה את העיר וסביבותיה ושעוביה מגיעה לשבעה מטרים. לכן אין כמעט כל אפשרות לחלץ את הגופות.

מתגברת הביקורת

בתוך כך מתגברת הביקורת על השלטונות שלא חזו את האסון. לדברי העיתון הקולומביאני „אל טיימפו" התעלמו השלטונות מאזהרות לפני חודשים במנגנון הממשלה — „בבקשה למנוע את מה שאירע בסופו של דבר". העיתון הדפיס מחדש מאמר שהופיע לפני שבועות מספר תחת הכותרת „אס.או.אס. איזור ארמרו נמצא בסכנה".

שלטונות האויר של קולומביה מסרו, כי יותר מ־50 מטוסים מ־ארה"ב, ונצואלה, ברזיל, קנדה, בריטניה, ספרד וצרפת נחתו ב־בוגוטה, כשעל סיפונם ציוד חי־רום. מחסני שדה התעופה ב־בוגוטה מלאים עד אפס מקום וארה"ב סיפקה מנות רבות של ציוד רפואי ואחר.

סיוע ההסתדרות

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר הודיע אתמול בישיבת הוועדה ה־מרכזת כי ההסתדרות, באמצעות מרכז קופת חולים, משתתפת ב־סיוע ובמשלוח תרופות לנפגעי אסון הטבע הנורא בקולומביה. קיסר שיגר מברק אבל ותנחומים לעמיתו נשיא קונפדרציית העוב־דים בקולומביה וכן לנשיא הת־אחדות העובדים בקולומביה — שהם ארגוני עובדים קולומביא־ניים מקבילים להסתדרות ומקיי־מים עימה קשרים במישורים שו־נים.

יריות ואבנים לאוטובוסים ליד טול־כרם ובמזרח־הבירה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

צרור יריות נורה אמש סמוך לשעה 8.30 לעבר אוטובוס „דן" שעבר בקרבת טול-כרם. היריות החטיאו את האוטובוס, לא נגרם נזק ולא היו נפגעים.

בנוסף לירייה נזרק גם בקבוק תבערה לעבר האוטובוס, אולם גם הוא החטיא. כוחות הביטחון פתחו בסריקות לאיתור היורים שנמלטו.

אוטובוס „אגד" נרגם אתמול ב־שעות הערב בעת שחלף ליד השער החדש בעיר העתיקה ב־מזרח ירושלים.

אחת משמשות האוטובוס נופצה אך איש לא נפגע. חמישה חשודים נעצרו לחקירה.

נהרס בית מחבל

ביתו של מחבל מן החוליה, שחוסלה לפני שבועות אחדים, נהרס אתמול בכפר ג'בע מדרום לבית לחם.

לפני שבועות אחדים, כשנלכדה החוליה, ניסו כוחות הביטחון להרוס את הבית באמצעות צו הריסה. משפחת המחבל טענה, כי הבית אינו שייך לו והמפקד צה"ל במקום החליט להשהות את ההריסה ולערוך בדיקה נוספת.

דובר צה"ל מסר, כי אתמול הושלמה הבדיקה שבה הוברר מעבר לכל ספק כי המחבל הת־גורר באותו בית. לאור הבדיקה הרסו אמש כוחות הביטחון את בית המחבל.

נדחה גירוש

(ע). — פרקליטות המדינה הס־כימה אתמול לדחות בעשרה ימים את גירושם של שני מחבלים ש־שוחררו במסגרת עיסקת חילופי השבויים עם ארגונו של ג'יבריל, עד שהשניים יסדירו את ענייניהם האישיים.

הסכמת הפרקליטות ניתנה בדיון המשפטי שנערך בבג"ץ. באת כו־חם של העותרים, עו"ד לאה צמל, קיבלה את הסכמת הפרקליטות וה־סכימה למחוק את העתירה. ה־שניים הם מקבוצת 18 המחבלים ששלטונות הבטחון החליטו על גירושם מכיוון שהיו מסתננים ו־לא תושבים מקומיים באיזור עם מעצרם. ענינו של מגורש שלישי יידון בבג"ץ תוך ימים.

יצויין עוד, כי בג"ץ הורה לפני חודש ישים לגרש 11 מחבלים מקבוצה זו לאחר שדחה את עתי־רתם נגד הגירוש.

ראשי ישובים ידרשו מרבין הבהרה בקשר לרמת הגולן

שר הביטחון מכחיש ידיעה לפיה הציע בארה"ב מו"מ עם הסורים על הרמה

מאת עליזה וולך
וסופר „דבר" בצפון

ראשי הישובים בגליל, ב־עמק הירדן וברמת-הגולן, התכנ־סו אתמול לישיבת חירום ב־עקבות דברים שיוחסו לשר ה־ביטחון, יצחק רבין, בארה"ב, לפיהם ישראל מוכנה למו"מ ישיר עם סוריה על עתיד רמת־הגולן.

אמש התקשרו מלשכת השר ל־ראשי הישובים בגולן והבהירו, כי השר רבין לא צוטט כהלכה וכל שאמר היה כי ישראל נכונה למו"מ עם הסורים. אף־על־פי־כן הוחלט, על דעתם של כל משתתפי הישיבה, לתבוע מראש־הממשלה להבהיר באור חד־משמעי, אם רמת-הגולן היא נושא למו"מ עם הסורים.

רבין מכחיש

שר הביטחון יצחק רבין פירסם בינתיים באמצעות מערכת הדו־ברות של משרד הביטחון הכחשה לידיעה לפיה הציע לארה"ב משא ומתן עם הסורים על רמת-הגולן. בהכחשה נאמר כי שר הביטחון הביע בארה"ב נכונות למשא ומתן על שלום עם הסורים ולא הציע מו"מ ישיר על עתיד רמת-הגולן.

איתן ליס, ראש המועצה ה־אזורית גולן, אומר כי לא יתכן שהצהרות מסוג זה יאמרו על־ידי שרים בחו"ל בלי שהישובים הנוגעים בעניין בארץ ידעו על כך דבר וחצי דבר. ליס מזכיר, כי רק לפני יומיים תבע ראש־הממשלה מהשר אריאל שרון התנצלות פומבית גם על אותו סעיף שבו אמר שרון כי ממשלת ישראל מוכנה למו"מ עם הסורים על עתיד הגולן.

ליס מוסיף, כי הצהרת רבין ב־ארה"ב מצטרפת למסכת ארוכה של אמירות והצהרות־ידיעות שבולטן קושרות את עתיד הגולן למו"מ עם הסורים כמו דו"ח ברוקינגס ו־הודים תמורת שטחים. לדברי ליס, כל ההכחשות שבאו מלשכת ראש־הממשלה היו מגומגמות והיה בהן הרבה מקום לסימני שאלה. ליס מזכיר, כי ראש־הממשלה נמ־נע עד כה מלבקר בגולן ולהצהיר חד־משמעית כי הגולן איננו עומד לשום מו"מ. בכינוס החירום ש־נערך בקריית-שמונה שוב עלו ב־

(המשך בעמוד 2)

ערפאת סיים ביקורו בירדן בלי הבהרות כדרישת חוסיין

סיכמו על המשך שיתוף הפעולה המדיני ביניהם

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

ערפאת סיים אתמול את בי־קורו בירדן בלי לתת למלך חוסיין הבהרות על דרישותיו שאש"ף יכיר בהחלטה 242 ו־יסכים לנהל משא־ומתן עם ישראל במסגרת ועידה בין־לאו־מית.

עם זאת נודע, כי בשיחה תקיפה שלשום ערפאת וחוסיין סוכם שאש"ף וירדן ימשיכו ב־שיתוף הפעולה המדיני ביניהם. על־פי כמה ידיעות יכנס ערפאת השבוע בבגדאד את הנהגת אש"ף לישיבה מיוחדת כדי לדון בתבי־עותיו של המלך חוסיין. משקי־פים אינם צופים שבישיבה זו תתקבלנה החלטות בדבר הגמשת העמדות המדיניות של אש"ף בענין שאלת ההכרה בהחלטה 242.

פגישת מובארק־חוסיין

בינתיים נועדו אמש המלך חו־סיין והנשיא מובארק במסקט ושוחחו וקיימו שיחות על המצב המדיני. שני המנהיגים נועדו גם עם מנהיגים ערבים נוספים שה־גיעו לעומאן כדי להשתתף בחג־יגות יום העצמאות ה־15 של נסיכות זו.

מקורות בקהיר מסרו, כי ביום ג' הבא ייפגשו בקאהיר ראשי הממשלות של מצרים וירדן כדי להמשיך במגעים המדיניים. לפי מקורות זרים יצא אתמול ערפאת מירדן בדרכו לבגדד ובהמשך ה־שבוע הוא ייפגש עם ראש הממ־שלה העיראקי גם הוא בימים אלה בנסיכות עומאן.

בראיון לעתון הסעודי „עוכאז" אמר ערפאת בתוך כך, כי אש"ף נקט צעדי בטחון מוגברים בב־סיסיו מחשש שישראל תנסה לפ־גוע בהם.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

ניתוח מדד אוקטובר מגלה

מסתמנת התרופפות בפיקוח על מחירי מוצרים רבים

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

חשש כבד כי חלה התרופפות בפיקוח על המחירים ובמידה ארוכה של מוצרי התעשיה מתחילה להסתמן מגמה של פריצה בתחום המחירים — הביעו כלכלנים בכירים בירושלים, לאחר ניתוח מדד המחירים לחודש אוקטובר שפורסם בסוף השבוע.

סופר "דבר" מציין, כי בדיקת נתוני ההתייקרות של מוצרים רבים כפי שדווח על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מגלה ש־בשורה ארוכה של מוצרים היו התייקרויות, אם כי מאחוזים בו־דדים.

ההתייקרויות הללו מקיפות את כל מוצרי התעשיה ולא רק ענפים שבהם חלו "התייקרויות עונתיות", כמו הלבשת חורף או העלאות מחירים המוכתבות במוצ־אחיד ב־דרש כמו התייקרות הפירות והי־רקות.

כלכלנים בירושלים אמרו אתמול, כי קשה להבין מדוע הועלו את מחירים אלה מתרחשות ב־שעה שיש הקפאת מחירים כללית במשק, כשבמכר ישנה שחיקה גדולה המקטינה את הוצאות ה־ייצור, וכן בזמן שיש ירידה ני־כרת בהוצאות המימון.

ההתייקרויות השונות התרחשו בחודש האחרון תוך באמצעים רבים שנקטו במשרד התעשיה וה־מסחר בהפעיל מבצעי ביקורת מחירים מוגברים. הנטיות למב־צעי הזולה בתחום הטקסטיל וה־הלבשה.

גם אם מנכים מההתייקרויות הגלאות לכאורה במחירים (כיון שירידת הריבית הביאה לכאורה להקטנת ההטבה הגלומה במחיר האשראי) עדיין נותרת ההתייקרו־ית בשורה רחבה של ענפים ה־עולות על שני אחוזים בחודש ש־עבר.

מוצרים שמחירם עלה

בחודש שעבר העלו התעשיינים את מחירי המוצרים הבאים למרות הקפאת המחירים, שחיקת השכר וירידת הריבית: בשר בקר 3.8 אחוזים, שימורי דגים 5.1, גלידות ושלגונים 2.7, רסק ומיץ עגבניות 4.1, שימורי ירקות 4.3, מיץ לימון וסמוי 3.1, ליפתנים 6.1, ריבות וממרחות 4.5, משקאות קלים מ־הדרים 2.6, מיונז 2.7, אטריות וכיסני בצק 3.9 (למרות הורדת מחיר הקמח), יין ומשקאות חרי־פים 4, קפה 4.3, אבקת פרק 4.1, טקסטיל: אריגים סינתטיים 3.1, אריגים מצמר 4.7, צבר־בגן לבד 4.2, ארנקים, תיקים, מזוודות 3.9, תיבות וארגזים לאריזה 3.2, יריעות לכלי עבודה 4.3, נייר לכתיבה והד־פסה 3.1, נייר אריזה 3.1, קופ־סאות קרטון 4.7, מחברות בלוקים ופנקסים 3.6, ספרים 3.9, כיפרי גומי 3.7, חידוד צבעים ואצבעים 16.1, לחות ידיעה ופסים מגומי 4, צינורות מגומי 4.4, כלי־בית מפלסטיק 5.3, צינורות פלסטיים 4.9, תרופות 3.5, סבון ותכשירי ניקוי סינתטיים 4.7, תמרוקים 4.3, חומרי הדברה וחיטוי 5.6, דבק 4.5, סיד לבניה 3.8, אריחי־קיר 3.5, ברזים, שסתומים, כוללה ומסמ־רות 5.1, כלי־עבודה להנצלה ר לחקלאות 3.9, כלי־בית 3.5, מכונות־כביסה ביתית 3.2, מגר־עים ומפלים 3, תנורים וכלים חשמליים 19.7, נורות ובציעות 3.4, אביזרים להתקנה ביתית 6.6, מכשירי טלפון 3.3, מכשירי אופ־טיקה וצילום 4.2, כלי כתיבה וציוד לבית־ספר 4.3, תקליטים 3.5 אי־רונים.

הקטנת שווי ההנחה

במשרד התעשיה אומרים בת־גובה, כי לא חלה התרופפות ב־פיקוח על המחירים וכי העלאות המחירים הללו נבעות בחלקן מ־ירידת הריבית במשק, שהוזילו את עלות האשראי. מבחינה סט־טיסטית צריך לרשום זאת כהקטנת שווי "ההנחה" שמקבל הקמעונאי או הסיטונאי מהספק כשאין הוא נדרש לשלם במזומן. ככל שמחיר האשראי פוחת, עם הורדת הריבית, כך מצטמקת ההנחה הגלומה כב־יכול במחיר המוצר, עקב קבלתו באשראי. התוצאה: עליה לכאורה במחירים.

סופר "דבר" מציין, כי למרות הסבריו של משרד התעשיה כי עליית מחירים זו מקורה דווקא בירידת שיעורי הריבית, אין בכך משום תשובה לשאלה מדוע עש־רות רבות של מוצרים עלו ביותר משני אחוזים. שיעור שבו ירדה הריבית בחודש שעבר ושבו ניתן אולי להצדיק צמצום "ההנחה" ב־מחיר.

במשרד התעשיה אומרים, כי התייקרות מוצרי התעשיה בחודש שעבר הגיעה לכשתי עשיריות ה־אחוז בלבד. ההתייקרות בשיעור־תים הגיעה לשלוש עשיריות ה־אחוז, כך שאין פריצה בחזית ה־מחירים.

ברונו: יש לשנות הסכם תוס"י בתוכנית הכלכלית

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

פרופ' מיכאל ברונו, מהוגי התוכנית הכלכלית, סבור שיש לפעול לשינוי הסכם תוספת־היוקר בוועדת המעקב לביצוע התוכנית הכלכלית. בראיון לטלוויזיה אמר פרופ' ברונו, כי לא צפוי פיחות או העלאות מחירים עקב תשלום תופת היוקר במשכורת נובמבר.

עם זאת ציין, כי יש לפעול להמרת תוספת־היוקר למתן תוספות שכר נטו מבלי להעלות את השכר ברוטו. הדבר יכול להיעשות גם על־ידי כך שהאוצר ישלם למעסיקים את דמי הביטוח הלאומי שהם מפרישים עבור עובדיהם. לדעתו, אם דברים אלה ייעשו במקביל לקיצוץ של כחצי מיליארד דולאר בתקציב המדינה, ניתן יהיה להמשיך בהקפאת המחירים לאורך זמן.

בישיבתה של ועדת המעקב אתמול שדנה במדד אוקטובר נמסר, כי ל־12 אחוזי אינפלציה בחודשים אוגוסט־אוקטובר 85 תרמו, בין היתר, הירקות והפירות ב־5.7 אחוזים, הדיור ב־1.4 אחוז, הלבשה אחוז אחד, וחינוך ותרבות אחוז אחד.

יומן ז'נווה / אמנון דנקנר

(המשך מעמוד 1)

מישהו ברוסיה עוד ישלם על כך שהתיר לגברת גריטונינה לצאת למערב. אתמול היא עזבה כאן את היומיה שלה.

*

מוסקווה אינה מאמינה בדמעות — אבל בכל זאת מנסים

יועציו של הנביא רייגן שעסקו בימים האחרונים בהכנות לפיסגה לא העמיסו עליו פרטים בהכירם את היכולת המוגבלת של מוחו לקלוט מידע רב מדי. לעומת־זאת, כדי להקנות לו הבנה בנפש הרוסית ה־עכשווית, הקרינו לו את הסרט "מוסקווה אינה מאמינה בדמעות". בסרטים הוא הרי מבין.

העובדה שמוסקווה אינה מאמינה בדמעות לא הרתיעה את כל הפעילים הלוהטים ל־מען יהודי ברה"מ, המסתובבים כאן בהמו־ניהם, מלנסות בכל זאת. אבל אצל יהודים — כמו אצל יהודים — יש הרבה ויכוחים פנימיים וחילוקי־דעות חריפים שהסתיימו כאן אתמול אחרי־הצהריים בהפגנה קטנה מדי ומאכזבת מאוד. מקורות יהודיים כאן מספרים, כי ההפגנה היתה צריכה להיות המונית והנואמים בה אישים מפורסמים כמו הפילוסוף היהודי צרפתי ברנארד אנרי לוי, אבל היו ויכוחים והיו שיקולים והיו דיונים ובסופו־של־דבר זה נגמר בהפגנונת בת 300 משתתפים, שדמתה להפגנה של ממש כמו שבנין האופרה של ז'נווה, שליד התקיי־מה, דומה לבנין האופרה של פאריס: העתק חיוור ועלוב.

ובכל זאת לא מתייאשים: הבוקר, בלובי של מלוני, הייתי צריך לשפשף את עיני כדי לברר עם עצמי שאינני נמצא באיזו התנ־חלות של "גוש־אמונים". היו שם גברים בכיפות סרוגות, עטורי־זקנים, ונשים ב־שביסים וחצאיות ארוכות וצנועות, ורק כשהתקרבתי הבחנתי כי המדובר בגברת אביטל שצ'רנסקי ומלוויה שבאו לכאן כדי לצעוד "יחסי ציבור ליהדות ברה"מ. אביטל היא מראיינת מצוינת, עטירת ניסיון, עם דיבורה החרישי והעצוב והסיפור האישי של נאמנותה לבעלה הכלוא, שהוא נוגע ללב. הרוסים כאן בז'נווה עוד ישמעו עליה הרבה והם לא יאהבו את זה.

*

ומה עם ה"איידס"?

הוראות הבטחון שנמסרו למשטרה כאן הן קפדניות ביותר. בין־השאר צוו ה־שוטרים לירות בלי אזהרה במי שייראה מסוכן בעליל, אבל עדיין זאת איננה שיק־אגו. ולעיתים מזכירה ז'נווה יותר עיר שבה מתנהל קרנבל או אוניברסיטה אמריקאית בשנות ה־60 הסוערות. ממחר יש איסור על הפגנות ועצרות בעיר, ועד אז מנצלת כל קבוצה את הזמן כדי לצעוד ברחובות, לערוך שביתות שבת ולהצטלם, להצטלם ולהצטלם. מפרקי־נשק, פציפיסטים, שוחרי איכות הסביבה, "ירוקים", אפגאנים, פלש־תינאים, יהודים, לאטווים, פולנים, נשים אמריקאיות הנשואות לסרובניקים ועוד שלל של קבוצות. מיעוט בעלות טענות ומענות.

אבל אולי המעשי ביותר מבין כל אלה היה המפגין הבודד הסובב ברחובות ז'נווה ומחלק כרוזים מטעם ארגון של הומוסקסו־אלים אמריקאים הקורא לרייגן וגורבצ'וב לכלול את סכנת ה"איידס" בסדר־היום שלהם. "ממלחמת־עולם שלישית, הוא טוען, עוד לא מת אף אחד. מה"איידס" כבר מתים, ואם לא יטפלו בזה ימותו המונים.

יש משהו בדבריו. תחשבו על זה.

אנשי נטורי קרתא מבקשים מגורבצ'וב לא להתיר עליה

מאת נח זבלוני, סופר "דבר"

אנשי נטורי קרתא מבקשים ממנהיג ברה"מ, מיכאל גורבצ'וב, לא להרשות ל־יהודים אזרחים סובייטיים לצאת מברה"מ לישראל. "הארץ הפחות מתאימה לקיים בה את הזהות היהודית האמיתית".

לקראת ועידת הפסגה, שלח מרכז נטורי קרתא בבריטניה, בתיאום עם ירושלים וניו יורק, מברק אל גורבצ'וב.

במברק נאמר בין היתר: "אנו, עשרות אלפי יהודים ותיקים המתגוררים בארץ ה־קודש ומאות אלפים אחרים בתפוצות ה־מיוצגים על־ידי נטורי קרתא, המתבדלים מן הציונות ומן המדינה שלה, פונים אליך בעניין הפרסומים האחרונים על עלייה המו־נית מברה"מ לישראל ועל העדיפות ש־ממשלתך תעניק ליוצאים לישראל. עליך לדעת, כי ישראל הוא המקום הפחות מתאים ליהודים לגור בו. מייסדי המדינה גזלו את השם הקדוש ישראל, הם עשו זאת כדי להסוות על המטרות הלא־טהורות שלהם והיא עליה המונית למדינה ציונית מ־ארצות שונות כמו תימן, מרוקו, תוניס, ו־עוד, שנאלצו בבואם ארצה לוותר על זהו־תם היהודית האמיתית בה החזיקו אלפי בשנים בארץ מולדתם.

"משום־כך מבקשים הנטורים — נאמר במברק — מממשלת ברה"מ להרשות ל־יהודים המעדיפים לגור במולדתם רוסיה במה הם חוסים, לקיים את אורח היהודי האמיתי המתבסס על תורה ומצוות, שהיא הזהות האמיתית של יהודי ואילו אלה היהודים הרוצים "להחליף את מקום מגורי־הם" ולצאת מברה"מ להגביל את היתר ה־יציאה לאלה הרוצים לעלות לישראל..."

שרון בלוס־אנג'לס: "אני מאמין בממשלת האחדות"

מאת אביר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר") — שר המסחר והתעשיה אריאל שרון נכנס אמש במסיבת עיתונאים בלוס אנג'לס מלח־זור על התקפותיו על ראש ה־ממשלה שמעון פרס מהשבוע שעבר.

בתגובה לשאלות רצופות אמר שרון, כי אין ברצונו לעסוק ב־חו"ל בנושאים ישראליים פני־מיים וכי משבר השבוע שעבר הסתיים. "אני מאמין בממשלת האחדות", אמר.

בתשובה לשאלה על תהליך ה־שלום עם ירדן אמר שרון, כי לדעתו חייב נהר הירדן להיות גבול השלום וכי ירדן היא ה־מדינה הפלשתינאית ואין צורך להקים מדינה פלשתינית שניה. הבעיה היא להביא לכך שהפלש־תינאים בשטחים יוכלו לבחור ל־פרלמנט הירדני ולהיבחר אליו, אמר שרון.

על גזירת רמת הגולן אמר, כי ישראל לא תוכל לסגת בה וכי על הגבול הנוכחי להישאר בעינו. על המירור אמר כי הוא פרצל מריבה־צמון וכי המלך חו־סיין יכול לגרש את מפקדותיו מ־שם.

סקר דעת קהל של השבועון "ניוזוויק" שהתפרסם אמש גילה, כי לדעת האמריקאים המזה"ת הוא איזור המתיחות העלול יו־תר מכל להוות מוקד לעימות בין ארה"ב לברה"מ. כמעט שלו־שה מכל חמישה אמריקאים ס־בורים כך.

חוסלה אלימות קיצונים דתיים ברצועת עזה

(ע.) — המינהל האזרחי ב־רצועת עזה, יחד עם המשטרה ועם כוחות הבטחון, שם לאח־רונה קץ לאלימות הקיצוניים הדתיים ברצועה, אשר גאתה במיוחד בחודשים האחרונים — על כך נמסר לכתב עתיים ב־דרום, יצחק לוינסון, מפי קצין צה"ל בכיר.

הגנת כוחות הבטחון על אוכ־לוסית הרצועה מפני קנאים דתיים הגיעה אף לידי כך, שחיילי צה"ל שמרו על נשים ערביות, שרחצו בחוף ימה של עזה ואשר קנאים מוסלמיים ביקשו להתנכל להן בשל כך, בטענה כי רחצת הנשים בים מפרה את חוקי המוסר של ה־איסלאם.

הזרם הדתי ברצועת עזה הוא אחד מארבעת הזרמים החברתיים־פוליטיים הגדולים והמובילים ב־אזור. גדול ממנו רק הזרם ה־אש"פי.

לשיאן הגיעו פעולות הקיצוניים בחודשים יוני, ויולי השנה ובעק־בות הקצנה זו הפעיל המינהל האזרחי נגד התופעה את מלוא הכוח של כוחות הבטחון, צה"ל המשטרה והמסר. כי אכן לאח־רונה ישנה רגיעה ניכרת באלי־מות הדתית־מוסלמית. "כיום", אמר הקצין הבכיר "שבנו לאיזון ה־חברתי ברצועה ואנו עומדים על המשמר, למניעת הישנות תופעות נוספות של אלימות דתית ושל כפיה דתית בלחץ ובאיומים".

הסגל באונ' ב.ג. פותח בעיצומים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

לאחר סיכסוך עבודה שנמשך כ־שבועיים, פותח היום הסגל ה־אקדמי באוניברסיטת בן־גוריון ב־עיצומים שיימשכו שלושה ימים.

במסגרת העיצומים לא יקיימו האסיסטנטים באוניברסיטה הרצ־אות פרונטליות, לא יתנו שירותי חבר ועד הסגל האקדמי, דני ובסיורים לימודיים. מעבדות. לא ישתתפו בתרגילים אילת, מסר אמש לסופר "דבר", כי המאבק הוא נגד הרעת תנאי השכר, צימצום בהיקף המשרות וקיזוז בתנאים הסוציאליים של העובדים. לדבריו, אם לא תבוא הנהלת האוניברסיטה השבוע ב־דברים עם חברי הוועד, יוחרפו העיצומים.

אושר מספר שיא של פרוייקטים בשיתוף פעולה ישראלי־אמריקאי

מאת צבי זרחיה, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

15 פרוייקטים חדשים של מחקר ופיתוח, המשותפים לחב־רות ישראליות ואמריקאיות, אושרו על־ידי מועצת המנה־לים של הקרן הדו־לאומית ל־מו"פ ישראל־ארה"ב.

זה מספר שיא של פרוייקטים ש־אושרו בישיבה אחת של מועצת המנהלים של הקרן בתחומי טכנולוגיות המוליכים למח־צה, תוכנה, לייזרים, תקשורת, הד־רכה באמצעות מחשב, מיכשור ביו־טכנולוגיה ובקרה.

מועצת המנהלים של הקרן ש־התכנסה בסוף השבוע בירושלים אישרה את הפרויקטים החדשים. מנ־כ"ל הקרן ד"ר א. מלברסקי, מסר שבשנה האחרונה הוסיפו ממשלות ישראל וארה"ב סך של 25 מיליון דולר כל אחת. לאור ההצלחה של הקרן. הוא מסר שבסכום 35 מיל־יון דולר הוקצב למימון 115 פרויק־טים משותפים ל־230 חברות ישרא־ליות ואמריקאיות.

34 מהפרויקטים כבר הובילו ל־מכירות בפועל. היצוא ממכירות א־לה הסתכם ב־150 מיליון דולר. מה־מכירות קיבלה הקרן, עד היום, תג־מולים בסך שני מיליון דולר, בהם היא משתתפת למימון פרויקטים נוספים.

ברה"מ תסכים לאיחוד

(המשך מעמוד 1)

בעצרת הזדהות עם העם היהודי באשר הוא בארצות מצוקה — ברה"מ, בסוריה, בתימן ובאר־צות אחרות.

העצרת נערכה בכיכר דיזנגוף בתל־אביב בהשתתפות תלמידי בתי־ספר, נשות ויצ"ו, "אמונה", ונעמת, האשה היהודית, לאומית, חברי ארגון אסירי ציון מברה"מ ואחרים. המתכנסים נשאו כרזות רבות שדרשו משלטונות ברה"מ לחדול מרדיפת פעילי העליה, לפ־תוח את השערים ליהודים שירצו לצאת, לשחרר את האסירים ועוד. המפגינים נשאו תמונות של אסירי ציון. אסירי ציון לשעבר עמדו על בדיקתם עם מספרי האסיר שנשאו בסיביר ונשים לבושות שחורים הצמידו לגבן כרזות ר־בהן דרישה להעניק זכויות אנוש ליהודי ברה"מ. אנשי מפ"ם נשאו כרזה גדולה ובה הקריאה "שלח את עמי" ואחרי כרזה זו נישאו עוד כרזות רבות ושונות.

המפגינים התכנסו ליד בניין העיריה ומשם צעדו דרך שדרות בן־גוריון ורחוב דיזנגוף אל מקום העצרת בכיכר דיזנגוף.

שר העליה והקליטה יעקב צור עמד על הפלא שקרה ליהודי ברה"מ. הצעירים אינם נבהלים מהסכנות הצפויות להם להיכלא או להישלח לארץ גזירה, וממ־שיכים להתאסף ליד בתי הכנסת, מאזינים ל"קול ישראל" ונוטלים עליהם סיכונים. הוא פנה אל בר־ה"מ בקריאה לשחרר את אסירי ציון, ואל נשיא ארה"ב לעזור ליהודים.

אסיר ציון לשעבר מארק נשפיץ, שהגיע לפני כחודש לארץ לאחר ישיבה בבית הסוהר במשך חמש שנים על שהשתתף בהפגנה ב־ברה"מ למען העליה, אמר בעב־רית, כי יהודים רבים בברה"מ רוצים ללמוד עברית ולעלות ל־ארץ.

יו"ר המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ דוד ויפית אמר, כי השלטונות הסובייטיים מקשים על פעילי עליה ובשנה האחרונה שפ־טו 15 מהם למאסר. הוא אמר, כי ברה"מ מפיצה שמועות כאילו כל יהודי רשאי לעלות לישראל וללמוד עברית, אך העובדות מל־אה כאמרים אנטישמיים.

בשירת התקווה נסתיימה ה־עצרת.

קריאת קיסר

בישיבת הוועדה המרכזית של ההסתדרות שהתקיימה אתמול — שלח מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מברק בשם עובדי ישראל לאינטרנציונל הסוציאליסטי בו הוא קורא לראשי האיגודים המק־צועיים במדינות המערב ללחוץ על ראשי מדינותיהם שישפיעו על משתתפי ועידת הפיסגה ב־ז'נווה כדי שידונו בנושא יהודי ברה"מ ברוח הסכמי הלסינקי.

בישיבה השתתפו מזכ"ל המו־עצה הציבורית למען יהודי בר־ה"מ ד"ר ברוך גורביץ ואסיר ציון מארק נשפיץ.

כינוס בדימונה

אתמול התכנסה בדימונה נשיאות המועצה העולמית למען יהודי ברה"מ. הנשיאות, בראשות יו"ר ההנהלה הציונית א. ל. דולצין, תבנה להסב את דעת הקהל העו־למית לעובדה ששערי ברה"מ עד־יין נעולים וסגורים בפני יהודים החפצים לצאת לישראל. הנשיאות מתכנסת ערב פגישת הפסגה רייגן — גורבאצ'וב.

גזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי אמר ערב היציאה לחו"ל, כי הנה־לת המועצה העולמית תדון ב־דרכים להמשך המאבק לפתיחת שערי ברה"מ בפני יהודים ל־עליה לישראל ולשילובו בתהליך המתחיל בפגישת הפיסגה.

יצויין, כי במועצה העולמית למען יהודי ברה"מ חברים כל הארגונים היהודיים הגדולים ב־עולם: ההסתדרות הציונית העו־למית, הקונגרס היהודי העולמי בראשות אדגר ברונפמן, ארגון "בני־ברית" המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ.

ראשי ישובים ידרשו

(המשך מעמוד 1)

מוקים בטחוניים שנדמה כי נשלמו מהבמה הציבורית בארץ כבר לפני 19 שנה.

המשתתפים בדיון הזכירו את התותחים הסורים ברמה מול ה־מרכזים הישראליים בעמק וב־גליל. על דעת כל המשתתפים בדיון הוחלט להבהיר לראש־הממשלה כי הסוגיה של הגולן איננה בעיה פוליטית אלא נימוק בטחוני ראשון במעלה. איתן ליס אומר: "אותם ראשי ישובים ב־גליל ובעמק שנזעקו אל ראש־הממשלה לפני 19 שנה וביקשו ממנו לעלות על רמת־הגולן כדי למחוק את האיום הסורי. הם יהיו אלה שיצורו לנו עכשיו לעקור מן השורש גם קצה של רעיון שיש למישהו להחזיר גולן תמורת שלום עם הסורים".

עצרת דרוזית

מאות דרוזים מכפרי רמת־הגולן באו אתמול לגבעת הצעקות שב־פאתי מג'דל־שאמס וקיימו שם עצרת לרגל 15 שנה להשתלטותו של חאפז אל־אסד על סוריה. ה־דרוזים החליפו סיסמאות בוכות השלטון הסורי עם כמה עשרות דרוזים סורים שעמדו בעבר ה־סורי של הגדר. כוחות משטרה הגיעו לאיזור, אך נמנעו מלהת־ערב.

כץ־עוז: להקים לפתח

במפגש שקיימו אתמול יו"ר הכנסת, שלמה הלל וסגן שר ה־חקלאות ח"כ אברהם כץ־עוז, עם מתיישבי בקעת הירדן במושב בק־עות, אמר כץ־עוז, כי "יחד עם המאמץ לסייע לישובים הקיימים, יש צורך להקים ולפתח ישובים נוספים בבקעת הירדן".

לשאלת מזכיר מושב בקעות "האם ימכרו את ישובי הבקעה במשא ומתן על שלום עם ירדן על פי מודל הסכם לפינוי סיני", השיב כץ־עוז, המשמש גם יו"ר החטיבה להתיישבות לקראת ועידת מפלגת העבודה, כי "האיזור ה־יחיד בארץ שלגביו אין חילוקי דעות בין הגושים הפוליטיים הוא ביקעת הירדן, צפון ים־המלח, מד־בר יהודה ודרום הר חברון".

עוד הבהיר סגן שר החקלאות, כי במפלגת העבודה יש עמדה ברורה על כך שבעת שלום יוחזרו אזורי הביטחון וההתיישבות ב־ריבונות ישראל והשליטה באי־זורים אלה גם בתקופה ביניים (אוטונומיות למיניהן) תהיה בידי ישראל.

בסיור שערכו יו"ר הכנסת ו־סגן שר החקלאות העלו באוזניהם תושבי הביקעה את המצוקה ה־כלכלית שהם מתמודדים איתה ו־דיברו על מחסור באמצעי ייצור, מחסור בהון השקעה ועל הנטל המעיק של החובות.

פרס דוחה תביעת הקבלנים לפצותם על שחיקת רווחים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס דחה אמש את תביעתם של ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה לפצותם על השחיקה ש־לדבריהם נגרמת לרווחיהם, מאז החלה הקפאת המחירים ביולי.

בפגישתו עם משלחת של ראשי הקבלנים ושל נציגי פועלי הבניין אמר פרס שהפשרת ההקפאה ב־שעה זו תגרור אחריה תביעות דומות מצד סקטורים אחרים ב־משק ותביא בעקבותיה הדפסת כספים שתגרום סחרור אינפלצ־יוני.

מנכ"ל משרד התעשיה והמס־חר, דוד ברודט, שנכח בפגישה אישר שענף הקבלנות הוחרת נש־חק בחמישה אחוזים, אך הזהיר מפגיעה בתוכנית הכלכלית. במ־יוחד לנוכח גובהו של המדד ה־אחרון.

שר השיכון והבינוי, דוד לוי, שנכח אף הוא בפגישה, נטה לת־מוך — לפחות בחלק מדרישות הקבלנים והזהיר מהתמוטטות ענף הבניה. הוא הציע לפצות את ה־ענף, באופן חלקי, החל מחודש נובמבר.

פרס הציע להמתין עד פרסום המדד הבא והעלה שורה של צע־דים חלופיים, ביניהם זירוז של פרוייקטים גדולים כגון: תחנת השידור "קול אמריקה" בנגב, נמל הפחם החדש, שיקום אזור ממילא בירושלים, הקמת מרכזי קניות גדו־לים בתל־אביב ובירושלים במימו־נו של המיליארדר הקנדי רייכמן והקמת 250־300 כיתות לימוד. עוד ציין פרס שיש להנהיג בהקדם רפורמה מקיפה בנושא מדיניות הקרקעות. הוא הזכיר את ועדת גולדנברג שמונתה לפני ארבע שנים ועדיין לא הגישה המלצות. ראש הממשלה המליץ לשר השיכון לבדוק את הנושא.

כל מפעל בעיר־פיתוח שיקלוט מובטלים יקבל סיוע ללא הגבלה

מאת מוכה צימקי, סופרת "דבר" בירושלים

שר העבודה והרווחה משה קצב הודיע אתמול בישיבת ראשי ערי־הפיתוח שהתקיימה בלשכת ראש־הממשלה שמעון פרס, כי כל מפעל בעיר פיתוח שיקלוט מובטלים יקבל סיוע ממשרדו בהכשרה פנים־מפ־עית ללא הגבלה תקציבית.

בתום ישיבה בה השתתפו גם שר־האוצר יצחק מודעי, שר ה־בינוי דוד לוי ושר הכלכלה גד יעקבי, הוחלט להפשיר הקפאות של הזמנות ממשלה בערי־פיתוח וכן הגמשת השימוש בביסוס אב־טלה. השר קצב סקר את הבעיה ואמר, כי בשנת 1985 חל גידול של 56 אחוז בשיעור המובטלים בערים אלה לעומת השנה שעברה. היום מהווים המובטלים בערי ה־פיתוח 27 אחוז מסך כל המוב־טלים בערי הארץ.

בתגובה על דברי ראש־הממשלה כי יש שינוי במצב האבטלה מכך שמספר המובטלים ירד באחרונה אמר השר קצב, כי אכן בלשכות העבודה יש היענות בגלל עבודות עונתיות, אך עובדה זו לא משק־פת את מצב האבטלה הכללי.

קצב אמר עוד, כי למרות התמ־ריצים גבוהים ביותר שנותנת ה־ממשלה ליזמים בערי־פיתוח הם אינם ממהרים להשקיע וכי ועדת מנכ"לים תבדוק בקרוב האפשרות לשינוי התמריצים ליזמים כדי ש־יוכלו להשקיע באיזורי פיתוח.

שר הבינוי דוד לוי התייחס ל־קבלנות ראשי ערי־הפיתוח כי תושבים רבים בערים אלו אינם יכולים לעמוד בהחזרי המשכנ־תאות. השר לוי אמר, כי אף מש־פחה מערי הפיתוח לא תיזרק מ־ביתה בשל כך. הוא גם ציין, כי בערי־פיתוח רבות מגיע שיעור המשכנתאות לכדי 85 אחוז מערך הדירה ואילו ההחזר החדשי לא עולה על 100 דולאר.

שר הכלכלה גד יעקבי הציע לסווג מחדש את ערי־הפיתוח כדי ליצור קריטריונים חדשים לעידוד ההשקעות שם.

קצין צה"ל: השתגעתם לגמרי

מאת סופר "דבר" בצפון

שלטונות צה"ל לא איפשרו להנהלת מלון "פלזה" ב־טבריה להפריח באוויר זיקוקי די־נור.

המלון מקיים הערב ארוחה חגיגית ל־300 אורחי המגבית מארה"ב. הארוחה תהיה בסגנון רומי כשמלצרים לבושי טוגות יגישו את האוכל ותזמורת סימפונית תנעים ב־מוסיקה עתיקה. מארגני הארוחה המיוחדת הזו ביקשו לקנח במטר של זיקוקי די־נור. צה"ל, כאמור, לא אישר את הירי.

אחד הקצינים אמר: "השתגעתם לגמרי. אתם תירו זיקוקין, הסורים והירדנים יזניקו לאוויר מטוסים". הארוחה תתקיים, איפוא, עם כל הגינונים הרומיים בלי הזיקוקין די־נור.

טקס אזכרה ממלכתי לפולה ודוד בן־גוריון

(עש"ת). — טקס אזכרה ממלכתי לפולה ודוד בן גוריון במלאת 12 שנה למותו של בן גוריון ייערך מחר ב־11.00 ברחבת הקבר בקרית שדה בוקר.

בטקס, המאורגן על ידי מרכז ההסברה וצה"ל, ישא את הנאום המרכזי סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון. ישתתפו נשיא המדינה, חיים הרצוג, ראש הממשלה שמעון פרס, יו"ר הכנסת שלמה הלל וכן שרים, חברי כנסת, נציגי ההסתדרות הציונית העולמית, הפיקוד הבכיר של צה"ל, נציגי הסגל הדיפלומטי ועוד.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם "למרחב"

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

הוצ"ל־"דבר" בע"מ
הודפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' הלל 18, טל' 241315, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל' 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מיקוד 33104

מועצה אזורית דרום השרון
במלאת שנה לפטירתו של
יעקב לנדאו ז"ל
לשעבר ראש המועצה האזורית "דרום השרון"
נעלה לקברו בקיבוץ רמת־הכובש היום, יום שני ה' בכסלו תשמ"ו 18.11.85 בשעה 16.00.
מוקירי זכרו מוזמנים.
אברהם לזר
ראש המועצה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
משה אדלר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
ישראל פוטרמן
במות **אמו ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
ליאון מיטליס ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו באבלם של
יהודה ליפשיץ וחיים גבתי
במות האם והאחות
שושנה ליפשיץ ז"ל
מרכז תנובה

למשה בית־דגן
מ"מ מזכ"ל הסתדרות הפקידים
השתתפותנו הכנה באבלך במות
האם
משה בן־שלום
ומועצת ארגון עובדי עירית פ"ת

הנהלת ענף רפואת השיניים
מתאבלת על מותו של
ד"ר יעקב זילברקלנג ז"ל
רופא שיניים מחוזי בחיפה והגליל המערבי
קופת־חולים

הנהלת הסתדרות מדיצינית הדסה
משתתפת בצערם של
מר אלברט מצליח
יו"ר מועצת עובדי הדסה
ובנותיו ריטה ושרי
על מות הרעיה והאם
יפה מצליח ז"ל
שנפטרה לאחר מחלה קשה
ההנהלה והעובדים
מביעים תנחומים למשפחה

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
יוסף לוי
במות **אמו ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

רדיו חזק

רמי יצחק ויורם הלפר, שדרי „קול ישראל" הודיעו אתמול לגדעון לב־ארי, מנהל הרדיו, כי הם מבקשים לפרוש. הסיבה: השניים קיבלו הצעה שאי־אפשר, כנראה לסרב לה: ניהול פרוייקט ראשון מסוגו בארץ של רדיו בכבלים. קבוצה של משקיעים מן הארץ ומחו״ל פנו לשניים והציעו להם לערוך מיגוון תוכניות מלל ומוסיקה לאזור תל אביב. השניים נענו בחיוב, ואתמול „בסגרי", הם הודיעו על פרישתם למנהל ובעוד שבועות מספר נוכל לשמוע אותם מן האולפנים המשוכללים של תחנת הרדיו בכבלים, שימוקמו בלב דיזנגוף.

נתן רוטי

התחלה טובה

רוז קינג בן ה־33 (במרכז) התחיל אתמול מסע רגלי בן 1000 קים בארץ, שיימשך 80 יום, במטרה לעורר מודעות ולאסוף תרומות לחקר האיידס. הצ׳ק הראשון התקבל טרם יצא לדרכו: שני מיליון שקל למען הקרן לחקר האיידס הגדול, מנהל היחידה לאימונולוגיה קלינית בבית־החולים, (משמאל) מנהל מלון „הילטון" בתל־אביב, פישר ואן דר פליס (מימין).

יונה או יפה

גבעת המגדלור באשדוד הצופה אל פני הנמל חזרה בימים אלה לשמה המקורי: גבעת יונה. בשנים האחרונות נקראה גבעת יפה, על־שם יפה, רעייתו המנוחה של יו״ר מועצת המנהלים של חברת אשדוד עובד בן־עמי. שמה המקורי של הגבעה הוא נבי יונס, על־שם הנביא יונה שלפי המסורת המוסלמית נפלט למרגלותיה והוא קבור עליה. עם הקמת אשדוד הוסב שמה לגבעת יונה, ולאחר־מכן, כאמור לגבעת יפה. ככל הנראה לא התגשמו התקוות שתלו פרנסי העיר בהדיבורו של בן־עמי למען פיתוח העיר, והעירייה אשר שיפצה לאחרונה את המקום והפכה אותו לאתר משופץ הנוף (..........) של אשדוד הניבה בכנסיה שלם המציין את שם האתר: גבעת יונה.

דני צדקוני

פרס

על פעולתם למען חיזוק הקשרים בין ישראל וארה״ב קיבלו שגרירה לשעבר של ארה״ב כאן סמואל לואיס ורעייתו סאלי את הפרס על־שם גולדה מאיר ז״ל. הפרס המסורתי הוענק במסגרת אירועי ועידת נעמ״ת־ארה״ב הנערכת עתה בישראל. אילין קרמר (מימין) ומאשה לרבלסקי, מזכיל נעמ״ת (משמאל) מעניקות את הפרס לסאלי לואיס.

נמאס לו

„בין לנון היה חזיר תככן, אשר נטל לעצמו את הזכויות על שירים שהוא לא חיבר". כך טוען חברו ללהקת „החיפושיות" פול מקרטני בראיון לשבועון נשים בריטי. למקרטני אין הרבה מלים טובות על לנון — הוא היה טיפוס קנאי — הוא אמר — חשדן וחסר בטחון עצמי שהפך מאז מותו ל„מרתיר לותר לנון". עוד אמר מקרטני כי לנון חשד בו שהוא מנסה לסדר אותו, וכי תמיד היה אתו בתחרות על כתיבת שירים. „הכל סבורים כי לנון הוא האיש הנחמד ואילו אני הקשה שבחבורה וזה אשר גרם לבסוף לפירוקה. האמת היא הפוכה", טוען מקרטני. „נמאס לי לשאת בנטל ההשמצות".

דליה שרון, לונדון

עצומה, עליה חתומים למעלה מ־800 מפזמי מדינות, חתני פרס נובל ואנשי רוח מרחבי העולם, הוגשה על־ידי עוזי נרקיס (משמאל) למזכ״ל האו״ם פרז דה קוויאר (במרכז) בטקס שנערך בסוף השבוע בלשכתו בניו־יורק. באותו מעמד, בו נכח גם שגריר ישראל באו״ם, בנימין נתניהו (מימין) אמר המזכ״ל שאין החלטת העצרת מהווה את עמדת מזכירות האו״ם ואילו עוזי נרקיס ציין שהעצומה מהווה מהלך ראשון במערכה לביטול ההחלטה.

עודד תאומי (מימין) ויוסי גרבר (משמאל) היו בין מברכיו של השחקן הבריטי מייקל פנימסון (במרכז) המופיע בימים אלה בתיאטרון הקאמרי, בהצגת היחיד שלו „צ׳כוב". פנימסון, שבא לישראל בחברת בנו בן ה־19, יישאר כאן עד סוף השבוע. במסיבה, שנערכה באולם החזרות של התיאטרון, נכחו גם נציגי המועצה הבריטית ושגרירות בריטניה בישראל וכן ביל קוץ, ממנהלי פסטיבל אדינבורו. (מירי פז. צילום: ציפי מנשה)

המדור נערך היום על־ידי ורדה צימרמן

מומחי ההסתדרות מגבשים הערכות להמשך ביצוע התוכנית הכלכלית

ההסתדרות מגבשת עתה, באמצעות צוות בכיר של מומחים וכלכלנים את הערכותיה להמשך ביצוע התוכנית הכלכלית של הממשלה; כן היא נערכת לקביעת עמדתה להצעות התקציב הממשלתי לשנת הכספים הבאה, הודיע אתמול מזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בישיבת הוועדה המרכזת.

קיסר אמר שתוך שבועיים קצת של שולחן הוועדה המרכזת לדיון תזכיר וניירי־עמדה מפורט על ההשלכות של התוכנית למיצוב המשק. קיסר ציין שראש הממשלה, שמעון פרס, הגיע אף הוא למסקנה שהתוכנית הכלכלית איננה מאוזנת והיא עוסקת יותר בעובדים ובשכרם ובמעט שאיננה נוגעת בהון — דבר שההסתדרות התריעה עליו פעמים רבות וחבטה במפגיע לתקנו.

אין הסכמה להנהיג במס במקום תוספת־יוקר

קיסר ציין גם זאת שההסתדרות אינה מקבלת את הצעות והלחצים של חוגים ממשלתיים ומעסיקים להמיר תוספת היוקר בהקלות במיסוי, ראשית כל מחמת הפגיעה בבעלי הכנסות נמוכות שממילא אינם משלמים מסים. לדבריו ניתן לשלם תוספת יוקר על פי ההסכם ולשמור על יציבות המחירים על־ידי קיצוצים שער הריבית באחוז עד אחוז וחצי ויאפשר ספיגת התוספת לעובדים.

תכנית חברת העובדים

מזכיר חברת העובדים, דני רוזולי, הציג תוכנית בת שש נקודות כפתרונות אפשריים ורצויים למצב הקשה שנוצר:

- העמדת מקורות מימון למפעלים על ידי פריסת חובות ושינוי בריבית;
- שימוש בקרנות לדמי אבטלה בעידוד ייצוא וייצור כדי למנוע פיטורים;
- הלוואות למשק היצרני שלא יהיו יקרות יותר מהכסף שהממשלה מגייסת;
- רפורמות מיסוי שיעודדו צמיחה והשקעה לייצוא;
- שימוש בכספי חיסכון לצמיחה;
- מיסוי על רווחי הון (הכוונה לרווחים ספקולטיביים בעיקר).

300 ועידות מקומיות

הוועדה המרכזת אישרה אתמול הצעתו של קיסר לקיים מערכת של 300 ועידות מקומיות בנושא חוסת העובדים.

סיוע למאבק

הוועדה המרכזת גם החליטה שתמשיך לתמוך במאבק איגוד העובדים הסוציאליים למען ביטול החלטת האוצר לקצץ תקני כוח אדם בשירותי הרווחה ברשויות המקומיות על רקע העליה הדרמטית במספר הפונים אל הלשכות.

בהחלטה, שנתקבלה על פי הצעת קיסר נאמר גם כי ההסתדרות תסייע לאיגוד להשיג את מטרותיו בדרכים שונות והיא מעניקה גיבוי להחלטת האיגוד להכריז על סכסוך עבודה.

פטור עובדי משחטות

אף הסתדרות פועלי המזון התריעה בפניות אל משרדי האוצר, החקלאות והתעשיה עוד בחודש אוגוסט על סכנת פיטורים המאיימת על כ־1000 פועלי המשחטות אם לא תהיה רוויזיה בדיניות, נשלחו בימים אלה מאות מכתבי פיטורים לעובדים אלה, במיוחד במשחטות המאורגנות שבאזורי פיתוח.

המזכיר הארצי של הסתדרות פועלי המזון, משה סהרסבן, שיגר אתמול מברקי מחאה אל הממשלה.

ראש מועצת סכנין מאיים במהומות נוסח ,יום האדמה' בגלל ,שטח 9' בגליל

צה״ל מתכנן לחזור ולהשתמש בשטח לאימונים באש חיה

מאת יצחק מרידור ומוחמד חלילה, סופרי „דבר"

תוכניות צה״ל לחזור ולהשתמש ב„שטח 9" כשטח פעיל לאימונים באש חיה מעוררות תסיסה רבה בישובים הערביים סחנין, דיר חנה ועראבה שתושביהם מחזיקים ומעבדים אדמות באיזור זה.

ראש מועצת סכנין, מוחמד בנאיים, אמר אתמול ל„דבר" שהחלטת צה״ל עלולה לגרום למהומות בדומה ל„יום האדמה". מלשכתו של השר ויצמן נמסר ל„דבר" שההחלטה עדיין איננה סופית והיא טעונה אישורו האישי של ראש הממשלה.

„שטח 9" נמצא באיזור גוש שגב והכפרים הערביים סכנין, עראבה ודיר חנה ומגיע צפונה עד כביש עכו־צפת העובר בבקעת בית הכרם. חלקים מהשטח זה הוקצו בעבר לבניית כרמיאל. בתי המשפט קבעו, בפסקי דין חוזרים ונשנים, את זכותו של צה״ל להשתמש בשטחים אלה לאמון יחידותיו באש חיה. בשנים האחרונות לא עשה הצבא שימוש בשטחים אלה ותושבים ערביים בסביבה בצעו בהם עבודות חקלאיות.

חזרת צה״ל

דובר צה״ל אישר אתמול שבעקבות הפריסה החדשה של צה״ל ...... ולהשתמש ב„שטח 9" לאמונים באש חיה. האזור כבר תוחם ובקרוב יבוצעו בו עבודות סימון ושילוט. צה״ל אינו מתכוון למנוע בשלב זה עבודות נידור ברחבות מחוסר תקציב. אך תיגבל כניסתם לאיזור של תושבים, גם כאלה שנטעו עצים ועיבדו בו חלקות בשנים שצה״ל לא התאמן בשטח. כל הנכנס על אף האיסור יועמד לדין.

כוחות גדולים של צה״ל והמשטרה יבטיחו את עבודות השילוט והסימון ויקדמו כל אפשרות של התנגדות מצד תושבי הכפרים השכנים.

בנאיים אמר בתגובה שתושבי שלושת הכפרים לא יתנו בשום אופן ופנים את ידם לגזירה זאת שמשמעותה, לדבריו, הפקעה חדשה של אדמותיהם. הוא הביע תקוה כי השר ויצמן ימשיך לטפל בנושא הממשלה, במיוחד ראש הממשלה, ימצא ארגון לדרישות התושבים להוציא אדמותיהם מ„שטח 9".

„מחלקת העליה הרוסה" - טוען גורדון בביקורתו על המנהל חיים אהרון

מאת מוטה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

בהתקפה קשה על תפקוד מחלקת העליה בסוכנות העומד בראשה, חיים אהרון, יצא אתמול אורי גורדון, ראש עליית הנוער.

„לחיים אהרון אין שום תוכנית, לא בתחום הבאת יהודים לא״י, לא בתחום קליטתם פה, לא בתחום עידוד העליה. ובאותה שעה הוא כבובן רצון טוב של אנשי המחלקה האלילים, תהים ובוהים, מאחר שאין לה מנהיגות", ציין. לדבריו המחלקה מרבה בשליחת אנשי „חונג" לשליחויות בפקפקות בחו״ל בלי שום פיקוח ציבורי על הנושא ויש צורך, שההנהלה הציונית תתן את דעתה על הנעשה בתוך המחלקה ובצורת תפקודה. עוד אמר גורדון כי אין לקבל שמחלקת העליה היא „נחלה פרטית של תנועת ,חרות', זו מחלקה הכייכת לתנועה הציונית ושליחות אנשי מפלגה במתחרת לשליחויות קצרות מנוגדת לצרכים האמיתיים של העם היהודי", אמר.

גורדון דרש לדעת על פי אילו קריטריונים נשלחים אנשים מטעם המחלקה לשליחויות קצרות מועד. והוסיף כי הכל יודעים שהמחלקה הרוסה ואם תמשיך בצורה הקיימת לא יהיה מנוס מאשר „מהפיכת קרואים" שתשקם אותה.

בהתייחסו לביקורים שמארגנת המחלקה אמר כי עיסוקה בכינוסים שאף אחד לא צריך אותם. העולים הם ותצפות. מדובר בעשרות אלפי דולרים, שאפשר להשקיעם בעידוד העליה ובסיוע לסטודנטים מנשימים ולצעירים ברחבי העולם היהודי.

„יום תפילה וזעקה" בצפת על חילול סידורים בבית הכנסת האר"י בצפת

מאת סופר „דבר" בצפון

רבני צפת הכריזו יום תפילה וזעקה על עשרות סידורי תפילה שחוללו בבית־הכנסת על שם האר״י הקדוש בעיר העתיקה של צפת.

מן הסידורים נתלשו הדפים שבהם הופיעו מזמורי ההודייה של סדר יום־העצמאות וכן תפילות המי־שבירך לנשיא המדינה ולצה״ל. בכמה מן הספרים אף נכתבו כתובות כמו „מוטב להשתחוות לצלם מאה פעמים ביום מללמוד את לשונם של הציונים".

לגבאי בית־הכנסת אין ספק כי האחראים למעשים האלה הם קבוצה של חרדים קיצוניים. בבית־הכנסת נמצא אתמול גם קונטרס צעירה לדרך של האדמו״ר מסאטמר. בלקט המאמרים הזה יש אזהרות לעם ישראל לבל ידבק בטומאת הציונים. אחד המאמרים קובע ומדגיש: „אי־אפשר שיהיו שתי אמונות — אחת במדינה ואחת בתורה הקדושה, כי הללו שני הפכים גמורים הם".

אנשי המועצה הדתית של צפת תובעים מן המשטרה לנהל חקירה נמרצת בעניין הזה. הם אומרים, כי לא יסכימו שצפת תיהפך למאה שערים של הגליל, שבה החוק נדר גלם מחוץ לגדר.

הסידור מאמר קנו לאחרונה אחוזות רבות בצפת ופרנסי העיר גם רו אומר שלא לאפשר למיעוט הקיצוני להשתלט על העיר ולכפות על תושביה את אורחות חייו. גבאי בית־הכנסת בעיר העתיקה סבורים, שחילול ספרי הקודש נעשה במחאה על כך שבשבת שעבר ביקרו בבית־הכנסת של האר״י הקדוש קבוצות גדולות של חיילי צה״ל במדים במסגרת סידרת חינוך של בית־הספר למ״כים.

העיריה: אזלת יד משטרתית בגילוי מציתי תחנות בבירה

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

תחנת אוטובוס ברמות פולין בירושלים הוצתה אתמול לפנות בוקר, כנראה בידי חרדים שנמלטו מן המקום. ממקור משטרת ירושלים, תנ״צ חיים אלבלדס, הבטיח לנקוט בקרוב פעולות חישות כדי לאתר את המציתים.

באחרונה פשט גל הצתות של תחנות אוטובוס ברחבי ירושלים. משטרת ירושלים משערת כי מדובר בהצתות המבוצעות בידי חרדים עקב שלטי הפרסומת שנקבעו בתחנות אלה. בשבוע האחרון הוצתו ארבע תחנות שמחיר כל אחת כהן כ־3000 דולר.

בעירית ירושלים טוענים כי המשטרה מגלה אזלת יד כלפי המציתים שאיש מהם לא נתפס עד כה.

אלבלדס אמר אתמול כי המשטרה מתקשה בחקירת ההצתות, שכן בירושלים יש יותר מ־300 תחנות אוטובוס וכי ההצתות בוצעו בכל רחבי העיר.

מאסר שלושה חודשים לנערה בדווית ששרפה דגל המדינה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

שלושה חודשי מאסר בפועל גזר אתמול בית־משפט השלום בבאר־שבע ע׳, נערה בדווית בת 17, שהורשעה בשריפת דגל המדינה.

בנימוקי לגזר־דינו אמר אתמול השופט צבי סגל: „לאחרונה אנו עדים לעתים תכופות מעל מרקע הטלוויזיה להצתת דגלנו במדינות ערב. אנו צופים בכך כשלבנו בחמץ, ללא יכולת להגיב. יש למעשי תועבה שכאלה משמעות גדולה לעושיהם ולהמון הצופה בכך. איננו יכולים לצבור לסדר היום כשמעשה כזה נעשה בתחום מדינתנו".

הצעירה הואשמה, בכך שב־5 באוקטובר השנה הורידה את דגל ישראל מעל התורן בחצר תחנת המשטרה בעיירה הבדווית תל־שבע דרומית לבאר־שבע ושרפה אותו. התביעה האשימה אותה בעבירה של פגיעה בכבוד דגל המדינה.

כלבד שלושה חודשי מאסר בפועל גזר השופט על הצעירה שבעה חודשי מאסר על תנאי וכן קנס בכפל בשיעור של 300,000 שקל. ביצוע גזר הדין נדחה בהוראת השופט כדי שבאי כוחה יוכלו להגיש ערעור.

צעירים מתקבצים סביב גדר בעיר ליבאנו שבקולומביה, וממתינים למזון ולתרופות. (צילום רדיו של אי.פי.)

פרס הודיע רשמית על ביטול הכוונה לפטר את שרון

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע אתמול רשמית בממשלה על ביטול כוונתו לפטר את שרון. בכך למעשה אישר את הסיכום שהושג קודם לכן במגעים שהיו בסוף השבוע. עם זאת הדגישו מקורביו כי על פי חוק יסוד הוא יהיה רשאי מעתה, בלי להודיע על כך לממשלה, לפטר את השר שרון ולהגיש לו מכתב פיטורים.

קהיר עשויה להגיש עוד השבוע דו״ח חקירת הרצח בראס בורקה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

מצרים תגיש בקרוב, אולי עד סוף שבוע זה, את דו״ח החקירה על נסיבות הרצח בראס־בורקה. הממונה על שגרירות מצרים, מוחמד בסיוני, הבהיר כי כל פרטי החקירה ותוצאותיה יימסרו לידי ישראל ולמשפחות. הוא הבטיח זאת בפגישה שהיתה לו עם נציגי המשפחות השכולות ועם המנהלים הכלליים של משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ המטפלים בנושא.

בסיוני, שהביע את תנחומי ממשלת מצרים למשפחות, הבטיח שהרוצח יועמד לדין. הוא גם הזכיר את מברקי התנחומים של הנשיא מובארק ושל שר החוץ מגיד לפרס, לשמיר ולמשפחות והביע תקוה שהאירוע הטראגי לא יפגע בתהליך השלום.

המשפחות הפנו שאלות שונות לנציג המצרי. הועדה תתכנס שוב, יחד עם המשפחות, מחר.

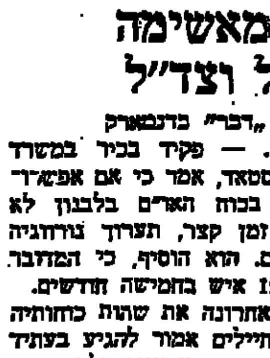

פרופ׳ דוד חן (48), יו״ר המרכז להוראת המדעים, נתמנה כממונה על קידום החינוך המדעי והטכנולוגי במשרד החינוך והתרבות — הודיע דובר המשרד. על מינויו החליט סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון במסגרת המאמצים להגביר את החינוך המדעי והטכנולוגי בבתי הספר. חן צורף להנהלת המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך ויועץ לשר בנושאים אלה.

נורווגיה מאשימה את צה״ל וצד״ל

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). — פקיד בכיר במשרד ההגנה הנורווגי אדמונד האמרסטאד, אמר כי אם אפשרות הפעולה של הנורווגים בכוח האו״ם בלבנון לא ישתנו שינוי משמעותי תוך זמן קצר, תערוך נורווגיה קיצוץ משמעותי בכוחותיה שם. הוא הוסיף, כי המדובר לעת עתה בצמצום כוח של 150 איש בחמישה חודשים.

נורווגיה הסכימה להאריך באחרונה את שהות כחותיה בששה חודשים וכוח בן 900 חיילים אמור להגיע בעתיד הקרוב ולהחליף את מ־בית הכוח המצוי היום בלבנון.

צמצום הכוח לא יבוא בשלב זה על חשבון כוח המשקיפים הפעיל של נורווגיה בלבנון וקיצוץ הכוח האדמיניסטרטיבי הפעיל של יוניפי״ל. כסיבה ל„נקמתה" של נורווגיה נמסר, כי כוחות יוניפי״ל מופרעים במילוי תפקידם על־ידי צה״ל וצבא דרום־לבנון. ההאשמה היא, שישראל מכוונת את פעולות צד״ל ומפקחת עליו — אמר פקיד בכיר אחר במשרד ההגנה.

אפשר לצפות בכוכב השביט „האלי"

(ע). — בימים אלה ניתן לצפות בכוכב שביט „האלי", הנראה אחת ל־76 עד 7 שנים — מסר אתמול יגאל פת־אל, מנהל מצפה הכוכבים בגבעתיים.

הוא סיפר כי חובבים במצפה הצליחו בשבוע שעבר פעמים מספר לראות את כוכב השביט, ולפיכך החליט להזמין את הציבור הרחב בימי שלישי הקרובים לבוא ולצפות בשביט הנדיר, באמצעות הטלסקופים המצויים במקום. המצפה יהיה פתוח לקהל בימי שלישי בחודש הקרוב בין השעות 22.30—22.00.

100 אלף הפגינו באתונה

אתונה (א.פ.). — יותר מ־100,000 מפגינים צעדו אמש לעבר השגרירות האמריקאית באתונה לציון יום השנה למרידת הסטודנטים ב־1973 נגד הדיקטטורה הצבאית.

המפגינים החלו את המצעד בבית־הספר הפוליטכני, שם החלה המרידה, וצעדו אל השגרירות בניפם כרזות בנוסח „לצאת מנאט״ו לתמיד" ובקוראם סיסמאות אנטי־אמריקאיות. בין המשתתפים נראו גם חברי פרלמנט סוציאליסטיים וקומוניסטיים ומאות חיילים במדים.

עד מכירת הטרקטור ה־400!

מבצע לזמן מוגבל!

לקראת מכירת הטרקטור ה־400 של השנה! תנאי קניה מיוחדים לרוכשים בתקופת המבצע. כל הקודם זוכה!

לפרטים התקשרו עוד היום —
מרכז המכירות באשדוד 055-34452-3-4
מרכז המכירות בחיפה 04-641383
אנשי המכירות האזוריים —
אזור הדרום נחום לימונבלט 08-458998, גלעד פז
03-5511519, אזור המרכז — דני טבצ 053-32645, אזור
הצפון — מתניה אפק 067-67783, ישראל סדן
04-251882, ובכל סניפי הספקה בארץ.

הספקה case IH

משרד ראשי — תל־אביב, רח׳ ולפסון 62
מחלקת הטרקטורים, מוסך ראשי, מוסך חלפים —
אשדוד — אזור התעשיה הצפוני, ע״י „אגרי",
טל. 4-3-055-34452. סניף צפון חיפה — צ׳ק פוסט,
רח׳ מצה זו, טל. 04-641383.

מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים · מאה שערים

עליות בענפי המניות; ביקושים לאג"ח צמודי מדד

מאת ורדה בר

יום המסחר הראשון של השבוע עבר על שוק המניות במגמה מעורבת המלווה בנטיה חזקה יותר לעליות שערים.

במניות הבנקים ש„בהסדר" נרשמה בדרך כלל מגמת היצעים וכך גם באגרות החוב צמודות הדולר. באגרות החוב המדדיות נרשמו עודפי ביקוש גדולים והן נסחרו בעליות שערים עד 2.5 אחוזים.

ביקושים לקרנות מוטות המניות

לקרנות הנאמנות המשקיעות במניות נרשמו אתמול ביקושים בהיקף של 1.2 מיליארד שקל.

הביקושים לקרנות יחד עם ביקושים של מקורבי השוק השפיעו בעיקר על המניות „הבכורות" ובעיקר אלו המזוהות עם „קופת-עם".

ביקושים גדולים נרשמו למניות בנק „פועלי" 4 — עודף ביקוש של 2.7 מיליון שקל ע"נ הביא לעליית שערן ב-5.4%.

עודף ביקוש של 1.9 מיליון שקל ע"נ שהופיע למניות שופרסל ב' הביא לעליית שערן ב-7.4%.

מניות „נכסים ובנין" נהנו מעודף ביקוש של 3.9 מיליון שקל ע"נ ושערן עלה ב-6.0%.

למניות „ים-המלח" נרשם עודף ביקוש של 3.6 מיליון שקל ע"נ ושערן עלה ב-5.8 אחוזים.

מלבד המניות המסורתיות של „קופת-עם". נרשמו אתמול עודפי ביקוש גדולים גם במספר מניות „כבדות" או „חצי כבדות" בהן „נשמע" לאחרונה קולו של בציג הקרנות של בל"ל, דהיינו נפתחה פוזיציה חדשה במניות אלו.

בין המניות הנ"ל ניתן להזכיר את מניות „פועלים-השקעות" להן נרשם אתמול עודף ביקוש של 2.7 מיליון שקל ע"נ ושערן עלה ב-5.6%.

מניות „חברה מרכזית" נהנו מעודף ביקוש של 1.4 מיליון שקל ע"נ והן נסחרו בעליית שער של 3.5%.

כך גם היה במניות „קופסאות פח" 1 להן נרשם עודף ביקוש של 6 מיליון שקל ע"נ ושערן עלה ב-4.6%.

היצעים למניות ה„הסדר"

למניות הבנקים ש„בהסדר" נרשמו היצעים בהיקף של 1.5 מיליארד שקל.

שעריהן של מניות אלו ירדו בין 0.3 ל- 0.7 אחוז, התשואה הדולרית בהן נקבעה ברמה שבין 14.6 ל-14.7 אחוזים.

ביקושים לצמודי מדד

עודפי ביקוש גדולים במיוחד נרשמו אתמול לאגרות החוב צמודות המדד. סך כל הביקוש הסתכם ב-12 מיליארד שקל מתוכם כ-8 מיליארד שקל באגרות החוב הצמודות ב-80%. היותר הרבה באגרות החוב מסוג „גליל". באגרות „גליל" נרשמו עליות שערים של 2 עד 2.5 אחוזים ובאגרות „ארבל" נרשמו עליות שערים עד 1.5 אחוז.

הביקושים הגדולים לאגרות החוב המדדיות מוסברים הן בהתכסות של תוכניות החסכון והן בתיקון למדד, שכן המדד היה גבוה ביחס לציפיות ובכך שינה את ציפיות האינפלציה.

באגרות החוב הדולריות נרשמה פעילות דלילה. עודף ביקוש של חצי מיליארד שקל לעומת עודף היצע של חצי מיליארד שקל גרם לתנודות שערים עד מחצית האחוז.

הודעות בורסה

אופטרומק — חברת אופטרומק המסונפת לאלרון ב-42% פרסמה תוצאות מאוחדות בלתי מבוקרות ל-3 החודשים שהסתיימו בספטמבר 1985.

הרווח הנקי הסתכם ב-613 אלף דולר לעומת רווח של 524 אלף דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

נייר חדרה — במחצית השנה שהסתיימה ב-30 לספטמבר 1985 נרשם לחברה רווח של 1.2 מיליארד שקל וזאת לעומת 535 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

גלי זהר — לחברה נרשם רווח מתואם של 122 מיליון שקל למחצית השנה הראשונה של 1985 וזאת לעומת רווח של 195 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

כלל ישראל — חברת בת של כלל הרשומה באנטילים ההולנדים פרסמה בלונדון תשקיף להנפקת 12 מיליון דולר שטרי הון בערבות של כלל.

אינקוהה — לחברה נרשם רווח נקי מתואם של 292 מיליון שקל למחצית השנה הראשונה של 1985 וזאת לעומת הפסד של 40 מיליון שקל אשתקד.

רוגוזין — לחברה נרשם רווח של 979 מיליון שקל לשנה שהסתיימה ב-30 ליוני 1985 וזאת לעומת הפסד של 3.4 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

יעקא — החברה מכרה את מניותיה בחברת בת לחברה אמריקאית. בחברת הבת השקיעו 30 אלף דולר ותמורת המכירה איננה משמעותית.

הפניקס — החברה תחלק דיבידנד ביניים במזומן בשיעור של 200% וכן מניות הטבה בשיעור של 200%.

דובק — במחצית הראשונה של 1985 נרשם לחברה הפסד של 967 מיליון שקל לעומת רווח של 2.9 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

רכוש ספר מספרית דבר

שערי המניות

בנקים מסחריים

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אגוד ש	14000	2.3	-70	-.5
המזרחי 0.1	1340 תב	454	+112	+9.1
המזרחי 0.5 א	568 קן		+22	+5.0
כללי לא בסחר	35200	24.3	+408	+1.2
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמר אפ1	— הפסקת מסחר —			
רנות 1.0 א	— הפסקת מסחר —			
רנות 5.0	— הפסקת מסחר —			
רנות שה 2	— הפסקת מסחר —			
הבינלאומי 5.0	2340	1039	+53	+2.3
פ.יב.י 0.5	1960	2091	+60	+3.2

בנקים בהסדר ההצמדה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אידיבי רג 100.0	71320	646	-180	-.3
אידיבי ב 100.0	73000	.4	-500	-.7
אידיבי בכ 2.0א	440000	.5	-5000	-1.1
אגוד 0.1	53300	81.2		
דיסקונט ב	91601	11.5	+601	+.7
דיסקונט א	90800	64.1	-1000	-1.1
דיסקונט שה ב	10550	73.2	-100	-.9
המזרחי ש	29300	1229	-200	-.7
המזרחי ם	29300	138	-440	-1.5
המזרחי שה 9	13520	170		
הפועלים מבכ	90000 תב	5.1	+6875	+8.3
הפועלים ש	48220	916	-300	-.6
הפועלים ם	48200	158	-300	-.6
כללי א 1.0	124900	23.6		
כללי אפ 9	119600	3.5	+100	+.1
כללי שה 5	96970		-25	
כללי שה 7	5922	12.6	+2	
כלל 100.0	30825	1335	-60	-.2
כלל שה 9	41980	4.6	-20	-.1
כלל שה 11	11800	311		
מימון ומסחר 1.0	42850	.2	+40	+.1
מימון ומסחר 5.0	21850	.1	+30	+.1

בנקים למשכנתאות

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אדנים 0.1	6581	42.7	+230	+3.7
לאומי משכנתאות ש	3195	17.8	+15	+.5
לאומי משכנתאות ם	3190	10.0	+39	+1.2
כרמל ש	2720	37.5	+100	+3.8
כרמל שה 1	2320	22.0	+28	+1.2
בנין ב' 5.0	3051	30.0	+51	+1.7
פת משכ ש	667	350		
משכן ב ש	1700	30.8	+80	+4.9
עצמאות 0.1	3250	180	+100	+3.2
טפחות מבכ ש	10500 קן		+500	+5.0
טפחות רג ש	10700	100	+400	+3.9
טפחות שה 1	6300			
טפחות שה 2	3135	82.0	+80	+2.6
יעסור 1.0	555	108	+10	+1.8
יעסור 5.0	330	195		
מירב 1.0	1155	250		

מוסדות מימון

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
שלמה א ש	245	1133		
[illegible]	29250			-2.5
הלוואות מבכ ג	155500			
לאומי תעשיה א ש	3000	168		
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —			
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —			
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —			
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —			
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —			
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —			
מרכז קבלנים 5.0	564	1187	+20	+3.7
תיירות בכ	170700			
כלל ליסינג 0.1	5000 תב	58.0	+158	+5.6
כלל ליסינג בכ	1385 *		-14	-1.0
כלל ליסינג אג"ח	9950	1.3	-170	-1.7

חברות ביטוח

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
שול (אריה) 1.0	— הפסקת מסחר —			
שול (אריה) שה 1	— הפסקת מסחר —			
אררט 0.1	2639 תב	433	+240	+10.0
אררט 0.5 א	1398 *	50.1	+14	+1.0
בטוח משנה 0.1	950	30.0	-5	-.5
בטוח משנה 0.5	460 תב	4.3	+25	+5.8
הדר 1.0	1040	282	+40	+4.0
הדר 5.0	434	705		
הסנה ש	1882	2222	+70	+3.9
הפניקס 0.1	— הפסקת מסחר —			
הפניקס 0.5	— הפסקת מסחר —			
המשמר-הראל 1.0	3291	24.9	+60	+1.9
המשמר-הראל 5.0	1341	67.4	+40	+3.1
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר —			
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מנורה 1.0	14100 תב	7.2	+700	+5.2
מנורה 5.0	5450	14.8	+35	+.7
סהר 1.0 ג	2420	96.9	+119	+5.2
סקורטס 0.1	3470	76.6	+100	+3.0
צור ש	1300	50.1	+25	+2.0
ציון החזקות 1.0	5737 קן		+273	+5.0
ציון החזקות 5.0	1360 תב	155	+100	+7.9

מסחר

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אינטרגאמא 1.0	3230	54.1	+108	+3.2
אינטרגאמא 5.0	1050			
אינטרגאמא אפ 1	511	246	+21	+4.3
מאיר עזרא 1.0	3350	25.0		
[illegible]	3150	24.9		
נחה 1.0	— הפסקת מסחר —			
נחה 5.0	— הפסקת מסחר —			
[illegible]				
קרסל 1.0	2379 תב	110	+216	+10.0
רפק 0.1	26500	.1		
רפק 0.5	5000	.1		
שופרסל 2.0 א	4100 תב	500	+270	+7.1
שופרסל ב 10.0	2190 תב	1297	+150	+7.4

שרותים

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דלק ב ש	3550	1282	+150	+4.7
דראל 1.0	2225 תב	14.8	+202	+10.0
דראל 5.0	722 תב	53.5	-80	-10.0
ספנות הספקה 0.1	9220	241	+420	+4.8
ספנות הספקה 0.5א	3920	45.2	+140	+3.7
קרור 0.1	869 תב	100	+79	+10.0
קרור 1.0	217 תב	2481	+20	+10.2
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —			
מוסכי ערבה 0.1	2110	93.5	+60	+2.9
מוסכי ערבה 0.5	601	160	+6	+1.0
מוסכי ערבה אפ1	291	390	+35	+13.7
קונסורטיום 0.1	930 תב	86.9	+60	+6.9
קונסורטיום 0.5	395	566	+10	+2.6
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —			
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —			

מלונות ושרותי תיירות

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —			
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —			
מלונות דן 1.0	3230	.1		
מלונות דן 5.0	1927 קן		+92	+5.0
חוף האלמוג 0.1	1971 *	69.5	-104	-5.0
כנם 1.0	1780	2.8	-10	-.6
מלונות ירדן 1.0	1779	144		
מלונות יהלום 1	445 תב	545	+31	+7.5

מחשבים ושרותי מחשב

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דשה מיכון 1.0	1140	111		
תי.ה.ל. 1.0	5932	25.0	+282	+5.0
יעקא 1.0	2220	60.3	-70	-3.1
יעקא אפ 1	1950	.1		
כלל מחשבים 1.0	1995	12.5		
מ.ל.ל. 1.0	4910	125	+230	+4.9
מ.ל.ל. 5.0	2400	.1	+110	+4.8
משוב מחשבים 1.0	2110	20.1	+30	+1.4
ניקוב מחשבים 1.	3511 קן		-185	-5.0
ניקוב מחשבים 5.	1630	17.0	+30	+1.9
תים מחשבים 1.0	1240	100	+60	+5.1
תים מחשב אפ 1	12000 תב	2.0	+600	+5.3

אחזקת נדל"ן והשקעות

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אבוהם בינוי 1.0	694 קן		-36	-4.9
אבוהם בינוי 5.0	366 קן		-19	-4.9
אורן מבנים 1.0	520	215	+20	+4.0
אורן מבנים 5.0	221	209		
אזורים 1.0	1540	448	+70	+4.8
אילון 1.0	830	1256	+29	+3.6
אילון אפ 1	800			
אל-רוב 1.0	1235	100	+15	+1.2
אל-רוב 5.0	925		+35	+3.9
אמבנים 1.0	821			
אמבנים אפ 1	601 קן		+41	+7.3
אפריקה 0.1	25600	144	+1200	+4.9
אפריקה 1.0	17200	74.0	+750	+4.6
ארדים 1.0	732 תב	263	+67	+10.1
אידן 0.1	6089 תב	27.9	+550	+9.9
אידן 0.5	3760 תב	28.7	+340	+9.9
בן-יקר גת 1.0	2750	40.0	-50	-1.8
ברנוביץ 1.0	1380 תב	79.1	+115	+9.1
ברנוביץ 5.0	583	75.1		
ברנוביץ אפ 1	547	50.0		
דנקנר 1.0	2700	63.1	+100	+3.9
דרוקר 1.0	301	229		
דרוקר 5.0	189.0 תב	404	-21.0	-10.0
דרוקר אפ 1	113.0	179	-12.0	-9.6

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דדעך 0.1	2790	50.0	+130	+4.9
דדעך 0.5	1635 תב	50.0	+120	+7.9
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
נכסים ובנין 1.0	3180 תב	1887	+188	+6.0
בג-ים 0.1	4600	.1	+80	+1.8
בג-ים 0.5	3000	140	+70	+2.4
הכשרת הישוב 1.0	19925	137	+750	+3.9
ישפרו 0.1	1570	562	-40	-2.5
ישראלום 1.0	4698 תב	44.5	-522	-10.0
ישרס 10.0	5080	4.4	+120	+2.5
כנן פיתוח 1.0	3364			
כלל בנין 0.1	635	3552	+25	+4.1
לומיר 1.0	1690	45.1	-38	-2.2
לומיר 5.0	870	7.5	-43	-4.7
מ.ת.מ. 1.0	957 תב	630	+87	+10.0
מאגרי בניה 1.0	— הפסקת מסחר —			
מאגרי בניה אפ1	— הפסקת מסחר —			
מדול בטון 1.0	1187 קן		-62	-5.0
מישטאל 5.0	425	442	+10	+2.4
מרגנ 5.0	327	706		
מר-לו 1.0	288 תב	152	-32	-10.0
מר-לו אפ 1	3137 תב	.5	+300	+10.6
לוינשטין 1.0	2900	.3	+39	+1.4
לוינשטין 5.0	517	30.0	-1	-.2
לוינשטין אפ 1	470	215	+40	+9.3
ליפשיץ 1.0	565	535	+20	+3.7
ליפשיץ 5.0	250 תב	874	+20	+8.7
ליפשיץ אפ 1	150.0 תב	800	+19.0	+14.5
נאות אביב 0.5	12155 תב	10.0	+1105	+10.0
נכסי אדרים 1.0	2524	246	+100	+4.1
סהר החזקות 1.0	5750	.6		
[illegible] 5.0	3531	.1	+11	+.3
סולבונה מבכ א	3258	229	+150	+4.8
סופי 1.0	1700	60.0	+25	+4.6
[illegible]				
סופי אפ 1	699 קן		+50	+7.7
עמר ושלע 1.0	851 תב	219	+77	+10.0
קיסריה 0.1	1001 תב	229	+91	+10.0
קיסריה 0.5	404	460	+5	+1.3
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רומנוב 1.0	1170 תב	24.6	+70	+6.4
רומנוב 5.0	954	190	+25	+2.7
רסקו מבכל'	2100	150	-100	-4.6
רסקו רג	2884	91.1	+50	+2.5
רסקו אפ 1	2120 תב	14.0	+104	+5.2

הקלאות

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
מטעי הדר 0.1	2090	5.9	+78	+3.5
מטעי הדר 0.5	845	471	+30	+3.7
מהדרין 0.1	8840 תב	248	+500	+6.0
נכסי הדרים 1.0	1361	520	+30	+2.3
פרי אור 0.5	3168	.1		
שה-הד 5.0	6899	62.1	+4	+.1

מזון וטבק

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אסמאן 1.0	1071 קן		+51	+5.0
אסמאן אפ 1	— לא נסחר —			
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר —			
גולדפרוסט 1.0	2910	.9	+110	+3.9
גולדפרוסט 5.0	586 תב	310	+51	+9.5
גולדפרוסט אפ 1	460	.1	+14	+3.1
דובק מב ש	— הפסקת מסחר —			
דובק מב ם	— הפסקת מסחר —			
זגלגל 1.0	919 תב	660	+50	+5.8
זגלגל 5.0	390 תב	300	+20	+5.4
פרי-הד 1.0	5120	335	+168	+3.2
פרי-הד 5.0	2570	120	+120	+4.9
טמפו בירה 1.0	6500 תב	74.6	-350	-5.1
טמפו בירה 5.0	4200	10.1	-100	-2.3
יצהר 1.0	998 קן		-52	-5.0
יצהר א 5.0	549 תב	658	-50	-8.4
מן 1.0	12000	5.3	-430	-3.5
מן 5.0	6160 תב	17.9	+560	+10.0
סנפרוסט 1.0	4084	65.4	+194	+5.0
עלית 0.1	11000 תב	16.0	+600	+5.8
עסיס ב 0.5	15700	5.2		
שלמה אבגל 1.0	2100	78.4	+99	+5.0
שמן מבכל ש'	4070 תב	88.2	+370	+10.0

טקסטיל והלבשה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
ארגו 1.0	644	22.7		
ארגו אפ א	2050		-40	-1.9
אופים 1.0	890	358	-10	-1.1
אופים אפ 1	2030			
אופנת בדוק 1.0	1105	221	+50	+4.7
אופנת בדוק 5.0	681	200	+38	+4.6
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —			
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רג ש	3885	.1	+100	+2.6
אתא ב 1.0	— הפסקת מסחר —			
אתא ג 0.1	— הפסקת מסחר —			
דלתא-גליל 1.0	3860 תב	458	+150	+5.2
דלתא-גליל א 3.0	2290	7.1		
כשורית מאוחד 1.	— הפסקת מסחר —			

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
סבירות מאוחד 5.	— הפסקת מסחר —			
סבירות אפ 1	— הפסקת מסחר —			
וילסון 1.0	1320 תב	468	+70	+5.6
וילסון 5.0	971	215	+46	+5.0
ודינון 1.0	2352	34.1		
זיקית 1.0	2476	56.5	+128	+5.5
זיקית 5.0	1428	177		
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —			
טיב-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —			
יומאר 1.0	1500	.1		
לודזיה 0.1	1251 תב	151	+114	+10.0
לודזיה 0.4	382 תב	2915	+30	+8.5
ליבנת 1.0	460 תב	2340	+30	+7.0
מיפ גליקו 1.0	866	470	-20	-2.3
מיפ גליקו אפ 1	1830	100	-70	-3.7
מקס 0.1	32485 תב		-1709	-5.0
מקס 0.5	5200	8.6		
עיט 1.0	8200 תב	68.2	+450	+5.8
עיט 5.0	2680	166	+100	+3.9
עמק 1.0	— הפסקת מסחר —			
פולגת א 0.1	6840 תב	744	+340	+5.2
פולגת ב 0.4	3690 תב	1399	+190	+5.4
פלינטן א 0.5	2400	30.0	+100	+4.4
פרגוד 1.0	769	25.0		
שלרינה 1.0	8450	12.0		
תעש רוגוזין 1.0	— הפסקת מסחר —			

מתכת ומוצריה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אוקטנן 5.0	— הפסקת מסחר —			
אוקטנן אפ 1	— הפסקת מסחר —			
אורדן 10.0	12000	109	+500	+4.4
אורדן 50.0	9570	9.0		
כבלים ש	8580 תב	12.7	+750	+9.6
התכוף 1.0	— הפסקת מסחר —			
[illegible]				
קופסאות פח 1.0	595 תב	3278	+26	+4.6
קופסאות פח 5.0	430	318		
מודגן 1.0	525 תב	418	+40	+8.3
מודגן אפ א	438	51.9	-10	-2.2
מתכת טרום 1.0	1700	41.7	-1	-.1
מתכת טרום אפ 1	1380 תב	92.5	+133	+10.7
כבלי ציון 1.0	1895	315	+90	+5.0
כבלי ציון 5.0	469 תב	2105	+43	+10.1
כבלי ציון אפ	735	872	+30	+4.3
קרמני 1.0	— הפסקת מסחר —			
קרמני 5.0	— הפסקת מסחר —			
נחושתן 0.1	5999	.8	+149	+2.6
נחושתן 0.5	2002	66.9	+52	+2.7
עזד 3.0	1208 תב	323	+110	+10.0
פקר פלדה 1.0	3885	87.4	+185	+5.0
קינג 1.0	5220	96.6	+220	+4.4
קינג 5.0	2720	287	+120	+4.6
קליל 1.0	2251 תב	105	+205	+10.0
קליל 5.0	964 תב	150	+54	+5.9
שלדות 5.0	1386	138	+126	+10.0
תעשיות לכיש 1.0	980 תב	832	+89	+10.0
תעשיות לכיש 5.0	500 תב	458	+35	+7.5

אלקטרוניקה ואופטיקה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אלביט 3.0	369000	18.7		
אלקו 0.1	3430 תב	88.5	+311	+10.0
אלקו 0.25 ש	1930	98.6	+70	+3.8
אלקו 0.25 ם	1742		+7	+.4
אלקטרה 0.1	9200	10.5	+190	+2.1
אלקטרה 0.5 א	4920	23.0	+40	+.8
אלרון 3.0	376500	4.8		
אורית 1.0	28200	45.0	+500	+1.8
אורית אפ 1	28000	11.9	+600	+2.2
כלל תעש אלקטרו	2500	2010		
ספקטרוניקס 1.0	1743	1445	+80	+4.8
ספקטרוניקס 5.0	1180 תב	1971	+60	+5.4
טרכמנגר 1.0	1594	342	+40	+2.6
טרכמנגר 5.0	770	939		
ציקלון 1.0	4526	54.8	+216	+5.0
ציקלון 5.0	1970	135	+50	+2.6
קמבטרון אילד 1.	2805 תב	120	+255	+10.0
קמבטרון אילד 5.	1185	20.0		
ת.א.ת. 1.0	2859 *	37.4	+110	+4.0
ת.א.ת. 5.0	820	425	+30	+3.8
ת.א.ת. אפ 1	5900	5.5	+162	+2.8
תדאה 1.0	3327	20.0		

מוצרי בניה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
א.ב. כלל בנין 1.	1865	300	+60	+4.5
אליאל 5.0	340 תב	47.4	-365	-10.0
אירוטיין 1.0	1790	78.7		
אירוטיין 5.0	6000	15.0		
בטון תדיר 1.0	— לא נסחר —			
בטון תדיר 5.0	— לא נסחר —			
בר-טון 1.0	1900			
בר-טון 5.0	560 תב	400	+51	+10.0
בר-טון אפ 1	400 תב	300	+30	+6.1
הפטיל 1.0	730	349	+15	+2.1
הפטיל 5.0	372			
פרומאסבסט 1.0	7100	10.0	+137	+2.0
פרומאסבסט 5.0	1260 תב	.1	+61	+5.1

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
מ.ל.ם. 1.0	685	80.0	-15	-2.1
מ.ל.ם. 5.0	346 קן		+16	+4.9
מחול הבק בחפים	1321 קן		+63	+5.0
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —			
מוזאיקה ולפמן 5	— לא נסחר —			

תעשיות ומוצרים כימיים

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אבן 5.0	12200	4.6		
אליאנס ב 200.0	788	542	+25	+3.3
גל תעשיות 1.0	3220	44.5		
גל תעשיות 5.0	1800	26.4		
דקסטר 1.0	3068	11.4		
דשנים 0.1	9100 *	14.2	+245	+2.8
דשנים 0.5	3550 תב	396	+180	+5.3
חיפה כימיקל 10.0	1355 תב	2887	+98	+7.8
טבע ב	45600 תב	71.5	+2700	+6.3
טבע אפ 4	41000	1.0	+500	+1.2
ליפסקי 1.0	820	70.1		
ליפסקי אפ 1	1522	100		
ים המלח 0.1	11220 תב	2065	+610	+5.8
מכתשים 10.0	280	5312	+10	+3.7
מקסימה 1.0	3050	129		
מקסימה 5.0	1365	92.9	+65	+5.0
מקסימה אפ 1	1460	39.9		
נגה כימיקל 1.0	5778 תב	83.2	+378	+7.0
כגו 1.0	5950 תב	193	-480	-7.5
כגו 5.0	3200 תב	175	-250	-7.3
קים כימיקל 1.0	4268 תב	12.7	+220	+5.5
קים כימיק אפ 1	4000 תב	10.3	+220	+5.8
ת.ג.ל. 1.0	1449 קן		+69	+5.0
ת.ג.ל. 5.0	772 תב	.1	+70	+10.0
ת"א 5.0	— הפסקת מסחר —			
פרוטרום 10.0	18049	72.6	-1	
עוד 5.0 א	2700	95.6	+40	+1.5

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דפרון 1.0	3301 תב	30.1	+300	+10.0
דפרון 5.0	1780	.1		
ת.ב.ג. 1.0	1970 תב	196	+100	+5.4
ת.ב.ג. אפ 1	1749 תב	250	+187	+12.0
יפה 1.0	3100	34.3	+100	+3.3
יפה אפ 1	4905	6.2		
לביד אשקלון 1.	300 תב	693	+20	+7.1
לביד אשקלון אפ1	440	294	+1	+.2
מלם ב 0.5	13600	89.1		
ממלי נייר 10.0	— הפסקת מסחר —			
סקוריה 1.0	1195 תב	101	+107	+9.8
רים 0.1	1898	156	+58	+3.2
רים 0.4	904	.1		
תעל ב 0.2	9400	31.0	+280	+3.1

תעשיות שונות

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אלומית 1.0	3400	.1		
אלומית 5.0	1600	16.8	+10	+.6
אנרין 1.0	1801	69.8	+1	+.1
אנרין 5.0	890	241	+40	+4.7
אנרין אפ א	670 תב	32.2	+55	+8.9
המישה יוד 1.0	7600	13.9	+100	+1.3
דיקה 1.0	3800	9.8		
דיקה 5.0	1901	57.9	+1	+.1
ה.ג.פלק 1.0	5830	54.4		
ה.ג.פלק 5.0	2000	345		

השקעות תעשיה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
מרכזית ב 0.1	4140	788	+140	+3.5
מר כב' 1.0	3900000	.	+80000	+2.1
כלל תעשיות 1.0	937	3489	+20	+2.2
מאגרי טכנולוגיה	429 תב	737	+39	+10.0
מאגרי טכנו אפ 1	309	1455	+9	+3.0

חברות השקעה

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אמיקר ש	3140	33.0	+60	+2.0
אירוזי פתוח 2.0	2486 תב	1711	+120	+5.1
אינקוהה 0.1	— הפסקת מסחר —			
אינקוהה 0.5	— הפסקת מסחר —			
אלגד ש	2550	39.4		
אלגד ם	2580			
אלרן ש	1588	586		
אלרן ם	1560	36.0		
אמישר בב' 1.0	— הפסקת מסחר —			
אפיק 1.0	705	743	-5	-.7
אפיק 5.0	548	360	-2	-.4
בזלת 1.0	1260	40.0		
חברה לישראל 1.0	2118 תב	239	+240	+12.8
חברה לישראל 5.0	745 קן		+35	+4.9
חלפסון 0.1	55895	.1		
חלפסון 1.0 ש	15400	.5		
אמפא 0.5 א	7099 תב	28.3	+298	+4.4
פועלים השק ש	2735 תב	1228	+145	+5.6
לאומי השק 0.1	3267 תב	981	+297	+10.0
דיסקונט השק ש	3200	1485	+100	+3.2
מזרחי השק ש	7700 תב	80.1	+400	+5.5
מזר השק אגח 124	8771			
דירון 1.0	1563 תב	100	+89	+6.0
דירון 5.0	445	765	+20	+4.7
יצוא ש	5800	14.5	+100	+1.8
ידרן א 0.1	1200	406	+15	+1.3
כלל ישראל 10.0	1643	1488	+77	+4.9
כלל ישראל 50.0	920 תב	689	+60	+7.0
לבניס 0.1	4662 קן		+222	+5.0
לבניס 0.5	1452 תב	94.5	+132	+10.0
מגור 0.1	6200	98.9	-50	-.8
מגור 0.5 א	2800 תב	143	-200	-6.7
עוז השק ב 0.1	1555	50.0	-34	-2.2
עוז השק ב 0.5	680	140	-20	-2.9
פז השק ש	14250	241	+650	+4.8
פמה 0.1 א	4350	119		
פמה 0.5	2050	285	+15	+.7
פריון ב 2.5	900 *	431	+9	+1.0

מחקר ופיתוח

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אמצעים מתוחכמים	1850 תב	78.4	+133	+7.8
אמצעים אפ 1	1780 *	25.6	+20	+1.1
כלל טכנולוגיות	284	1249		

חיפושי נפט

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
דלק חיפושים 1.0	2255	33.9	-128	-5.1
דלק חיפושים 5.0	1240	2.3		
פז חיפושי נפט	9050	48.4		
סראיל 1.0	1630	.1	+50	+3.2
סראיל 5.0	641	157	+5	+.8
סראיל אפ 1	520	393		
י.ו.א.ל. 5.0	980	825	+14	+1.5
נ.ג.ע. 1.0	1617	64.0	+16	+1.0
נ.ג.ע. 5.0	730	380	+15	+2.1
סיבכיפ 1.0	1050 *	7.0	+10	+1.0
סיבכיפ 5.0	358	658	+3	+.9
סיבכיפ אפ 1	256 תב	458	-22	-8.6
פראיל ב 0.3	1709	100	+65	+4.0
צפון אמריק נפט 1.	228	726		
צפון אמריק נפט 5.	170.0	1700	+3.0	+1.8
צפון אמריקה אפ	413	541		
נפטא ב	640000	.6		

מניות הנסחרות במט"ח

החברה	השער אתמול	המחזור באלפי שקל ע"נ	השינוי היומי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
בזית ב	232			

שערי מטבע חוץ ליום 17.11.85

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1503.6	1438.8	1503.6	1438.8	1506.6	1441.8	1481.126	1462.873	1481.126	1462.873	1484.145	1465.855	1472.7
1 לירה שטרלינג		2141.8	2049.5	2149.7	2052.2	2155.2	2060.3	2115.048	2088.983	2115.084	2088.983	2120.843	2094.706	2103.8
1 מארק גרמני		575.88	551.08	576.30	550.16	577.19	551.78	567.2640	560.2733	567.0034	560.0159	567.9650	560.9854	563.55
1 פרנק צרפתי		188.78	177.94	188.91	178.06	189.30	179.16	185.9544	183.6627	185.8610	183.5705	186.2865	183.9908	184.87
1 גולדן הולנדי		511.18	489.17	511.87	488.65	512.29	488.74	503.5276	497.3223	503.6132	497.4069	504.1253	497.9127	500.58
1 פרנק שוויצרי		701.97	671.75	702.74	670.86	704.10	673.11	691.4689	682.9475	691.4043	682.8838	692.8781	684.5394	687.54
1 כתר שוודי		191.48	183.24	191.76	183.06	192.13	183.67	188.6185	186.2940	188.6665	186.3415	189.0630	186.7331	—
1 כתר נורווגי		191.30	183.06	191.59	182.90	191.88	183.43	188.4385	186.1162	188.4984	186.1745	188.8225	186.4955	—
1 כתר דני		159.16	152.34	159.38	152.15	159.64	152.61	156.7837	154.8506	156.8035	154.8711	157.0939	155.1579	—
1 מארק פיני		268.03	256.43	268.46	256.29	268.77	256.93	264.0154	260.7618	264.1331	260.8780	264.4827	261.2233	—
1 דולר קנדי		1093.1	1046.0	1094.5	1044.9	1096.1	1047.9	1076.791	1063.521	1076.908	1063.637	1078.672	1065.379	1070.7
1 דולר אוסטרלי		1032.4	938.59	1020.9	969.03	1028.0	962.51	997.5386	985.2454	996.0575	983.7825	1000.610	988.2794	—
1 ראנד דרא"פ		526.05	478.23	562.16	479.92	531.85	476.32	552.4601	545.6519	552.1639	545.3593	550.9146	544.1253	—
10 פרנק בלגי		283.65	271.44	285.64	268.89	284.78	272.24	280.5164	277.0594	280.7822	277.3220	281.1413	277.6766	—
10 שילינג אוסטרי		817.86	782.64	818.61	781.47	821.01	784.87	805.6168	795.6887	805.3977	795.4723	807.9178	797.9613	—
1000 לירה איטלקי		855.57	810.58	862.11	810.86	864.11	812.20	838.5712	828.2370	837.7319	827.4081	840.2564	829.9014	833.89
100 ין יפני		738.15	706.37	738.49	701.99	740.76	708.15	727.1116	718.1510	726.5760	717.6220	728.9139	719.9680	723.15
1 דינר ירדני		4017.2	3783.7	3926.0	3689.3	3974.8	3763.7	—	—	—	—	—	—	3851.1
1 לי"ל לבנונית		—	—	—	—	85.08	66.54	—	—	—	—	—	—	
1 לי"ש מצרית		862.08	812.44	890.90	837.20	883.50	827.88	—	—	—	—	—	—	

דולר נוסעים: 1,746.2 . דולר שחור: 1,575—1,565 . דולר יציג: 1,472.7

שערי קרנות נאמנות

ליום 17.11.85

הקרן	קניה	מכירה	הקרן	קניה	מכירה
[illegible]	3220.89	3269.34	[illegible]	1277.27	1304.05
[illegible]	19867.21	20062.31	[illegible]	10676.53	10880.50
[illegible]	23434.88	23669.31	[illegible]	29979.46	30279.07
[illegible]	1021.56	1041.96	[illegible]	803.78	820.12
[illegible]	1093.40	1113.60	[illegible]	2243.40	2265.80
[illegible]	1109.82	1121.82	[illegible]	177.39	180.01
[illegible]	1310.39	1337.40	[illegible]	2021.50	2080.20
[illegible]	372.45	386.79	[illegible]	1014.98	1026.04
[illegible]	313.39	319.99	[illegible]	783.53	794.61
[illegible]	10988.50	11129.85	[illegible]	505.84	506.39
[illegible]	7749.18	7904.20	[illegible]	20658.46	20676.66
[illegible]	2096.07	2109.14	[illegible]	628.47	641.34
[illegible]	3261.32	3334.25	[illegible]	2157.40	2196.90
[illegible]	2529.08	2597.28	[illegible]	598.30	689.76
[illegible]	983.09	992.31	[illegible]	11059.69	11273.08
[illegible]	2066.15	7215.79	[illegible]	742.45	757.25
[illegible]	2645.61	2658.31	[illegible]	795.72	811.31
[illegible]	456.94	461.53	[illegible]	17440.34	17702.88
[illegible]	98.39	100.78	[illegible]	6316.80	6442.98
[illegible]	454.72	463.70	[illegible]	271.26	276.74
[illegible]	978.45	988.20	[illegible]	2569.13	2607.91
[illegible]	1250.52	1275.37	[illegible]	278.72	284.32
[illegible]	4622.40	4715.06	[illegible]	105.38	105.71
[illegible]	4052.38	4856.11	[illegible]	10990.80	11710.63
[illegible]	10632.56	10845.78	[illegible]	3290.54	3321.48
[illegible]	918.32	937.14	[illegible]	3594.37	3632.46
[illegible]	710.34	721.11	[illegible]	8063.35	8303.67
[illegible]	7119.08	7204.11	[illegible]	6778.57	6852.12
[illegible]	6456.47	6553.52	[illegible]	19598.53	19797.58
[illegible]	1632.34	1664.83	[illegible]	4668.94	4735.36
[illegible]	444.99	450.48	[illegible]	1086.14	1112.08
[illegible]	1236.49	1248.81	[illegible]	1879.07	1895.77
[illegible]	2904.70	2940.13	[illegible]	913.03	925.57
[illegible]	1020.73	1048.98	[illegible]	297.68	303.52
[illegible]	1080.81	1102.31	[illegible]	984.47	1005.09
[illegible]	192.40	196.20	[illegible]	995.04	1007.87
[illegible]	274.07	279.57	[illegible]	1079.89	1093.41
[illegible]	—	—	[illegible]	706.95	723.86
[illegible]	—	—	[illegible]	4965.57	5036.90
[illegible]	2739.19	2775.90	[illegible]	1283.96	1309.79
[illegible]	2947.17	3005.01	[illegible]	1329.68	1336.67
[illegible]	22016.00	22238.97	[illegible]	15141.83	15275.83
[illegible]	322.59	329.07	[illegible]	297.36	303.74
[illegible]	1884.93	1930.26	[illegible]	3914.99	3944.47
[illegible]	13048.02	13252.14	[illegible]	3215.30	3295.14
[illegible]	12936.56	13139.97	[illegible]	11594.31	11851.37
[illegible]	2361.59	2381.22	[illegible]	23795.98	24225.37
[illegible]	113.43	114.98	[illegible]	37325.79	38487.30
[illegible]	6208.40	6402.77	[illegible]	393.91	399.40
[illegible]	998.45	1023.81	[illegible]	12074.94	12318.98
[illegible]	2016.52	2057.45	[illegible]	601.89	613.87
[illegible]	3724.35	3747.28	[illegible]	1408.48	1422.66
[illegible]	1064.46	1085.83	[illegible]	646.02	655.87
[illegible]	24713.31	24863.17	[illegible]	4302.28	4323.98
[illegible]	942.78	994.96	[illegible]	351.92	356.09
[illegible]	2891.45	2934.20	[illegible]	941.82	958.71
[illegible]	108.82	109.29	[illegible]	989.20	966.65
[illegible]	298.78	304.78	[illegible]	1141.35	1164.22
[illegible]	8748.86	8836.04	[illegible]	326.66	328.31
[illegible]	100.63	101.88			
[illegible]	735.05	750.01			
[illegible]	2610.30	2723.43			
[illegible]	80882.30	80955.10			
[illegible]	6699.82	6731.30			

שערי אגרות חוב

סדרה	שער	שינוי
3% [illegible]		
קבי 201 תשואה 3.88%		
3601	28299	+72
3602	26016	-113
קבי 202 תשואה 3.92%		
3603	24133	+61
3604	21621	+71
קבי 203 תשואה 3.80%		
3605	19835	+386
3606	18680	+488
3607	17703	+347
3608	16746	-323
קבי 204 תשואה 3.88%		
3609	15871	+383
3610	14298	+349
3611	13797	+340
3612	13390	+332
קבי 205 תשואה 3.97%		
3613	12518	+238
3614	11904	+236
3615	11068	+215
3616	10120	+197
קבי 206 תשואה 4.45%		
3617	9288	+63
3618	8801	+124
3619	8257	+63
קבי 207 תשואה 4.50%		
3620	7780	+35
3621	7380	+33
3622	6644	+29
קבי 208 תשואה 4.20%		
3623	6333	+48
3624	5960	-43
קבי 209 תשואה 4.56%		
3625	5324	+113
3626	4916	+104
3627	4552	+97
קבי 210 תשואה 4.54%		
3628	4190	+37
3629	3919	+34
3630	3700	+59
קבי 211 תשואה 4.84%		
3631	3404	+55
3632	3204	+49
3633	3021	+45
קבי 212 תשואה 4.35%		
3634	2742	+78
3635	2590	+74
3636	2491	+72
קבי 213 תשואה 4.74%		
3637	2276	+6
3638	2115	+5
3639	1933	+5
קבי 214 תשואה 4.61%		
3640	1605	+4
3641	1388	+3
קבי 215 תשואה 4.38%		
3642	1260	+49
3643	1116	+35
קבי 216 תשואה 4.81%		
3644	964.6	+2.2
3645	868.4	+1.9
4¼% מלוה פיתוח (כליל)		
קבי 251 תשואה 5.35%		
3701	743.4	-20.5
קבי 252 תשואה 5.27%		
3702	570	-15.4
קבי 253 תשואה 4.76%		
3703	522.5	+16.5
3704	447.4	+14.1
קבי 261 תשואה 5.39%		
3751	231.5	-6.4
קבי 262 תשואה 4.91%		
3752	93.4	-2.5
3753	89.4	-2.4
קבי 271 תשואה 2.50%		
3901	105.8	+0.2
4% מלוה פתוח (90% הצמדה)		
3101	267500	
3102	259300	+1500
3103	256500	+1000
3104	248500	+2500
3105	236500	+2500
3106	228000	-6075
קבי 405 תשואה 0.15%		
3107	236063	+5470
קבי 406 תשואה 5.28%		
3108	217747	+537
קבי 407 תשואה 5.13%		
3109	214405	+522
קבי 408 תשואה 3.00%		
3110	217492	+4882
קבי 409 תשואה 5.01%		
3111	208907	+504
קבי 410 תשואה 5.73%		
3112	204489	+506
קבי 411 תשואה 5.00%		
3113	208591	-354
קבי 412 תשואה 4.91%		
3114	201503	+494
קבי 413 תשואה 5.22%		
3115	198556	+488
קבי 414 תשואה 5.13%		
3116	191723	+477
קבי 415 תשואה 3.00%		
3117	204257	+5366
קבי 416 תשואה 4.71%		
3118	194053	+984
4¾%-5% מלוה פיתוח (88% הצמדה)		
קבי 501 תשואה 5.00%		
3201	165088	-1160
קבי 502 תשואה 1.08%		
3202	176439	+2305
קבי 503 תשואה 5.00%		
3303	167332	-1753
3204	163490	-1939
קבי 504 תשואה 3.95%		
3205	163237	+393
קבי 505 תשואה 3.30%		
3206	162498	+4925
3210	158329	+4993
קבי 506 תשואה 2.00%		
3211	157196	+8362
3212	154698	+8581
קבי 507 תשואה 2.00%		
3213	148600	+8483
3314	142878	+8488
קבי 551 תשואה 3.00%		
3501	140685	+5410
קבי 552 תשואה 2.90%		
3502	138520	+6117
3503	123845	+5475
3504	121181	+6364
3505	122582	+5673
קבי 701 תשואה 4.40%		
3521	119759	+1973
3524	107775	+2212
קבי 702 תשואה 4.20%		
3522	114878	+1621
3523	108364	+1597
קבי 703 תשואה 5.10%		
3525	103939	+844
3526	103766	+739
3527	101624	+770
3528	98728	+785
קבי 704 תשואה 5.05%		
3529	98565	+1017
3530	96257	+993
3531	95868	+990
3532	93057	+961
3533	92906	+875
3534	87329	+1023
קבי 705 תשואה 4.90%		
3535	88070	+1472
3539	83167	+1391
קבי 706 תשואה 5.04%		
3536	87528	+918
3537	87316	+996
3538	82182	+938
3540	81949	+1425
3541	79131	+1413
3542	82647	+869
3543	78468	+933
קבי 707 תשואה 4.93%		
3544	79059	+1015
3546	77146	+896
3547	76774	+1034
3548	76589	+1103
3550	72765	+856
3551	72152	+1083
קבי 708 תשואה 4.97%		
3545	76528	+984
3549	72180	+934
3552	66147	+861
3554	65963	+833
3555	65963	+833
קבי 709 תשואה 5.13%		
3553	65039	+530
3571	56123	+428
קבי 710 תשואה 4.95%		
3556	62775	+823
3558	62677	+767
3559	60979	+794
3560	57137	+702
3561	56792	+828
קבי 711 תשואה 4.97%		
3557	63708	+660
3572	57635	+698
קבי 712 תשואה 4.99%		
3573	36905	+603
3574	52435	+580
3577	52415	+508
3578	48294	+557
קבי 713 תשואה 4.97%		
3575	52090	+549
3576	51776	+664
3579	47687	+630
קבי 714 תשואה 4.50%		
3580	45233	+953
3581	41114	+898
3582	37847	+1094
3583	36736	+783
קבי 715 תשואה 4.79%		
3584	34668	+572
3585	32782	+575
3586	29665	+511
3588	29622	+487
קבי 716 תשואה 4.78%		
3587	29884	+372
3591	27196	+342
3592	27131	+366
3593	27033	+402
קבי 717 תשואה 4.90%		
3589	26914	+260
3594	25622	+248
3596	24452	+237
3597	24275	+302
קבי 718 תשואה 5.00%		
3590	26585	+180
3595	25276	+180
5% מלוה פיתוח [illegible]		
קבי 101 תשואה 5.10%		
2001	113826	-2650
2002	113138	-2386
קבי 102 תשואה 4.90%		
2003	109176	+1752
קבי 103 תשואה 4.97%		
2004	110438	+23
קבי 104 תשואה 5.51%		
2005	101576	+374
2006	101377	+256
2007	99294	-341
קבי 105 תשואה 4.40%		
2008	100233	+2572
2012	98055	+2503
2015	95429	+2466
קבי 106 תשואה 5.30%		
2009	100680	-583
קבי 107 תשואה 5.50%		
2010	99001	+201
2011	97074	-196
2013	97004	+38
2014	94277	+208
קבי 108 תשואה 5.50%		
2016	95719	-1318
2018	93067	-1334
2021	89830	1441
קבי 109 תשואה 4.30%		
2017	94557	+2915
2019	94230	+2966
2020	91169	-1617
קבי 110 תשואה 4.34%		
2022	85802	+1566
קבי 111 תשואה 5.80%		
2023	83903	2082
קבי 112 תשואה 5.50%		
2024	78251	1136
2027	75319	1133
2031	71846	1668
קבי 113 תשואה 5.80%		
2025	78700	2056
2026	78120	1796
קבי 114 תשואה 3.99%		
2028	79640	+1229
2030	78248	+1150
קבי 115 תשואה 5.57%		
2029	73695	-1437
2033	67598	-1772
2035	61918	-1686
קבי 116 תשואה 4.11%		
2032	75868	+2389
2034	71605	+2211
2036	65665	+2073
קבי 117 תשואה 4.08%		
2037	61486	+805
2052	51531	+636
קבי 118 תשואה 4.72%		
2038	61279	+730
2040	58880	+741
2051	55661	+687
קבי 119 תשואה 3.98%		
2039	59372	-969
2041	56224	-874
קבי 120 תשואה 4.15%		
2053	52160	+1646
קבי א121 תשואה 1.07%		
2054	52805	-1026
קבי ב121 תשואה 0.07%		
2056	50766	+103
קבי ג121 תשואה 1.00%		
2058	44719	-2363
קבי ד121 תשואה -0.67%		
2060	44038	+446
קבי א122 תשואה 2.34%		
2055	51308	+115
קבי ב122 תשואה 2.10%		
2057	47914	-566
קבי ג122 תשואה 1.70%		
2059	44246	-1139
קבי א123 תשואה 0.90%		
2061	32671	+236
קבי 123 תשואה 0.87%		
2062	29928	+225
2063	28649	+189
[illegible] 6001	101900	-600
[illegible] 6002	98000	-468
[illegible] 6003	95996	+2796
[illegible] 6004	91750	+250
ארזון צמוד דולר ריבית קבועה קבי 601 תשואה 8.80%		
ארזון 2501	148	
ארזון 2502	145.5	
ארזון 2503	140.8	
ארזון צמוד דולר ריבית קבועה קבי 602 תשואה 9.95%		
ארזון 2504	137.9	
ארזון 2505	132.6	
ארזון צמוד דולר ריבית קבועה קבי 603 תשואה 9.95%		
ארזון 2506	128.0	
ארזון 2507	123.5	
ארזון צמוד דולר ריבית קבועה קבי 604 תשואה 7.45%		
ארזון 2508	94.3	
רשף צמוד דולר ריבית קבועה קבי 901 תשואה 8.30%		
רשף 7001	231.5	+1.2
רשף 7002	224.4	+1.3
קבי 902 תשואה 8.32%		
רשף 7003	213.1	+0.7
רשף 7004	197.6	+0.7
קבי 903 תשואה 8.40%		
רשף 7005	184.1	+0.4
קבי 904 תשואה 8.35%		
רשף 7006	173.8	+0.4
קבי 905 תשואה 8.50%		
רשף 7007	161.2	+0.1
רשף 7008	153.1	+0.1
קבי 906 תשואה 8.40%		
רשף 7009	148.8	+0.6
קבי 907 תשואה 8.50%		
רשף 7010	139.6	+0.6
קבי 908 תשואה 8.50%		
רשף 7011	131.9	+1.5
רשף 7012	127.3	+1.4
קבי 909 תשואה 8.77%		
רשף 7013	119	
קבי 910 תשואה 8.64%		
רשף 7014	107.4	
קבי 911 תשואה 8.49%		
רשף 7015	89.8	+0.1
גלבוע ריבית משתנה		
קבי 801 תשואה 2.57%		
גלבוע 6101	11665	+185
קבי 802 תשואה 2.87%		
גלבוע 6102	7073	+37
קבי 803 תשואה 2.94%		
גלבוע 6103	6322	+3
קבי 804 תשואה 2.80%		
גלבוע 6104	5898	+54
גלבוע 6105	9583	+51
קבי 805 תשואה 2.70%		
גלבוע 6106	5489	+114
גלבוע 6107	5282	+110
קבי 806 תשואה 3.02%		
גלבוע 6108	3727	+2
גלבוע 6109	3555	+1
גלבוע 6110	3495	+2
קבי 807 תשואה 2.99%		
גלבוע 6111	2915	
גלבוע 6112	2825	-1
קבי 808 תשואה 3.06%		
גלבוע 6113	1919	+1
קבי 821 תשואה 3.65%		
גלבוע 6151	752.6	+12
גלבוע 6152	721.2	+11.6
קבי 822 תשואה 3.52%		
גלבוע 6153	632.9	+16.5
גלבוע 6154	621.4	+15.8
קבי 823 תשואה 3.50%		
גלבוע 6155	406	+9.9
קבי 824 תשואה 3.75%		
גלבוע 6156	322.1	+0.2
קבי 825 תשואה 3.59%		
גלבוע 6157	242.6	+5.3
גלבוע 6158	230.4	+5
קבי 826 תשואה 3.80%		
גלבוע 6159	180.5	-0.1
קבי 827 תשואה 3.60%		
גלבוע 6160	183	+3.1
גלבוע 6161	177	+3.1
קבי 828 תשואה 3.56%		
גלבוע 6162	161.2	+1.3

התאם לעצמך השקעה בבנק לאומי
לפי טווח הזמן, סוג ההצמדה ואפשרויות המימוש
בנק לאומי

הנטו עלה יותר מהברוטו והכנסות המדינה לא נפגעו

עולה מניתוח כלכלי שערך סגן הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי

מאת צבי זרחיה

ערכה מדרגות המס כ־21.2 אחוז מאז הפעלת התוכנית הכלכלית ועד אוקטובר 85', בזמן שהשכר ברוטו עלה ב־14 אחוז בלבד (ובנוסף לכך שולמה תוספת חד־פעמית ב־אוגוסט של 12 אחוז). יחד עם שינויים אחרים בתחום המס, הביאו לעליית שכר ב־נטו (מעל לעלייה בברוטו) בכ־9 אחוזים בממוצע.

בעלי הכנסות נמוכות, עד כ־600 אלף שקל, פטור במ־לוא התוקף, וכך גם בעלי הכנסות גבוהות מ־1.1 מיליון שקל ומעלה. לעומת זאת, בעלי הכנסות בינוניות מ־700 אלף שקל עד 1.1 מיליון שקל ברוטו, פטור בנטו רק ב־5־4 אחוזים, כך עולה מ־ניתוח כלכלי שערך סגן הממונה על מינהל הכנסות המדינה — יורם גבאי.

התוכני מתייחס להשפעות הכוללות של ערכו מדרגות המס, ביטול קצבאות ילד ראשון לבעלי הכנסות בינוניות, החזר ביטוח לאומי ל־בעלי הכנסות נמוכות, וביטול היטלי ממס להפרשות העוב־דים לקרן השתלמות. הניתוח הכלכלי מראה שהצלחת המדיניות הכלכלית החדשה הי־תה מותנית והיתה תלויה גם בעתיד בכך שהעליות השכר ברוטו יעלו באופן מתון מאוד ואילו הפיצוי לעובדים קיים בהכרח באמצעות מערכת ה־מיסוי והביטוח הלאומי. תוס־פות הכנסה ברוטו — יגררו עליות מחירים, ושינויים ב־שערי החליפין שיסכנו את יציבות המחירים במשק, אומר גבאי.

הורדת נטל המס על שכי־רים מממוצע של כ־33־30 אחוזים, ערב התוכנית הכלכלית, לכ־23 אחוז כיום, ה־ביאה אומנם להקטנת הכ־נסות המדינה ממיסים ואולם, כל הפסד ההכנסות קוזז (ואף למעלה מזה) בגידול ההכנסות בהכנסה מהמגזר העסקי, שנבע רו־בו ככולו מהאטת האינפלציה. האטה זו לבדה מגדילה בשנת התקציב הנוכחית את הכ־נסות המדינה בכ־300 מיליון דולר, ומקזזת הפסד דומה הנובע מערכת מדרגות המס ו־ירידת פעילות כלכלית במשק השכר.

האטת האינפלציה מביאה לכך שהסקטור העסקי, מק־טין מאוד את הרווחים הנובעים מהפער שבין הפעילות הכלכלית, לבין עיתוי תשלום המס. בנוסף, מוקטן יכולתו של הסקטור העסקי, לנצל שעורי אינפלציה גבוהים, ל־הורדת נטל המס האפקטיבי באמצעות הכנה של עיתוי הכנסות והוצאות. האטת ה־אינפלציה יוצרת מערכת מס צודקת יותר ומונעת, זו ש־חיקת מדרגות המס של שכי־רים לעצמאים ותן את שווי קח ההכנסות הריאליות של המדינה ממיסים של הסקטור העסקי.

בשנת התקציב 85־86 צפוי שהכנסות המדינה מהסקטור העסקי יעלו מ־51.7 אחוז אשתקד ל־55 אחוז. ההכנסות משכירים ירדו מ־48.3 אחוז אשתקד ל־45 אחוז. מגמה זו, ניכרת היטב בחודשים אפריל־ספטמבר 85', בשעה שההכנסות ממס הכנסה של עצמאים הוב־רו עלו ריאלית ב־40.5 אחוז והכנסות משכירים היו יציבות בקירוב, בהשוואה ל־שנה שעברה.

בחודשים הקרובים ועד מרץ 86', צפויה עליה מתונה ב־שכר הברוטו הנטו. כמובן, צפוי ששיעור המס הממוצע הגביה כיום ל־23.2 אחוז, יתי־יציב ברמה של 24.5 אחוז בקירוב. הדבר נובע מעליית השכר ברוטו מעל עליית ה־מחירים.

גבאי מציין כי מימוש ה־הישגים של מערכת המס, כ־מו של המדיניות הכלכלית כולה, מותנית בכך, ששנת התקציב 86־87, תדמה בקי־רוב, ברמת הפעילות הכלכ־לית וברמת השכר לרמה ש־תתייצב בחודשים פברואר־מרץ 86'. רמה זו, של פעי־לות כלכלית, מחייבת מספר חודשים רב יחסית של פעי־לות כלכלית ותקציבית במר־מה.

יורם גבאי אומר כי מדי־ניות כלכלית בבונות בפרס־פקטיבה ארוכת טווח, דורשת המשכיות של רמת הפעי־לות הכלכלית הקיימת. לדעתו נסיון עיסקת חבילה אי והרכיה שהישגים קצרי טווח, יכולים להתבטל אם המדיניות המצמ־צמת אינה נמשכת תקופה מ־מושכת דיה עד ליצירת שווי משקל יציב של מחירים ומ־אזן תשלומים. לאחר תקופה זו — סבור גבאי — יוכל המשק לצאת לצמיחה כלכלית הדרגתית באמצעות משאבים ומטבע חוץ ריאלי שיחסוך ויקטין הקצבות המדיניות המצמ־צמות.

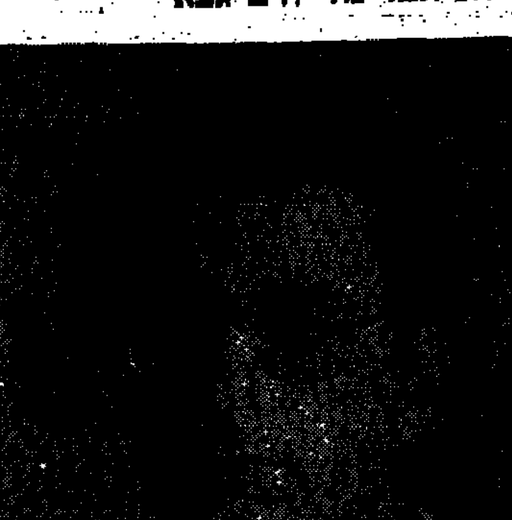

כלכלני ההסתדרות מציעים לארגן החקלאות בקרטל

מאת חיים ביאור

המגזר החקלאי חייב להתארגן בקרטל, מאחר שמנגנון השוק ה־חופשי אינו מסוגל להוציאו מה־משבר — קובע צוות המכון ל־מחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות, בראשות יורם ברוילי.

במסמך שהכין צוות המכון נא־מר שהמוצרים החקלאיים שונים מהותית מהמוצרים התעשייתיים ב־של רמת הסיכון הגבוהה הכרוכה בייצור החקלאי וכן בגלל תוחלת החיים הקצרה של מרבית המו־צרים החקלאיים, הגורמת היצע קשיח לתלויים במוצרים אלה.

מנגנון השוק החופשי אינו מ־סוגל לפתור את בעיות הייצור והמכירות של המוצרים החקלאיים ולפיכך נדרשת התערבות בשוק, מציין המסמך. צורת ההתערבות המתאימה ביותר היא הקרטל, ה־קובע מחיר וכמות.

התאגדות קרטלית בחקלאות ת־היה מעוגנת בחוק, בכדי למנוע מהמגדל הבודד לפרוש מקרטל ו־לשווק באופן עצמאי במחיר שי־נקבע על ידי הקרטל ללא הג־בלת כמות, מסעיפים כלכלני ה־הסתדרות. הם מציעים ליצור קר־טל בודד שיאגד בתוכו את כל הענפים בחקלאות, כדי לשמור על יציבותם הפיננסית של היצרנים ועל צורך הקמת שלוייה קבוע ל־גורם יצור בכל ענפי החקלאות. כותבי המסמך טוענים שהמסגרת הקרטלית תסייע בעיקר למגד־לים, לנוכח היתרון שיש לקיבו־צים במגזר החקלאי.

המס' קובע שהתכנית הכל־כלית הנוכחית מכה על החקלאות, הנמצאת ממילא במשבר מעמיק זה מספר שנים. בראש וראשונה חלה ירידה בביקוש, אשר מותנה במקצת הרחות לירידה במספר ישראלים שיצאו השנה לחו"ל. מ־חיר המים לחקלאות הוכפל משסה סנט ל־12 סנט למטק. עלות המ־מון גם היא הוקרה שחקים, של שער הריבית הגבוה. התו־קתם של רוב המטבעות האירו־פיים ביחס לדולר תיפרה אמנם את מצבם של מרבית ענפי ה־יצוא החקלאי אולם הרעה מאד את רווחיות ענף הכותנה שנסחר בדולרים וזאת בנוסף לירידה במ־חיר הכותנה בשוק הסחורות ה־בינלאומי.

הנהגת "שוק חפשי" בחקלאות, תוך ביטול התכנון המרכזי והסו־רת הפיקוח על הייצור — גרמו נזק למגזר החקלאי, אומרים כל־כלני ההסתדרות. החקלאים שקעו בחובות שאין ביכולתם לפרוע. תפיחת החובות יצרה לחץ כבד על הממשלה להזרים הון ציבורי שימנע את קריסת הענף, אולם רובו של הון זה נלקח במקור ע"י הבנקים לכיסוי מקצת מחו־בות החקלאים, כך שבפועל לא השתמשו בהון זה לשיקום המש־קים ושגשוגם.

עוד גורסים כלכלני ההסתדרות שבשנים האחרונות חלה ירידה בכדאיות מוצרים הישנים בחקלאות, דבר המצמצם את הרחבת היצוא של מגזר זה. לפיכך נחוץ להג־דיל בבאור את ההשקעה במחקר ופיתוח, מרמה של שני אחוזים בלבד מהמחזור כפי שהיא כעת, לרמה של 12 אחוז מהמחזור, כנ־הוג בתעשייה.

ברבעון השלישי השנה:

גידול ברווח של "אמפל"

חב' "אמפל" הרוויחה 2,437,000 דולר ברבע השלישי של 1985 ב־השוואה ל־2,361,000 דולר ברבע המקביל אשתקד. אפרים ריינר יו"ר מועצת המנהלים של החב־רה מסר כי לראשונה מאז 1984 הרווח הנקי של רבע שנה גדול מזה שבתקופה המקבילה לו אש־תקד. ריינר מסר כי ניתן לראות בתוצאות החיוביות התחלת תפ־נית עבור החברה בהשוואה למ־גמת הירידה ברווחים שהיתה ב־חברה בשנה וחצי האחרונות.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 1985 הגיע ל־5,435,000 דולר, כולל הכנסה בלתי רגילה של 704,000 דולר שהתקבלה ברבע השני של השנה.

בתשעת החודשים הראשונים של 1984 היה הרווח הנקי 8,751,000 דולר וכלל 947,000 דולר הכנסה בלתי רגילה שהיתה ברבע השני של 1984.

ההכנסות ברבע שהסתיים ב־30 ספטמבר 1985 היו 28,157,000 דו־לר בהשוואה ל־26,526,000 דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ההכ־נסות של תשעת החודשים הרא־שונים של 1985 היו 73,114,000 דולר בהשוואה ל־78,067,000 דו־לר בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח למניה מסוג "אי" ברבע שהסתיים ב־30 ספטמבר היה 10 סנט — רווח זהה לרבע המקביל אשתקד. הרווח למניה מסוג "אי" בתשעת החודשים הראשונים ב־שנת 1985 היה 23 סנט הכוללים 3 סנט עבור הכנסה בלתי רגילה ברבע השני של אותה שנה. ה־רווח למניה זאת בתקופה של תשעת החודשים הראשונים אש־תקד הגיע ל־37 סנט הכולל 4 סנט הכנסה בלתי רגילה ברבע השני של השנה.

נכסיה של החברה עברו לרא־שונה את מיליארד הדולר. הנכ־סים הגיעו ב־30 ספטמבר 1985 ל־1,088,575,000 דולר בהשוואה ל־996,165,000 ב־31 דצמבר 1984. הון החברה הסתכם ב־94.7 מיל־יון דולר בסוף ספטמבר השנה לעומת 90.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

קיפאון במכירות "כרמל מזרחי"

מאת חיים ביאור

חברת היצוא "כרמל מזרחי" לא הצליחה השנה להגדיל את מחזור המכירות שלה לעומת שנת 1984, חרף המאמץ הפרסומי וה־שיווקי הגדול שהשקיעה. מכירות החברה יסתכמו השנה ב־21 מיל־יון דולר, מהם יוצאו בסך ארבעה מיליון דולר.

מנכ"ל החברה, אורי קלנר, מ־סר כי הצריכה לנפש של יין ב־ישראל היא נמוכה ומגיעה רק ל־5.6 ליטר בשנה, לעומת הצריכה ל־נפש בכל אחת ממדינות אירופה — להבדיל מארצות ים התיכון — המגיעה ל־70 עד 90 ליטר יין בשנה.

משל מתצית היצוא של "כרמל מזרחי" מיועדת לשוק ארה"ב רק מה (בעיקר מרכנים יהודים) ר־יתרת היצוא מיועדת לאנגליה, הולנדיה, דרום אפריקה, אוסטרליה ומדינות אחרות. באחרונה החתמה "כרמל מזרחי" על הסכם עם חב־רת "סיגרם קלאסיק", שלפיו זו האחרונה תפעל למשווקת הבל־עדית של יינות "כרמל מזרחי" בארה"ב.

יצוין, כי "סיגרם קלאסיק" האמריקנית למכור כמות מינימום של יינות [illegible] ולפיכך אין לצפות בשלב זה לגידול ביצוא הכמותי של "כרמל מזרחי" לארה"ב ואולם ה־שיווק באמצעות החברה האמריק־נית, המקובלת כחברה בעלת מו־ניטין, תאפשר ל"כרמל מזרחי" להעלות את מחירי היינות במדי־נה זו. שכן מלאכת ענף היין ב־תחרות קשה, המביאה לירידה ב־מחירים. בד בבד עם העברת ה־שיווק בארה"ב לידי "סיגרם קלא־סיק", סוגרת "כרמל מזרחי" את חברת הבת שלה במדינה זו, ש־שימשה עד כה כציג שיווק ל־שוק האמריקאי.

"כרמל מזרחי" מעסיקה כיום [illegible] ביקביה שבראשון ל־ציון ובזכרון יעקב ובמערכת ה־שיווק. בשנתיים האחרונות פוט־רו מהחברה 190 עובדים, במסגרת מה שכונה "בצעדי יעול". החב־רה מתכננת לחסל את היקב ה־קיים בהשליג ולהקים יקב חדש באיזור השרון נקבע. לאחר הקמת היקב החדש יפוטרו עוד 80 עוב־דים.

שרוני במקום מאיר ב"אל־אופ"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

נתן שרוני ימונה למנכ"ל "אל־אופ" במקומו של עקי־בא מאיר שהתפטר מתפקיד על רקע חילוקי דעות על דרכה של החברה בעתיד. חילופי המנהלים יכנסו לתו־קף בתחילת השנה הבאה.

בדיונים שהתקיימו לאח־רונה הכריעה מועצת הבעה־לים של "אל־אופ" בניגוד לדעתו של מאיר שתבע ל־הקציב אמצעים בתחום ה־מו"פ, היצור והשיווק לפי־תוח שוק אזרחי למוצריה של החברה. מאיר טען כי פיתוח שוק זה הכרחי לחברה אשר תלויה כיום בכל פעילותה ב־שווקים הבטחוניים — בארץ וביצוא.

בשיחה עם סופר "דבר" ציין מאיר כי הקצבת משא־בים לפיתוח מוצרים אזרחיים ניתן היה להעשות באמצעות כח האדם והצבר ההון המ־צויים בחברה ולכך, לא היו דרושים משאבים חדשים מב־עלי החברה. בדיונים שהת־קיימו במועצת המנהלים של החברה הכריעו הבעלים — נציגי חברת "תדיראן" ומשפ־חת פורמן (מחזיקים בחלקים ש־ווים בחברה) נגד דעתו של מאיר ונגזר המשך ביסוסה של החברה בתחום המוצרים הצבאיים.

מכירות "אל־אופ" מצוינות בשנים האחרונות בגידול אי־טי: 115 מיליון דולר ב־1985 לעומת 112 מיליון דולר בש־נה הקודמת. לשנת הפעילות הבאה מתוכננות מכירות ב־היקף של 114 מיליון דולר. הכנסות נטו, המצביעים על הערך המוסף של מכירות ה־חברה מצביעים על גידול מ־היר יותר: 85.7 מיליון דולר ב־1985 לעומת 80.5 מיליון דולר בשנה הקודמת. בשנה הבאה מתוכננות מכירות נטו בסך של 91 מיליון דולר.

עקיבא מאיר משמש כמנכ"ל "אל־אופ" במשך שש שנים. הוא כבר קיים מגעים עם כלולה גורמים שונים במשק הישראלי ועתיד להחליט ב־קרוב על המשך דרכו. בעבר הוזכר מאיר כמועמד אפשרי למנכ"ל "תדיראן". אך נראה שכעתה יפרוד מקבוצה זו.

רשת אזורית לחשמל תוזיל עלותו בישראל

סבור מנכ"ל משרד האנרגיה ד"ר נתן ארד

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חיבור רשת החשמל בארץ לר־שת אזורית שתכלול גם את מצ־רים וירדן, יוזיל את מחירי החש־מל בארץ, סבור מנכ"ל משרד האנרגיה ד"ר נתן ארד.

כיום משקפים מחירי החשמל את עלותם הריאלית והם יקרים בהתחשב בעובדה שכל חומרי ה־גלם מיובאים. ארד אמר את ה־דברים בכנס מטעם מיליין — המכון הישראלי למדיניות אנר־גיה.

מנכ"ל משרד האנרגיה מסר כי חלק מן החשמל המופק ב־ארץ ייוצר, בעשור הקרוב, על־ידי כורים גרעיניים. "נקלוט את הכורים רק בתנאי שלא ייקרו את מחירי החשמל. כרגע אין לכך הצדקה כלכלית", אמר ארד. לד־בריו, מסרבת ארה"ב לספק כו־רים גרעיניים לישראל. לפיכך פונה ישראל לצרפת, אשר מיי־צרת כורים על פי ידע אמריקאי. הצרפתים נתנו את הסכמם העק־רונית, אך עדיין קיימים חילוקי דעות באשר למחיר. בינתיים, השגו הצרפתים את העיסקה.

סופר "דבר" מציין כי בארה"ב איבדו לאחרונה הכורים הגרעי־נים הרבה מן הפופולאריות של־הם, זאת בעיקר לנוכח הסיכון של דליפת חומר רדיואקטיבי. יש פרשנים המסבירים בכך את העובדה כי בביקורו האחרון בסין נמנע הנשיא רייגן מלהצהיר על מכירת כורים אמריקאיים לממש־לה הסינית.

בדברו על קידוחי נפט אמר ארד כי הממשלה לא תשתתף יותר בחיפושי נפט בארץ. בח־מש השנים הבאות תשקיע קבוצ־תו של המיליארדר האמריקאי המר, כ־50 מיליון דולר בחיפושי נפט בנגב. אם לא יימצא הנפט המיוחל, יהיה צורך לעשות הע־רכה מחודשת של כל נושא חי־פושי הנפט במדינה.

בתשובה לשאלה אמר ד"ר ארד כי מחיר הבנזין בארץ יקר עקב שעור הבלו הגבוה המוטל עליו (50 אחוז). באשר למחירי המזוט הודה ארד שיש להוריד את מחירו לפחות ב־5 אחוזים.

מחירי הנפט והפחם שמשלמת המדינה בשוק העולמי הם יציבים לאחרונה וגם המקורות מגוונים למדי. הממשלה רוכשת נפט גול־מי בכמות של 6.5 מיליון טון בשנה והמדיניות היא להשתמש בכח קניה זה כמנוף לקניות גומלין. בעיקר אמור הדבר לגבי מקסיקו.

בסוקרו את האפשרויות להפיק אנרגיה ממקורות חלופיים מנה ארד: חום, רוח, שמש, פצלי שמן ופסולת חקלאית. לדעתו אין לפי שעה כדאיות כלכלית להע־דיף אחת מן האפשרויות הנ"ל על־פני אנרגיה קונבנציונלית ה־מופקת מנפט, פחם או קיטור. יחד עם זאת מנסה משרדו לקדם ולהכריע את הנושא באמצעות חב־רות פרטיות.

מיקבצי הון / ש.רוזנבלום

של ד"ר בורג תפ"ס ופלדו'ק

דו"ח מבקר המדינה לשנת 1984 מלמדנו על מדיניות השקעה חדשנית ומוסקת שמפסידים בה ממון רב ללא מאמץ ניכר ומקובלת בעיקר ב־מועצות דתיות וגופים הנתמכים על־ידי משרד הדתות.

לא צריך לקנות מניות ספקולטיביות. לא צריך לקנות זהב ביוקר ולמכור בזול ובהפסד. אפילו אין צורך שישדדו אותך או יסבכו לך דולרים מזויפים. בכל־זאת מה הכישורים הנדרשים? עליך להיות חשב של מועצה דתית ותקציבך מגיע מכספי ציבור. אלו כל הכישורים הנדרשים.

באינפלציה של 400% לשנה כל שעליך לעשות הוא לקנות תפ"ס בשיעור ריבית 200%. הפסדת אוטומטית 50% מכספך (הפסקה קלה לצחוק מומלצת). מכיוון שזריזים מקדימים ל־הפסיד יותר ויותר כל שעליך לעשות הוא אוברדרפט בבנק השני שכן אתה עובד כמובן עם שני בנקים מינימום. אסור לקפח בנקים זה כלל ברזל נקוס. בינך (עוד הפסקה לצחוק). 50% הפסדת בתפ"ס, עוד 25% לפחות קברת בריבית החובה מכיוון שהיית חייב להוראות שהתקציב שלך דיבידנד ואיכך יכול לספק שירותי דת כנדרש.

נשארו 25% מכספך. מה לעשות שייצלם. מ־הר! רשום אותו בספריך כחובה בלתי מוסברים שהינך חייב ואינך יודע למי ומה, הסל כספך במזירות שיא ובלי מאמץ (צחוק בקול גבוה אפשרי בהחלט).

מה הפלא, שמשרד הדתות נהיה כל־כך עלי־ידי המבקר"א. זה משרד לרישום מפסדים של ממש. (להמשיך לצחוק ולא לבכות, זה רק כספי ציבור).

הרשות לניירות ערך — החקירה נמשכת...

הרשות לני"ע ערכה מסיבת עיתונאים רבת משתתפים וכותרות. שמחנו עבור הרשות לאור הזרקורים בו זכתה לרגע קט מלא הוד.

דיווחו בהרחבה על 15 חברות וגופים כלכ־ליים שתיקי חקירתם יועברו בקרוב לפרקליטות לצורך הכנת כתבי אישום. עוד מספר רב של חברות ומנהלים מצוי בחקירה. עיון ברשימת הנחקרים מגלה שכיעון מרכזי זאק ובעל חוסן כשופטי בהנהגה שלהם עשוי להיות — חוק ה־התיישנות.

שמפו בירה. ריגר־פישמן. בנק מימון וסחר. מיפגליקו. למצויים בבורסה היה חסר ברשימה יעקב לוינבום ומניות בית הרכב כדי להשלים תמונה פרהיסטורית...

מילא. בלס והלבינשטיין הם פרשות טריות (רק כסביבות שנה... במושגים של הרשות זה ממש חלש). אבל שמפו וקרן רוגינת? מה שמט־פו לא הנפיקה זכויות ואג"ח דולרי בזמן ש־הרשות חקרה ובדקה.

אליעזר שילוני יו"ר הרשות נדרש במסיבת העיתונאים כדלקמן — "רשות ני"ע אינה יכולה למנוע התמוטטות של חברות ובדרך כלל היא נכנסת לתמונה רק לאחר שהחברה נקלעה לק־שיים כדי למנוע ולקבוע אם לא נעשו עבירות על החוק". סוף ציטוט.

מישהו יכול להסביר לי אם הציטוט הוא רציני או רק בדיחה גרועה? זו ציטוט מסוג זה מדבר בעד עצמו על כוחה של הרשות וכל הסבר נוסף מיותר.

מה הראוי לשילוני ופקידי ברשות ני"ע ללמוד מכהיה זות, ניצני ושילו מהבורסה לני"ע, במשך שנתיים ויותר ביצעו היה אנשי הבורסה עבודת אדמיניסטרציה אפורה שקטה ויעילה כדי למנוע תופעות שליליות והצלחה ניכרת לפרי. בשקט ובהגיון רב וללא מסיבת עיתונאים ואור זרקו־רים מיותר.

אלסינט — מי משלם?

קריאה בעיתונות על מצבה של אלסינט מזכירה את הכותרות על אודות יבול התשה ר משרד החקלאות הרוסי. לשר החקלאות הרוסי [illegible] סה ובהמשך לקנות חיטה בארה"ב...

כך באלסינט. מומחי המכירות קבעו תחזית מכירות ליצוא של 135 מיליון דולר, במציאות מכרו רק 80 מיליון דולר, דהיינו סטיית תקן של 41%, ממש משרד החקלאות הרוסי. בהנפקת האג"ח לבורסה צפתה החברה רווח במאזן, במ־ציאות הפסד שק של 33 מיליון דולר וד"ר סוחמי "מתפטר".

השנה מוצגת החברה נפסיד רק 42.5 מיליון דולר. אם נתייחס למציאות ולסטיית התקן אפשר לצפות להפסד של 60 מיליון דולר ויותר. סה"כ חובות החברה לבנקים בארץ ובחו"ל 158 מיליון דולר! רק ונגזר הריבית התחתי ללא קרן הוא כ־2 מיליון דולר לערך! החברה צפתה 220 מיליון דולר מכירות בשנת 1984־5 במציאות מכרה 147 מיליון דולר, שוב סטיה מוכרת.

החברה תמכור את מעבדה בארה"ב, צרפת ואיטליה. מי יהיו הקונים המאושרים? באיזה מחיר? על כך עדיין אין משנה. כמובן הנוסח הרגיל, נפטר עובדים, לקצץ בהוצאות וכל מה שקרוי בלשון יפה — "הקטנת תשתית החברה".

כל האמור לעיל ייעשה בהשראת התערבותו של ראש הממשלה שמעון פרס ובעזרתם הנדיבה של הבנקים שיוותרו על ריבית חריגה נאה. מה נגיד ומה נספר, ממש מפעל חלוצי ניסים ונפ־לאות. צמיחה כלכלית במלוא המובן, כמעט פריחה כלכלית. דומני שקשה להבין. מדוע אנחנו כולנו נסבסד מגלומניה כלכלית מסוג זה שתוצאותיה מרובות מהצלחותיה. על כך נאמר בכתובים — "המבין בעת ההיא ידום".

שוכחים

התמוטטות קונצרן התיירות קופל השפה פר־שיה מעט מתרה ומאד מביכה על אודות ערבות בסך 4 מיליון דולר שלפתע נתגלתה לראשונה. בעם היו היה רוזנברג ופילובסקי מנכ"לים משו־תפים בקופל. היו ימים יפים ומגדל בבל צמח ופרח שכן תקופת שלטון אריידור היא לשבע שנים טובות לעם ישראל. פילובסקי ליב־הפעלים פ"ש מקופל והתמנה כיאה וכנאה לנציג מסחרי של אל־על בגרמניה.

רוזנברג הפך למנכ"ל יחיד ולא ידע לטענתו שפילובסקי חתם בשם קופל על ערבות בסך 4 מיליון דולר לטובת בנק דיסקונט. בינתיים הנ־פיקה קופל מניותיה לבורסה ודיסקונט היה ה־חתם להנפקה. הבנק לא ראה צורך לציין בתשקיף את העובדה שקיימת הערבות, ודאי החשבון לתשקיף היו כרוכים בנושאים מעט יותר חשובים מלמרוח ולציין ארבעה מיליון דולר קטנים...

נו. מה אפשר לעשות שרוזנברג לא ידע, פילובסקי מכחיש, בנק דיסקונט שכח ורואה החשבון זקוק לריענון מעת לעת. קוני המניות נפגעו מהשיכחה הכללית והם ממתינים לרשות לני"ע המופקדת על הגנתם.

אך מה אפשר לעשות וישראל רחמנים בני רחמנים הם וזכות זו שמורה יחידה לשכחנים למיניהם וחובל.

כותרות ברוח התקופה

כידוע, מדינתנו החביבה מצויה בשפל כלכלי קשה, מקצצים, מפטרים, מצטמצמים, הוסכים ר כדומה. מנהגים שברוח התקופה. מעניין לפיכך להתרענן מהאוירה על ידי עיון בכותרות ה־מובאות בעיתונות בישנו.

א. מבצע שעוני קרטייה במחיר מיוחד ובהנחה 3542 דולר השעון.

ב. ביום ההולדת של המוזיאון אכלו המוזמנים מסתה בברואנו. גם דקר ברוטב רימונים, אופ־צות פילה ברוטב טבעי.

ג. למסע אניית הפאר נרשמו כשמונים איש ששילמו 4950 דולר לשבועיים הפלגה.

ד. ההזמנות לטוס בקונקורד ב־480 דולר בל־בד.

לסיום קשה להתעלם ממזכיר מועצת הפועלים [illegible] שהוא כנראה איש ציבור ובעל יכולת פיננסית כספת [illegible] בארה"ב בתחילה [illegible]

הסדר רכישת דלק ב"ישראכרט"

חברת ישראכרט מפעילה הסדר מיוחד חדש לשימוש בכרטיס יש־ראכר"ט בתחנות דלק. הסדר זה יופעל בנוסף להסדרים הקיימים של ישראכרט, והוא נועד להרחיב במידה ניכרת את אפשרויות ה־שימוש בכרטיס, ולשפר בכך את השירות למחזיקים בו.

ההסדר החדש יאפשר, לראשו־נה, למחזיקי כרטיס ישראכרט לרכוש דלק במספר רב של תחנות דלק ברחבי הארץ, שעד עתה לא ניתן היה לרכוש בהן דלק באופן קבוע באמצעות כרטיס אשראי.

עד עתה — עוד לפני הפעלתו המעשית — כבר הצטרפו להסדר החדש קרוב ל־30 תחנות דלק בכל רחבי הארץ. צפוי שעם הפעלתו של ההסדר בימים הק־רובים, יצטרפו אליו תחנות דלק נוספות.

ההסדר החדש הותאם למאפיי־נים המיוחדים של ענף תחנות הדלק. בהתאם לכך נקבע, שה־שימוש בכרטיס ישראכרט בתח־נות הדלק, שתופעלנה במסגרת הסדר זה, יהיה מבוסס על חיוב מחזיקי הכרטיס כעבור יומיים (למחרת) לאחר מועד כל רכישה.

מחזיקי כרטיס ישראכרט ש־ישתמשו בהסדר זה יקבלו פירוט של כל אחת מרכישות הדלק ש־להם, כחלק מהדיווח החודשי ש־הם מקבלים על רכישות באמ־צעות כרטיס ישראכרט. את תח־נות הדלק, שתופעלנה במסגרת ההסדר החדש, ניתן יהיה לזהות על פי מדבקות ישראכרט שיוצמדו בהן באופן בולט.

הודעות על ההסדר החדש תי־שלחנה למחזיקי כרטיס ישראכרט במהלך השבוע, הוא יופעל, כ־אמור, בימים הקרובים.

הלוח הכללי
בשבילך ובשבילי!

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · דבר ראשון בבוקר

וילות ובתים
● כפוצות בטלפון! בויתה, ישראכרט תיירים! 03־221590 03־221896 03־227117 רצוף.
● החיים ב־20/12 ... מודעות בטלפון! בנ"ק + כרטיסי אשראי! 03־292779.

דירות למכירה
● מודעה לעיתון!! 03־621888 03־625773, התשלום גם בכר־טיסי אשראי.
● ... 3 1/2 ... בקום שקט + חנות, ... 03־673415 ובערב 08־456073.
● בצאת! בשיכון ... ברמת־גן, 4 — 3, ... 03־704941.
● בחולון 3 בערבה ... 853069 ... "צמרי" 49,500,000.

דירות בדמי מפתח
● ברחוב ... תיא 3 חדרים + טלפון 50,000 03־823615.
● ... תיא 3.5 חדרים ... 65,000 03־823615.

דירות בשכר חודשי
● 2 + טלפון, ריהוט בסיסי, קרוב לדיזנגוף, ... 709975.

דירות מרוהטות
● 1 1/2 מרוהטים + ... + טלפון, 03־660807 — 03־652756 אחה"צ.

ביקוש דירות
● דרושה דירה 3 חדרים ב... 03־372381 03־424240 בערב גם 03־328363.

מבני תעשיה
● להשכרה אולמות ... 16.00—19.00, 16.00—14.00 03־997982 08־956431.

חנויות
● ברחוב הרצל להשכרה 400 מ"ר ... 3 מפלסים, 3 קווי טלפון ... 03־823615.

מגרשים
● בחולון מגרש לקוטג' 250 מ"ר ... "צמרי" 858108.

הצעות עבודה
● ... 370111 ...
● ... לבבה 34 ת"א ...
● ... 380246.
● ... 03־824928 03־824342.
● ... 10,000 ... 03־9611932.
● דרושים עובדים ... 03־310267.
● ... 653225 — 03־655049.
● ... 789577, 03־780563 ...
● דרושות עובדות נקיון ... 5 ימים, תנאים טובים, 03־236196.
● ... 03־262543.
● דרוש נער לעבודה ... 30 ת"א, 03־621386.
● שומרים לילה באיזור ת"א ... 03־321132.
● דרוש מסגר ... 03־591364.
● ... 03־803239.
● ... 252645.
● ... 03־780633 (40 — 50).
● ... 03־316398.
● ... 03־810366/7.

מכוניות
● כפוצות בטלפון! בויתה, ישראכרט תיירים! 03־221590 03־227117 03־221896 רצוף.
● יעקב מיזלין — "מכוניות מצוינות" ... 03־330142 — 03־333054.
● מודעה לעיתון!! 03־621888 03־625773, התשלום גם בכרטיסי אשראי.
● ... 03־848529.
● ... 404, 1978 ... 03־316982.
● ... 1981, 1200 ... 03־334606.
● סובארו די.אל. 1400, 1979 ... 377113.
● פיג'ו 504, 72 ... 055־31483.
● פיג'ו 104, 1219, 83 ... 32,000 856854.
● פיאט 132, 1979 ... 321706 321606.
● סובארו 1400/4, 1977 ... 03־591280.
● סובארו 1400, דגם 1973 ... 374150.
● ... פיאט 127 1981 ... 45,000 (5,500) 03־354856 03־346184.
● גולף 1100/5, 1981 ... 03־240930 — 03־762735.
● סובארו 1983 ... 1800, 25,600 ... 03־7518914.
● ... 10% ... 03־246011/2.
● ... 03־825718 03־836246.
● יבוא אישי! 1986 ... 30, ... 03־493482.
● למסירה מיידית! 1986 ... 03־235824 03־225217.
● ... 1600, דיזל 1986 ... 03־235824 03־225217.
● 1508, 1979, 5 דלתות ... 03־762464.
● 1600, 1978, ראשונה ... 03־785379.
● וולבו 75 ... 03־990393.
● קורטינה 1982 ראשונה ... 1300 + טסט 53,000 ק"מ 895380.
● ... רנו 5, 83, פיאט 131, 83, פורד קורטינה 83 ... 6 ת"א.
● סובארו ספיישל, 1979, 1600 ... 03־867326.
● טרנספורטר 1980 ... 1984 ... 1983 ...
● אוטוביאנקי 1984 ...
● ... 03־7518914.
● סובארו די.אל. 1400, 1977 ... 4,700,000 ... 03־900281.
● דייהטסו ... 1985 ... 2000 ... 03־621225.
● פג'ו 504 ספיישל 1976 ... 08־235039.
● ... 03־866591.
● סובארו ג'י.אס.טי. 1600, 1978 ... 5 הילוכים — 863788.
● אלפא סוד 1982, ראשונה! 38,000 ... 267657.
● יעקב מיזלין — ... 1984 ... 03־333054 03־330142.
● וולבו 144, 1969 ... 08־459681.
● ... 1300 פרטית 1977 ... 03־901590.
● ... 56,000 ... 057־38592.
● ... פיאט 127, 1980 5 דלתות ...
● ב.מ.וו. 316, אוטומטית ... 240008.
● סובארו 1300 די.אל. 1981 + רדיו ... 9,800,000 — 03־318366.
● סובארו 74 די.אל. 1400 ... 597687.
● פורד אסקורט 4 דלתות 1975 ... 03־907534.
● סובארו 1983, 1300, 5 הילוכים ... 03־320851.
● ... 1984 ... 03־490683 063־22723.
● סובארו 1981, 1600 ... 03־310060.
● פורד אסקורט 1983 ... 03־490684 — 063־22723.
● רנו 9 ... 1983 ... 03־490683 063־22723.
● סובארו ג'י.אל. 1400, 1979 ... 03־583388.
● רנו 12, 1979 ... 03־907073.

רהיטים
● ... סלון 295,000 — 200,000 — ארון 6 ... 190,000 — ... 14 ר"ג + הובלה הרכבה ...
● ... 748635.
● ... 180,000 ... 03־830893 03־839513.
● ... 295,000 — ... 6 דלתות 200,000 — ... 190,000 — ... 14 ר"ג ...

מציעים למכירה
● ... 252738 259031.

רוצים לקנות
● ... 812649 — 872531.
● ... 03־632848 ... 03־451761.
● ... 838790 813008.
● ... 836316 — 591838.
● ... 832354 ובערב 875099.

הלואות
● ... — 03־237121.

משלוחי מטען בינלאומיים
● ... 03־421381.

פרסום
● ... 03־296662 — 03־280943 03־28066.

ניקיון ואחזקה
● ... 03־725607 — 291251 ... 4419.
● ... 325458.

פוליש ונקיון
● "המלטשים" ... 03־310030.

ריפוי והרזיה
● ... בן־יהודה 26, 03־287740.
● ... בן־יהודה 51 03־234396.
● ... 66, 03־632113.
● ... 55 — 03־370097.
● ... 12 ת"א.
● ... 03־266854.
● ... בן־יהודה 7, — 03־661889.
● ... 03־825431.
● אל תילחץ בחיים! ... 03־269610.
● ... 03־284511.
● ... 168, — 03־221022.
● ... 03־230858.
● ... 03־461221.
● ... 03־296456.
● ... 18,000 ... 03־236063.
● ... 46, 03־238685.
● ... ציון 26 03־288618.
● ... 375815.
● ... 03־701717.
● ... 03־793173.
● ... 30 דקות 10,000 — 45 דקות 15,000 — בן־גוריון 43 — 03־227277.
● ... 184, 03־222071.
● ... 03־767712.

היכרויות
● ... 03־722277.
● חדש! ... 03־236527.

שידוכים
● ... 04־446023 ... 04־442105 ...

נרשמו לנשואין
דימונה
● פרי אלי בן שאול, רווק, דימונה; ... בת יצחק, רווקה, דימונה.

ירושלים
הצעות עבודה
● ... — 02־244974.

חוק [illegible] שווה בעבודה
תשמ"א 1981
[illegible]
המעבידים צפויים לעונש על פי החוק.

נשי השוטרים חוללו מהומה במשרד ראש הממשלה – אין סיכום על השכר

דיונים עם ההסת' על ניתוק שכר משרתי הקבע מהדירוג הכללי

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד נפגשו אתמול בבית הוועד הפועל עם הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, וראש אכ"א, אלוף עמוס ירון.

הם דנו על ניתוק שכר משרתי צבא הקבע מדירוג השכר הכללי, וכן על תנאי השירות והשלכותיהם על המגזרים האחרים במשק, לרבות משטרת ישראל. בסיכום בינים הוחלט לבחון את הנושאים ולקיים דיון נוסף.

כן נפגשו קיסר והברפלד עם מפכ"ל המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, ראש אגף כוח אדם במשטרה, ניצב יעקב טרנר, וניצב רחמים קופפורס. בשיחה זו הועלו הדרישות של אנשי המשטרה להעלאת שכרם.

נודע, כי ראשי ההסתדרות סבורים כי ניתוק פורמאלי לא יעזור, ואם יועלה שכרם של אנשי שני סקטורים אלה, יגרור הדבר העלאת שכר כללית בשירות הציבורי.

אתמול נמשכו גם הדיונים בין נציגי משרדי האוצר והמשטרה על תוספת שכר לשוטרים. אך לא הושג סיכום והדיונים יימשכו היום.

הפגנת נשי השוטרים

המשטרה תקים ועדה מיוחדת, שתבדוק כיצד הצליחו נשי השוטרים לפרוץ אתמול לחצר משרד ראש הממשלה בירושלים על אף השמירה שהוצבה סביבו — מוסר סופרו המדיני של „דבר".

נשי השוטרים, שפתחו אתמול בשביתת שבת ליד המשרד בתביעה להעלות את המשכורות לבעליהן, הצליחו לפרוץ מבעד לשערים בגדר ולחולל מהומה בחצר המשרד.

כ־150 נשי שוטרים הגיעו אתמול בבוקר אל רחבת ההפגנות מול משרד ראש הממשלה. הנשים קראו בקצב: „בלי משכורת אין מדינה" והחזיקו בידיהן כרזות האומרות „המדים חדשים אבל הקיבה מקרקרת". „תפקיד השוטר אינו משחק אך שכרו הולך ונשחק".

המשטרה גייסה כ־20 קצינים וקצינות לשמור על הסדר, אך לפתע חצו הנשים את הכביש והחלו צועדות לעבר משרד ראש הממשלה. הן ניצלו את העובדה ששער צדדי לא היה נעול, ותוך דקות ספורות היו כל המפגינות בחצר משרד ראש הממשלה. הן המשיכו לכיוון הבניין וקציני הבטחון מיהרו לנעול את דלת הזכוכית הכבדה של הבניין.

לאחר מכן ירדו הנשים אל בניין לשכת ראש הממשלה, ותוך שניות השתלטו על הרחבה שלפני דלת הכניסה ללשכה. הדי קריאותיהן של הנשים נשמעו גם בחדר שבו התכנסה הממשלה לישיבתה השבועית. קציני הבטחון נעלו את הדלת, וקציני המשטרה ניסו לשכנע את הנשים לעזוב את המקום. למקום הגיע מפקד משטרת ירושלים, תנ"צ חיים אלבלדס והוא הורה לפנות מיד את הנשים. קצינים וקצינות החלו להוציא את הנשים, אחדות מהן נגררו בכוח.

תוך כדי ההפגנה נסתיימה ישיבת הממשלה. השרים קצב ונסים שהיו בין ראשוני היוצאים לא יכלו לצאת דרך השער הראשי, ואנשי הבטחון פתחו בשבילם שער צדדי, ודרכו יצאו גם שרים אחרים. מנכ"ל משרד ראש הממשלה אריה שומר היה נסער מן ההתרחשויות. „השוטרים לא מילאו הפעם את חובתם", אמר. לדבריו, כאשר היה צורך ידעה המשטרה להפעיל גם סוסים נגד מפגינים נכים שהרגו מתנאי הרשיון. אך הפעם נהגו השוטרים איפה ואיפה עם נשותיהם.

בתגובה מסר דובר משטרת ירושלים, פקד רפי לוי, כי בהפגנה זו נהגו השוטרים בסובלנות וברגישות מיוחדת. „נשי השוטרים ניצלו זאת ועשו את שעשו. אולם משהחליט מפקד המרחב לפנותן — הן פונו בצורה מסודרת".

לאחר שהנשים חזרו אל רחבת ההפגנות הגיע אליהן שר המשטרה חיים בר־לב. הוא אמר, כי לגבי העתיד יש סיכום עם האוצר, שכל תוספת שתינתן לצה"ל, תינתן מיד גם לשוטרים ולסוהרים. באשר להשוואת השכר הקיים אמר בר־לב כי משרד המשטרה נמצא במשא ומתן עם משרד האוצר, ואם הוא לא יסתיים כפי שמשרד המשטרה רוצה, יעלה זאת שר המשטרה פעם נוספת בפני הממשלה.

נשי השוטרים מציינות התארגנו לשביתה ממושכת מול משרד ראש הממשלה, והודיעו כי ישבתו במקום עד אשר יוסכם על תוספת השכר לשוטרים.

השוטרים מפנים את נשיהם. (צילום: י.פ.פ.א.)

קונגרס גורמי תיירות ייפתח היום בירושלים

מאת סופר „דבר" לענייני תיירות

בנוכחות נשיא המדינה חיים הרצוג ובהשתתפות 1,600 נציגים מ־51 ארצות ייפתח הבוקר ב„בנייני האומה" בירושלים קונגרס בין־לאומי של גורמי תיירות.

בקונגרס משתתפים בין היתר נציגי ארצות העולם השלישי מזאמביה, ניגריה, זימבאבווה וסרי־לנקה. ירושלים נבחרה לארח את קונגרס „סקאל" זו הפעם הראשונה בתולדות הארגון ואחרי מאבק ממושך שניהלו נציגי ישראל בקונגרס שהתקיים לפני שנתיים בלאס־וגאס שבארה"ב.

„סקאל" הוא ארגון בין־לאומי של מועדוני העוסקים הבכירים בענף התיירות, וייעודו לעידוד התיירות העולמית.

הרב מרדכי אליהו רוצה שעולי אתיופיה יעבדו את הקב"ה – „כפי שנסביר להם"

(ע). — „אני מקווה שיהודי אתיופיה יעבדו את הקדוש־ברוך־הוא כפי שנסביר להם", אמר הרב הספרדי הראשי לישראל, הרב מרדכי אליהו, לתלמידי בית־הספר התיכון הדתי „יבנה" בחולון בסיור שערך אתמול בעיר.

הרב אמר עוד, שכאשר הגיעו יהודי אתיופיה הראשונים לישראל, „בצנעה ובאצילות", הם קיבלו בהבנה כל הדרכה שניתנה להם. יהודים אלה לא ידעו מהי מזוזה ומה הם תפילין, ושמחו לקבל את ההדרכה. הם קיבלו את דברי הרבנים, שהדריכו אותם בדבר נשים נוכריות שהתערבבו ביניהם וילדים שלהם שלא נימולו.

הרב אליהו הוסיף, כי הוא מקווה שהמסיתים המדיחים את העדה יחזרו בתשובה ויאפשרו לבני עדתם לקיים את מצוות הדת כפי שהרבנות מדריכה.

אלמונים עוקרים שתילים מחורבות בית־אשל בנגב

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

כ־100 שתילי עצים נעקרו באחרונה בידי אלמונים מאזור חורבות בית־אשל שבמבואותיה הדרומיים של באר־שבע.

בית־אשל היתה אחת משלוש נקודות הישוב שהוקמו על־ידי הקרן הקיימת בנגב לפני קום המדינה במסווה של תחנת נסיונות חקלאית. הישוב הנטוש מוחזק כיום על־ידי הקהק"ל, וסביב שרידי מבניו נשתלו עצי אשל ואקליפטוס.

איש הקהק"ל בדרום גדעון ספיר, האחראי לשימור האתר, הגיש השבוע תלונה במשטרת באר־שבע על עקירת העצים.

לטענתו, מדובר במעשי חבלה המתבצעים כנראה בידי בדווים שמתגוררים באיזור.

איים להצית את עצמו עם בתו בבניין עיריית ת"א

(ע). — אב ובתו איימו אתמול להצית את עצמם בעיריית תל־אביב, תוך תביעה שיינתן לאב להפעיל דוכן לרוכלות בשוק בצלאל. בסופו של דבר פונו השניים מן המקום בלי שנגרם נזק לאיש.

האב, בן 45, הופיע בעיריית תל־אביב עם בתו בת ה־16, וטען, כי לפני 4 חודשים קיבל אישור בעל־פה להפעלת דוכן רוכלות שוק בצלאל. בשל החורף הקרב החליט לפתוח במקום באסטה, אך לא נתנו לו אישור בכתב. לדבריו, הוא חולה מאוד ולא נותר לו מנוס אלא להצית עצמו.

האיש שפך נפט על גופו ועל גוף בתו, אך אנשי המשטרה שהיו במקום פינו אותו, ואילו מנכ"ל העירייה טיפל בבת. כל הגורמים הודיעו שינסו לסייע לאיש.

אתר עגול מבוצר מראשית המלוכה נחשף בארץ בנימין

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

אתר עגול מראשית תקופת המלוכה הישראלית, מוקף חומת־ביצור עבה, נחשף ממזרח לכפר מוחמס בארץ בנימין, השומר את שמה של מכמש העתיקה.

הישוב, שיש לו צורה עגולה, ומכאן שמו הערבי דזאוריה (מעגל), וגודלו 70×90 מטרים (5 דונאם), נחשף בידי ד"ר ישראל פינקלשטיין מאוניברסיטת בר־אילן, בשיתוף החברה להגנת הטבע.

בצמוד לחומה נחשפו מבנים ישראליים אופייניים. בני ארבעה מרחבים ובעלי טורי עמודים שנשאו את הגגות. לדעת החוקר, זהו אחד הישובים הקדומים ביותר שבהם נתגלה ביצור, מראשית תקופת הברזל. הוא נוסד במאה הי"א לפנה"ס, התקיים בימי פעילות שמואל ושאול, וניטש בסוף המאה הי' — ראשית המאה הט'.

ה־6 שעברו המחסום יכהנו בוועדה המרכזת החדשה

ששת חברי הוועדה המרכזת, שעברו את מחסום 60 האחוזים במרכז מפלגת העבודה ונתאפשרה להם כהונה שלישית בוועדה קיבלו אתמול את ברכת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, והבטחתו שכולם יכהנו בוועדה המרכזת החדשה.

השישה הם: גדעון בן־ישראל, שאול בן־שמחון, נחום פסה, נוזהת קצב וגדעון שגיא, וכן עליזה תמיר, שגם היא, לדעת קיסר, בחזקת עוברת (חסרו לה בס"ה 3 עשיריות האחוז). קיסר הביע תקווה, שכל השישה שעברו את המחסום ימשיכו להיות חברים בוועדה המרכזת החדשה שתיבחר ע"י הוה"פ בראשית דצמבר.

כדי לפתור את בעיית העומס

נשיא ביהמ"ש העליון מציע לסגור אלפי תיקים פליליים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, פנה באחרונה אל שר המשטרה חיים בר־לב והציע לו, שהמשטרה תסגור כמה אלפי תיקים פליליים, שהוגשו על ידי התביעה המשטרתית ושממתינים תקופה ארוכה כדי להישמע בבתי המשפט.

השר בר־לב מגלה זאת בראיון העומד להתפרסם בגיליון החדש של העתון „הדי דין", בטאון לשכת עורכי הדין בתל־אביב.

בר־לב מספר, כי השופט שמגר פנה אליו בהצעה חסרת תקדים זו, במטרה להקל על העומס הרב הרובץ על מערכת בתי המשפט. הצעתו של נשיא בית המשפט העליון מתייחסת לתיקים שנפתחו בגין עבירות שבוצעו לפני שלוש וארבע שנים.

שר המשטרה השיב לשופט שמגר, כי משטרת ישראל תהיה מוכנה לנהוג כך רק בדרך סלקטיבית, ותוך מתן הודעה לכל מתלונן בכל תיק, כי התיק נסגר בנסיבות אלו. „אבל את זה אני לא יכול ולא רוצה לעשות ללא חוות־דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, שמעיין בנושא זה בימים אלה", מוסיף בר־לב.

בתשובה לשאלת עורך העתון, עו"ד יאיר בן־דוד, אומר שר המשטרה, כי העומס בבתי המשפט הוא הפוגע בהרתעתם של עבריינים, ולא אופן הפקודה של המשטרה.

עכו עיר מוכת אבטלה וצעירים רבים עוזבים

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

מצוקה כלכלית קשה פוקדת את העיר עכו. מפעלי תעשיה גדולים בעיר נאלצו לקצץ את מספר עובדיהם, מפעלים רבים מדווחים על ירידה משמעותית בהזמנות וברווחיות, וצעירים רבים עוזבים את העיר.

העירייה מצפה לקבל מהאוצר בימים הקרובים מאות מיליוני שקלים, לאחר שעכו הוכרה כ„עיר מוכת אבטלה".

ראש עיריית עכו אלי דה־קסטרו מסר בסוף השבוע לשר הכלכלה והתכנון גד יעקבי סקר שנערך באחרונה במפעלי התעשיה בעיר. בסקר מונות הנהלות המפעלים את הסיבות העיקריות למצב הקשה, הן ירידה במכירות עקב הקפאת ההזמנות של משרד הבטחון; ירידה ניכרת בביקוש למוצרים בשוק המקומי ובשוקי חוץ, הקפאת מחיריהם של מוצרים מול העלאת מחירי חומרי הגלם המיובאים; השפל בענף הבנייה, וכן מדיניות מוטעית של משרד התעשיה והמסחר, המאפשר יבוא גרוטאות ויבוא של צינורות בתנאי היצף.

אם יימשכו המגמות הקיימות צופים את פיטוריהם של 55 עובדים במפעל „סמבור", 50 עובדים ב„מילואות" ועשרה עובדים נוספים ב„תעשד". הקשיים שבהם נתונים מפעלי „פרוטארום" ו„צינורות המזרח התיכון" מסכנים את פרנסתם של מאות. מקריית־הפלדה פרשו לפנסיה מוקדמת 60 עובדים, בתגל פוטרו 20 וב„נעמן" 50.

בעכו מצויים כיום 900 דורשי עבודה.

עובדי „דיסקונט" משבשים העבודה – אסיפות ב„המזרחי"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שחיקת השכר ממשיכה להתסיס את עובדי הבנקים. אתמול פתחו עובדי בנק דיסקונט בעיצומים הגורמים לשיבוש העבודה בבנק, ובבנק „המזרחי המאוחד" כונסו עובדים לאסיפות הסברה.

ועד עובדי בנק „דיסקונט" הורה לעובדי הבנק שלא לקבל במשך שבוע ימים הוראות קניה של פקדונות שקליים — תפ"ס, מקיים ופקיים, לסגור את שירותי הטל־בנק ולקצר את שעות העבודה בסניפים המרכזיים בשעה אחת עד 12.30 בצהריים.

הנהלת בנק „דיסקונט" אומרת, כי היא מודעת לשחיקת שכרם של העובדים, אך היא מנועה מלהיכנס למשא ומתן על העלאת שכר, משום שבמרכיב זה תלויה הצלחת המדיניות הכלכלית במשק. ב„דיסקונט" מוסיפים, כי גם שר האוצר ביקש מהנהלת הבנק שלא להיענות לתביעות השכר של העובדים.

העיצומים שנוקטים עובדי בנק „דיסקונט" יאלצו את ההנהלה „לקנות נזילות" בבנקים אחרים.

בינתיים הפסיקו עובדי בנק לאומי עיצומים שנקטו במהלך השבועות האחרונים: על ידי הפסקת העברת דואר להנהלת הבנק וחסימת קווי הטלפון למנהלים הבכירים. בפגישה שקיים מנכ"ל הבנק, מרדכי איינהורן עם נציגות העובדים הובהר להם, כי אין כוונה לפטר עובדים קבועים, אלא לצמצם את מספר העובדים הארעיים והזמניים, לעודד פרישה מרצון ולהתבסס על פרישה טבעית.

ארגון „מימי הדרום" תובע 3 מיליארד מ„כלל מערכות"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

חברת המחשבים „כלל מערכות" נתבעת על־ידי ארגון „מימי הדרום" של מושבי הדרום לשלם פיצויים בסך 3 מיליארד שקל, בטענה שהחברה סיפקה לארגון שירות רשלני, ובלתי מקצועי ומוצרים מכניים פגומים.

בכתב התביעה, שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, נאמר, כי בעקבות הערכת צרכי המחשוב של ארגון „מימי הדרום" שנערכה על ידי „כלל מערכות" בשנת 1979, הציעה חברת המחשבים לספק לארגון מחשב וציוד היקפי כתוצרת „בורוז", וכן תוכנת מחשב שתתאים לצרכיו. חברת המחשבים התחייבה לספק מערכי תוכנה שכללה מעקב, קריאת מדי־מים והפקת חשבונות לחיוב צרכני המים. חישובי ריבית, הנהלת חשבונות וניהול מלאי.

בכתב התביעה נאמר, כי חברת המחשבים הפרה את התחייבותה באופן טוטאלי וכי לארגון נגרם נזק עצום כתוצאה מהשיבושים שנגרמו על ידי הפעלת התוכנה ועקב השירות הרשלני שסיפקה הנתבעת.

כך, למשל, נאמר בכתב התביעה, קיבלו צרכני המים של ארגון „מימי הדרום" חשבונות שגויים, אשר גרמו לגביית חובות בשיעור נמוך מהמגיע והביאו לגרעונות חמורים ולמשבר אמון חריף מצד הלקוחות, החברים והמוסדות הקשורים בארגון. „בעקבות שיבושי החשבונות והגבייה", נאמר בכתב התביעה, „נקלעה הנהלת החשבונות של האגודה למבוי סתום מבחינה מקצועית והביאה את האגודה אל סף ההתמוטטות".

שופט ביטל מחצית ההצמדה למדד של דמי מזונות – בגלל ההקפאה

(ע). — קצין צה"ל שהתגרש ונשא אשה אחרת טען בבית המשפט, כי בגלל משכורתו הנמוכה והוצאותיו הגדולות הוא מתקשה לשלם דמי מזונות לגרושתו ולילדיו. בעקבות זאת פסק בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, כי החל מדצמבר ישלם מזונות בהצמדה למחצית המדד, ולא למדד המלא כפי שעשה עד כה.

החלטה זו תישאר בעינה עד 1 באפריל 1986, אלא אם כן יקבע בית המשפט אחרת.

השופט מזכיר בהחלטתו, כי הורי הילדים התגרשו במארס 1982, ואז נקבעו מזונות לילדים בסך 8,000 שקל צמוד למדד. האב התחתן מחדש ונולדו לו תאומות, ועקב כך הפסיקה אשתו לעבוד. בינתיים עלה סכום המזונות ל־305,000 שקל, אך משכורתו עלתה ל־600,000 שקל בלבד.

השופט קבע כי לא יוכל אמנם להפחית את דמי המזונות בצו זמני, אבל נוכח המצב שהשתנה בעקבות התוכנית הכלכלית נראה לו, שיש לנקוט פעולה דחופה כדי שלא ייעשה עוול לחייב במזונות. השופט קבע עוד, כי נראה לו, שכאשר קבע המחוקק את הצווים להקפאת השכר לא נתן את דעתו לעניין משלמי דמי מזונות, משום שהתשלום צמוד למדד, ונראה שנעשה עוול לאותם משלמים.

„טוב יעשה המחוקק שקבע את ההקפאה אם יתן את דעתו גם למשלמי פסק־דין של מזונות", אמר השופט, והורה להעביר את ההחלטה להנהלת בתי־המשפט, לממונה על החקיקה במשרד המשפטים ולמנכ"ל משרד האוצר.

הריבית הרצחנית וביטול הסובסידיה להודיים פוגעים גם במושבים ותיקים

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

המשבר בחקלאות אינו רק עניין של ישובים צעירים וחדשים והוא פוקד גם ישובים ותיקים כדוגמת כפר ויתקין וכפר ידידיה. בסיור עתונאים שהתקיים אתמול בכמה מושבים באיזור השרון סיפרו המתיישבים לעתונאים על מצבם הקשה.

בכפר ויתקין, סיפר חבר המושב משה חפר, החי במושב עשרות שנים, כי עד לפני שלוש שנים לא היה לו כל חוב ואילו היום היא נחשב לפושט רגל משום שחובותיו מגיעים ל־108,000 דולאר. וגם אם ימכור את הרפת ואת להקת ההודיים שלו יישאר לו חוב של 60,000 דולאר. החוב הזה — טען חפר — נובע מריבית רצחנית על השקעות ומביטול הסובסידיה לענף ההודיים.

במושב כפר ידידיה סיפרו מלצר ברנא', ונירא עצמון, כי בגלל אי רווחיות גידולי יצוא כדוגמת פרחים ובשל ביטול חד צדדי של הסובסידיות לענף ההודיים נאלצו המתיישבים לפתוח את חסכונותיהם, ומצבם עלול להחמיר.

בסיור במושבים ינוב וניצני עוז סיפרו המתיישבים, כי אחת הבעיות הקשות הקיימות במושבים אלה ודומיהם היא שמיפוס של משפחות התחייבות סכומי כסף גדולים לאגודה גורר את המושב להתדרדרות כלכלית.

המתיישבים דרשו להקצות להם הון חוזר בריבית סבירה ולפרוש את חובותיהם על פני כמה שנים, כדי שיוכלו לשלם את החובות מהייצור השוטף. כן תבעו תמיכה בענפי החקלאות, שנועדו ליצוא כגון פרחים, אבוקדו, פרי הדר וענפים אחרים, שנפגעו קשה בשנים האחרונות.

ארגון מושבי הצפון מספק מימון־ביניים לישובי הגולן

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ארגון מושבי הצפון מכסה במימון ביניים את החזרי ההלוואות של שמונה ישובים ברמת־הגולן עד לקבלת הסיוע הממשלתי. מימון הביניים מסתכם בכ־15 מיליון דולאר.

ארגון מושבי הצפון מונה 50 מושבים, רובם מושבי העמק הותיקים ומיעוטם ישובים צעירים מהם שמונה ברמת הגולן.

אתמול הבהיר ארגון מושבי הצפון, שאף כי מדובר במתן סיוע ביניים בסכומים גדולים יחסית למושבים הצעירים ברמת הגולן, לא נפגעה פעילותו של הארגון ועד כה הוא עמד בכל התחייבויותיו הכספיות.

היקף הקניות השנתי של הארגון הוא כ־200 מיליון דולאר, ומימון הביניים למושבים שנקלעו לקשיים ברמת הגולן יינתן עד קבלת הסיוע הממשלתי המובטח.

בית התפוצות
בשותפות עם המועצה העולמית לאידיש ותרבות יהודית
ביום חמישי 21.11.85 בשעה 8.00 בערב ייערך ב„בית התפוצות" באולם „בן־ציון"
סימפוזיון על הנושא:
מאבק תרבותי — עברית — אידיש — אנגלית
ישתתפו:
ח"כ אבא אבן, פרופ' ישעיהו ליבוביץ
פרופ' גרשון ויינר, יצחק קורן
הדיונים יתנהלו בעברית ובאידיש
הכניסה חופשית
נא לדייק

מבטחים — מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מועצת פועלי לוד / מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
יום מבטחים בלוד
מחר, יום שלישי 19.11.85
בתכנית:
1. מפגש עם חברי מזכירות מועצת הפועלים ומזכירי האיגודים המקצועיים.
2. ביקור במפעלים שחבריהם מבוטחים במבטחים.
3. מפגש עם נכבדים ערביים.
בהשתתפות:
מנכ"ל מבטחים — החבר עמוס ערן
מזכיר מועצת הפועלים — החבר אזולאי יוסף
מנהל סניף מבטחים בלוד — החבר משה בסין

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
לחברנו משה בית דגן
משתתפים באבלך במות
אמך ז"ל
חבריך באגף לאיגוד מקצועי

מועצת עירית גבעתיים
וועד עובדי העיריה
מתשתתפים באבלו הכבד של חברנו
בית־דגן
על מות
אמו ז"ל
יצחק ירון
ראש העיר

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו
מנחם דוננפלד
במות
אחותו ז"ל
הארגז בע"מ

חברתנו היקרה
רבקה (דיבושה) שחורי
איננה
תרמה גופתה למדע
חיפה 15.11.85

לקבוצת גבע
ולמשפחת קיטסקי
ההתחתפות בצער על מות
יצחק ז"ל
קב' משמרות

הערים
קרית אתא, קרית ים, קרית מוצקין
אבלות על פטירתו של חברנו
צבי קרלינר ז"ל
ראש עיריית קרית ביאליק במשך 40 השנים האחרונות
ומשתתפות בצער המשפחה והעיר קרית ביאליק.
יעקב בן דניאל — ראש עיריית קרית אתא
בנימין שנל — ראש עיריית קרית ים
שמחה מילר — ראש עיריית קרית מוצקין

דבר היום

הנקודה היהודית

ישראל והעם היהודי שותפים לציפיות שלמרות המכשולים והפער העמוק בין שתי מעצמות־העל, תתרום הפגישה בג'נבה לשיפור האווירה ותסייע לחיזוק שלום העולם. עם זאת יש לנו אינטרס מיוחד בשני נושאים „בלתי רשמיים" שיועלו בה — מצב יהודי ברית־המועצות ותהליך השלום במזרח התיכון.

לגבי סיכויי היציאה של יהודי ברה"מ שמענו הערכות שלפיו שהן רחוקות ממימוש. דומה שגם אם מוסקווה מעדיפה כיום מטעמי מדיניות הפנים עליית יהודים לישראל על הגירתם לארה"ב, עצם היציאה תלויה בראש וראשונה בהתפתחות היחסים הבין־גושיים. למרות הטענה הסובייטית שאין ברה"מ זקוקה לטובות מהמערב, עשויה הקלה בהגבלות הסחר עם ארה"ב לשמש תמריץ חשוב בתחום זה.

לעומת זאת, שיתופה של ברה"מ בתהליך השלום — שארה"ב איננה להוטה אחריו — תלוי ברגע במידה רבה גם בישראל, המתנגדת לכך כל עוד מוסקווה לא חידשה את היחסים הדיפלומטיים, וכל עוד לא ויתרה על שיתוף שווה־זכויות של אש"ף בוועידה כזאת. גם עניין העלייה עשוי להשתלב כאן, אך קרוב לוודאי שכל אלה יתבררו רק לאחר הוועידה ולא במהלכה.

ממשלת ישראל, ליתר דיוק ראש הממשלה, וחלק מן הארגונים היהודיים גילו הפעם מידה ניכרת של גמישות ומתינות לקראת הפיסגה, תוך מאמצים דיפלומטיים רבים לעבר השליט הסובייטי החדש, שטרם ניתן לעמוד על טיבו. אין להתייאש מלנסות לשנות את מצב הניתוק והעוינות הסובייטית. עם זאת צריך להיות ברור כי לא תיתכן שום עיסקה על חשבון עתידם של יהודי ברה"מ. אם אמנם תיכשל הדיפלומטיה השקטה אין ספק שהדבר יביא להחזרת נקודת הכובד של הפעילות למערכה ציבורית־פומבית.

חיזורים זה לא חתונה

מאת עליזה ולך

סרבן קואליציה צרה שאקי

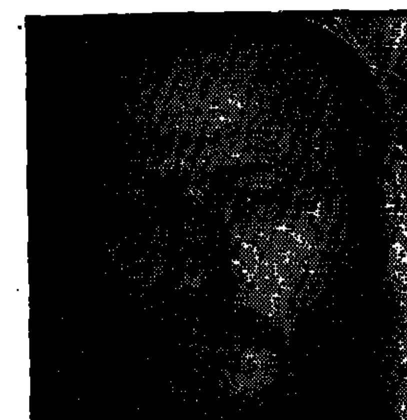
סרבן קואליציה צרה דרוקמן

שניים אחוזין בטלית. זה אומר כולה שלי, וזה אומר כולה שלי. במה דברים אמורים? במפלגות הדתיות, כמובן. בעת „משבר שרון" בדקו המערך והליכוד כל הזמן בציציותיהן של המפלגות הדתיות, וכשהוסל המשבר נותרו גם זה וגם זה משוכנעים, כי התהדקה זיקתן אל כל אחד מהם. בדיקת הדברים מכיוונן של המפלגות הדתיות עשויה לחזק הקל־וחומר זה, כיוון שאפשר לסמוך עליהן שפיזרו הבטחות לכל עבר כדי למצות את המיטב מהמצב.

היתה אפשרות, ואולי חבל שהוחמצה, שראש הממשלה ימצה את מהלך פיטוריו של השר שרון לעשיית סדר חדש בממשלתו. כלומר, שידיע, כי מנוי וגמור עמו לנהוג על־פי חוק יסוד הממשלה, וכיוון שהוא מודע לסתירה שבין החוק ובין ההסכם הקואליציוני, הוא אינו מתכוון להפר אותו אלא מוכן ללכת לבחירות מוקדמות. צעד כזה, אילו השתכנעו המפלגות הדתיות ברצינותו, היה מריץ אותן אל פרס בתחינה שיוותר על כהונתו זו והן ידבקו בו. יותר מכל מפלגה אחרת, אולי חוץ מאגודת־ישראל, בחירות עכשיו הן הדבר האחרון שהמפלגות הדתיות מעוניינות בו.

מפד"ל נתונה בעיצומו של תהליך לעצירת הידרדרותה האלקטוראלית, אם זה עדיין אפשרי בכלל. ש"ס, המנצחת הגדולה בבחירות 1984, אינה מחוסנת מפני פיצול וכרסום, בעיקר מפני שמצביעיה, וגם הנהגתה, אינם הומוגניים. „מורשה" בוחנת את המשך דרכה הפוליטית, הן בהקשר של ברק־הבית במפד"ל והן בהקשר של התחזקות „התחיה" מימין לה. נותרה רק אגודת־ישראל, וקרוב לוודאי שלה כבר אין מה להפסיד, אחרי שהפסידה 50 אחוז מייצוגה הפארלמנטרי לש"ס.

הרב פרץ מש"ס כיכב אמנם בתפקיד הראשי בדראמה שהתחוללה בשבוע שעבר, אך גם אם פיגרו אחריו, לא נטשו עמיתיו משאר המפלגות הדתיות את הבמה וניסו להטביע את חותמן בפתרון המשבר כמיטב יכולתן. לשמיר הבטיחו ראשי המפלגות הדתיות, שקיימו עמו קשר רצוף בקולן (בטלפון) ובגופן (בלשכתו), כי לא יתנו ידן לממשלה צרה. ההבטחה הזאת לליכוד לא הפריעה להם לפזר הבטחות מנוגדות גם באוזני פרס, אף שמגמתן עתידית. אלא שהבטחות כמו אלה שנתנו המפלגות הדתיות למפלגת העבודה בשבוע שעבר כבר נתנו, פחות או יותר, במרומז או בפה מלא, לאישים שונים בה קודם שהתרגש משבר על הממשלה. היו במפלגת העבודה גם אישים בכירים, שהלכו שולל אחרי הבטחות מן הסוג הזה, ואולי אף בנו עליהן קודם שניסח ראש הממשלה את מכתב־הפיטורים לשרון.

ממשלה צרה זה גם אריתמטיקה — ספירת מנדטים. „משבר שרון" מלמד, פעם נוספת, שבכל הנוגע למפלגות הדתיות, חישובי „העבודה" והליכוד טובים, לכל היותר, לרגע. המפד"ל — כן ולא; ש"ס — כן ולא; „מורשה" — לא; „האגודה" — כן

אין זה סוד, בעיקר מפני שאין שומרי־סוד, שמאז הקמת ממשלת האחדות מקיימים אישים שונים במערך מגעים עם המפלגות הדתיות. מטרת מגעים נמשכים אלה, בעיניהם של המפוכחים יותר בין אנשי מפלגת העבודה, היא שידוך לעתיד — בקאדנציה הבאה. כלומר, אם תוצאות הבחירות לכנסת ה־12 יהיו דומות לתוצאות הבחירות לכנסת ה־11 רוצה מפלגת העבודה להבטיח, שלא תהיה צד פסולת חיתון במיוחד בעיני ש"ס, הכוח העולה. דרך תפקודו של ראש הממשלה בעיקר, אך גם של שרי המערך לעומת שרי הליכוד, מוטטה את ההתנגדות א־פריורי לברית בעתיד בין מפלגת העבודה ובין ש"ס, אבל הדגש הוא על בעתיד.

אפילו ההבטחות של מפד"ל, שאינן נאמרות בגלוי ובקול רם, להישאר בממשלה צרה עם המערך, הן על־תנאי: שפירוק ממשלת האחדות לא יהיה על רקע משא־ומתן על הגדה המערבית. עילה כזאת לפירוק הממשלה לא תזכה בגיבויו של ציבור בוחרי המפד"ל, ופחות מתמיד יכולה הנהגת המפד"ל לצפצף על האלקטוראט שלה. לה נוח שהממשלה תפורק על רקע אי־תפקודה, אך במבחן זה, שהתחולל בשבוע שעבר, לא עמדה המפד"ל.

כלומר, קל למפלגות הדתיות לדבר, אך קשה להן לעשות. ולדבר פירושו גם להבטיח לכל אחד מהצדדים מה שהוא רוצה לשמוע. הלקח מדו־פרצופיותן, כפי שהופגן ב„משבר שרון", הוא לקח ישן: אין למפלגת העבודה אופציה לממשלה צרה עם המפלגות הדתיות בקאדנציה המכהנת, ואל ישגו באשליות. נניח אפילו שבקוניונקטורה מסויימת תתבדה הנחה זו ותתאפשר ממשלה צרה כזאת, תוחלת החיים שלה תהיה כל־כך קצרה, שראשי מפלגת העבודה לא יספיקו אפילו לסיים את ראיונותיהם ולהבהיר מדוע לא היה מנוס ממנה.

ממשלה צרה כזאת תיפול ברגע על יוזמת חקיקה דתית, שהליכוד יביא לכנסת. מפלגת העבודה נחושה בדעתה לא להתיר הצבעה מצפונית על הצעת התיקון לחוק השבות („מיהו יהודי"), למשל. הליכוד יעלה איפוא את הצעת־החוק הזאת, ולמפלגות הדתיות לא תיוותר ברירה אלא להצביע בעדה. מפלגת העבודה תישאר גם במיעוט וגם לא תוכל להשלים עם הצבעה של מרכיב בקואליציה נגד המצע שלה, אפילו יהיה בהסכם הקואליציוני שלה סעיף המתיר למפלגות הדתיות להצביע בעד יוזמות לחקיקה דתית. מה תרוויח איפוא מהשותפות קצרת־הימים עם הגוש הדתי? מצד אחד תיזכר־לעד כמי שהפרה הסכם קואליציוני במאניפולציות, ו־מהצד האחר תדחוף את המפלגות הדתיות לזרועות הליכוד. ואת זה היא הרי רוצה לסכל.

תורה חדשה

מאת אשר מניב

המדיניות הכלכלית הישראלית יכולה להחשב, במובנים אחדים, כניאו־תאצ'ריזם. יתכן שישראל קיסר יצליח להטות אותה, לשנות כיוון

ההסתדרות מתחילה למלא חלל, שהיה מורגש מאד במערכת הפוליטית הישראלית: מה שאינה עושה מפלגת העבודה, ואף לא מפ"ם, ובוודאי שלא ר"ץ, עושה עתה ההסתדרות: ביקורת המדיניות הכלכלית־חברתית מן השמאל. לראשונה מזה שנים רבות נשמע קול ברור וצלול וחולק על הנחות היסוד הקפיטליסטיות־ליברליות והמציג אלטרנטיבה לגישות „הפרגמטיות", נטולי כל תוכן ערכי, של הכלכלנים „המקצועיים" בארץ.

זה זמן רב שמנסים לספר לנו, כי הגבולות בזירה זו טושטשו, שאין עוד הבדל ממשי בין „שמאל" ל„ימין" (ולכן אין בעיה בקשר ל„אחדות לאומית" בתחום הכלכלי...), שלא השקפה קובעת אלא רק התוצאה הפרגמטית של המדיניות. אך ראה זה פלא, גם המדיניות „הכללית", כביכול, וגם תוצאותיה, עלו תמיד בקנה אחד עם המטרות והאינטרסים של הימין ופגעו תמיד בשכבות המקופחות בלאו־הכי.

טשטוש אידיאולוגי זה עומד בניגוד מוחלט למה שקורה היום ברוב ארצות המערב, שבהן „מהפיכות" [illegible] — ובכלליות מתנהל בהן ויכוח ער ולפעמים סוער, בין שתי השקפות עקרוניות על המדיניות הכלכלית הרצויה. עכשיו הגיעו עקבות ויכוח זה גם אלינו. שכן המדיניות הכלכלית הנוכחית — וביותר על־פי ניסוחו של שר האוצר מודעי — יונקת את השראתה מהניאו־שמרנות, שעכשיו באופנה ברבות מהארצות הקפיטליסטיות. חבל רק, שחלק גדול בציבור, גם בהנהגת מפלגת העבודה, עדיין אינו מכיר או אינו רוצה להכיר בעובדה זו. למרות התנאים הישראליים המיוחדים, אנו, למעשה, מהדורה ישראלית של התאצ'ריזם, או, אם תרצו, של היבטים מסויימים של ה„רייגנומיקס" (כלכלת רייגן).

צאו וראו את המיזוג המפתיע של מרכיבי מדיניות זו לתאצ'ריזם:

● ראשית כל, ההנחה שאפשר — ושצריך! — לפתור את בעיית האינפלציה על ידי אבטלה.

● שנית, צמצום או כמעט חיסול הישגי מדינת הרווחה (שכמובן, לאו־דווקא בעלי ההון הם הנזקקים לה).

● שלישית, והיא קשורה לנקודה הקודמת, צמצום ופגיעה בשירותים הציבוריים, בעיקר בבריאות ובחינוך; ואף נסיון להחליפם על־ידי שירותים בלתי שוויוניים (כגון רפואה פרטית).

● רביעית, שחיקה מתמדת של השכר — ובקשר זו באה ביחד עם צמצום שירותי הרווחה השונים, הציבוריים, [illegible] הכלי במגמה היא זו שהתבשרנו עליה לאחרונה: „ביטול [illegible]". ולכן, אם מה שתוכנן על סובסידיות ושירותים יצטרכו להוציא בקרוב על תשלומי סעד, השלמת הכנסה ודמי אבטלה — ספק אם כל העניין כדאי אפילו רק מבחינה חשבונית. שלא לדבר על ההיבט האנושי והמוסרי.

● חמישית, חשוב ביותר לטווח ארוך: צמצום האשראי וריבית יקרה — והתוצאה הרסנית למשק: פגיעה דחוקה בחלק היצרני של המשק וצמצום השקעות. אבל אשליה היא לחשוב, שאפשר להתגבר על מאזן תשלומים שלילי, חוב לאומי גדול וירידת ערך הכסף, בלי ליצור ערכים כלכליים נוספים. כמובן, הכל מדברים על צמיחה. אבל לא רק שאין עושים כלום למענה, אלא מפריעים לה בפועל — ובעצם, זאת כל הכוונה: הרעיון הגואל שאפשר לחולל מיתון ושפל, ואחר־כך, במצב של חוסר השקעות, בהיעדר אשראי למיגזר היצרני, מתוך האין־כלום, תצמח פתאום הצמיחה.

אלה בדיוק הנקודות שעליהן מתנהל היום הוויכוח הכלכלי בין שמאל לימין בעולם המערבי כולו — השמאל נגד התאצ'ריזם. את מקומו של השמאל בוויכוח זה ממלאת עתה אצלנו ההסתדרות (כפי שזה בא לידי ביטוי בוועידתה האחרונה). אמנם ההסתדרות אינה יכולה להיות — ואולי גם אינה צריכה להיות — אופוזיציה לתכנית הכלכלית של הממשלה, אבל היא יכולה להיות לה קורקטיבה. ובכך היא עומדת בהצלחה בלתי מבוטלת.

מי שהקשיב לדברי ישראל קיסר בוועידה זו נוכח בוודאי בנימה מיוחדת זו, המייצגת את מיטב הגישות של שמאל אמיתי: התביעה ליתר שוויון בנשיאה בנטל של תכנית ההבראה; התנגדות לזכויות הניתנת אצלנו לרווחי ההון לעומת הפגיעה בשכר העבודה; מאבק על קיום הרפואה הציבורית בפרט ונגד סיכוני חיסול של מדינת הרווחה בכלל; מאבק למען המשק היצרני לעומת ההתעשרות בפעילות פיננסית; הדרישה מהממשלה להעביר משאבים לאזורי פיתוח; ההחלטה על הקמת קרן הצמיחה, שגם אם אין בכוחה לחולל את המפנה לבדה, יש בה כדי להציג אלטרנטיבה רעיונית הסתדרותית למדיניות המיתון של האוצר.

כל זה ביחד יוצר כעין איתות רעיוני חדש (או מחודש) של תנועת העבודה הישראלית, שהעדרו עד כה אחראי במידה רבה להתפשטות השממון בשנים האחרונות. סוף־סוף יש סיכוי שהפועלים הישראלים ימצאו מחדש תורה שיוכלו להזדהות איתה — ובכל־זאת אין זה פופוליזם דמאגוגי נוסח ארידור. סוף־סוף הוכח, שיש משמעות להבדל בין „שמאל" ל„ימין". אם אמנם ימשיכו בעקבות בדרך זו, ואם יצליחו להבהיר לציבור על מה בעצם הוויכוח האמיתי, ואם ישללו מפנה דומה של הזדהות גם במשק הפועלים (וזה נושא בפני עצמו) — כי־אז יש סיכוי שתנועת העבודה הישראלית תתעורר לחיים חדשים.

ארוכה הדרך לחקיקה

מאת ישראל לנדרס

הממשלה אישרה באחרונה הצעת תיקון לחוק השיפוט הצבאי, המאמצת חלק מהמלצותיה של ועדת שמגר בעניין מערכת השיפוט הצבאית. עתה יתחיל שלב החקיקה של התיקון המוצע, שיהיה הסיבוב האחרון במערכה הממושכת בין הממסד הצבאי לבין הממסד האזרחי על מעמד השופטים הצבאיים, אי־תלותם ותוקף הכרעותיהם השיפוטית.

דומה, כי ראשי הצבא לא שיערו מה צפוי להם כאשר שר הבטחון שמעון פרס ושר המשפטים חיים צדוק מינו, במאי 1977, ועדה לבדיקת מערכת השיפוט הצבאית.

בקרבות הבלימה נגד המלצות ועדת שמגר, לצה"ל היו הישגים, אולי רבים מדי. הכדור עובר לכנסת, לחקיקה — הזדמנות נוספת לתיקון עיוותים

הוועדה, בראשות מאיר שמגר, עשתה את מלאכתה ביסודיות והגישה המלצות, שזעזעו את הממסד הצבאי ועוררו את התנגדותו הנמרצת. הוועדה מונתה לכאורה כדי לבדוק מה הן סיבות המחסור בשופטים צבאיים ומה יש לעשות כדי לאייש את תפקידי השופטים־המשפטנים בבתי הדין הצבאיים, אבל הוועדה שוכנעה, כי המחסור בשופטים מומחים הוא רק אחד הסימנים לחולשת מערכת השיפוט הצבאית ולרפיון מעמדה כמוסד שיפוטי בלתי־תלוי. לכן הציעה ועדת שמגר שינויים מרחיקי־לכת לגבי דרכי המינוי של שופטים צבאיים וקידומם ולגבי סמכויות הרשויות הצבאיות לבטל ולשנות את פסקי הדין של בתי־דין צבאיים. ראשי הממסד הצבאי רגזו ואמרו, כי הם לא היו מיוצגים בוועדה. הם אף לא הוזמנו להביע את דעתם לפניה ואין הם מוכנים לאמץ המלצות הפוגעות בסמכויותיהן של רשויות צבאיות. ראשי הצבא התנגדו להמלצותיה של ועדת שמגר, בעיקר לגבי ארבעה עניינים:

● נשיא בית־הדין הצבאי לערעורים. בראש מערכת השיפוט הצבאית עומד עד היום קצין שאינו משפטן. ועדת שמגר המליצה כי נשיא בית־הדין הצבאי יהיה רק משפטן.

● בחירת שופטים. לפי החוק הקיים ממנה הרמטכ"ל את רוב השופטים הצבאיים על־פי המלצת נשיא בית־הדין הצבאי לערעורים. הוועדה המליצה להשוות את דרכי המינוי של שופטים צבאיים לאלה של שופטים אזרחיים. לפי הצעתה ימנה נשיא המדינה את השופטים הצבאיים בהמלצת ועדת בחירה בת תשעה חברים.

● אישור פסקי־דין. כיום טעונים פסקי־דין של בתי־הדין הצבאיים אישור מטעם הרמטכ"ל או אלופי הפיקודים. כלומר, מפקדים צבאיים מוסמכים לבטל, לפי שיקול דעתם, הכרעה שיפוטית ולהפחית עונשים שקבעו בתי־הדין הצבאיים. זכורות עדיין הסערות הציבוריות שהתעוררו לאחר המתקת עונשים של כמה נידונים שהורשעו כדין. ועדת שמגר המליצה לבטל לחלוטין את כפיפות פסקי־הדין הצבאיים לסמכות האישור של מפקדים.

● זכות הערעור. החוק הקיים איננו מאפשר ערעור על פסיקתו של בית־דין צבאי לערעורים לפני בית המשפט העליון. ועדת שמגר הציעה לאפשר ערעור כזה.

אפשר להבין מדוע עוררו המלצות ועדת שמגר את התנגדותו העיקשת של הממסד הצבאי. שום גוף מינהלי אינו שש לוותר על סמכויותיו. יותר משלושים שנה נהנה הצבא משליטה כמעט מוחלטת על תהליך השיפוט הצבאי, מראשיתו ועד סיומו. סמכויותיהם של ראשי הצבא לבחור את השופטים הצבאיים ולהחליט על קידומם הן חרב תלויה מעל ראשו של כל שופט צבאי. הוא יודע מה המערכת הצבאית היתה רוצה שיעשה, אפילו הדברים אינם נאמרים במפורש. החשש של שופט צבאי שמא יעוכב קידומו — ואפילו אין יסוד לחשש זה — פוגע באי־תלותו. לאחר ששופט חרץ את הדין, אין תוקף לפסיקתו ללא אישורו של הדרג הצבאי הבכיר. יתכן איפוא ששתי ערכאות־שיפוט צבאיות ישמעו עדים וישקלו ראיות, [illegible] חוק ולאחר שיפסקו את הדין, ישים המפקד הצבאי לאל את החלטתן ללא שום הנמקה.

הסדר זה רצוי מאוד לממסד הצבאי, שפיתח אידיאולוגיה כדי להצדיק את המשך המצב הקיים: הצבא אחראי לכל תחומי חייו של החייל. הוא מאכיל ומלביש אותו, מאמן אותו ושולח אותו לקרב. ועליו גם לשפוט אותו ללא התערבות מבחוץ.

כנגד זה טענו דוברי השלטון האזרחי ונציגי הממסד המשפטי, כי למען עשיית הצדק, למניעת אפליה והגנה על זכויות החייל, הכרח לבצר את מעמדה הבלתי תלוי של מערכת השיפוט הצבאי. לשם כך צריך לבטל את הסמכות שיש כיום לדרגים הצבאיים להשפיע על תוצאות ההליך השיפוטי בצבא. חרף התנגדותו של הצבא החליטה הממשלה לתקן — ולו חלקית — את ההסדר המשפטי הקיים.

על־פי התיקון שאישרה הממשלה, יכהן משפטן כנשיא בית־הדין הצבאי לערעורים. לחיילים תינתן האפשרות לערער לפני בית המשפט העליון על פסקי־דין של בית הדין הצבאי לערעורים בשאלה משפטית שיש בה חשיבות, קושי או חידוש. כן תוקם ועדה לבחירת שופטים צבאיים, בדומה לוועדה הממליצה על מינוי שופטים לבתי המשפט הרגילים. אך בוועדה של המערכת הצבאית הוסכם כי חמישה מתוך תשעת חברי הוועדה יהיו נציגי הממסד הבטחוני־צבאי. ראשי הצבא הצליחו גם למנוע את קבלת ההמלצה, שביקשה לשלול מהם את סמכותם לאשר פסקי־דין של ערכאות צבאיות. כלומר, הרמטכ"ל ואלופי הפיקודים יוכלו להיות גם בעתיד מעין ערכאת־על, המשנה את גזר דינו של בית הדין, שבחן ושקל את כל הנסיבות.

ראוי לציין, כי באנגליה ובארה"ב הכירו בצורך לבצר את אי־תלותה של מערכת השיפוט הצבאית. שם לא דרוש אישור של מפקד בכיר לפסק־דין של ערכאת ערעור צבאית. באנגליה הוצאה ערכאת הערעור מהמערכת הצבאית ובארה"ב מורכב בית־הדין הצבאי לערעורים משופטים אזרחיים, המתמנים לתפקידם על־ידי הנשיא, ככל שופט פדראלי. אפשר להניח, כי גם ראשי הצבאות בארה"ב ובאנגליה היו רוצים לשמור בידיהם את מיטב סמכויות הפיקוח על מינוי השופטים הצבאיים ועל ביצוע פסקי־הדין שלהם, ואילו היו מתחשבים ברצונם היה הצבא שולט שם עד היום בכל הליכי השיפוט הצבאי. אבל רשויות השלטון האזרחיות באנגליה ובארה"ב כפו את דעתן על הממסד הצבאי, והוא נאלץ להשלים עם הכרעתן. בארץ הצליחו ראשי הצבא, במידה רבה, בקרב הבלימה שלהם נגד המלצות ועדת שמגר ולבסוף אף מנעו קבלת חלק מהן: זה מעיד כמה גדול יחסית כוחו של הממסד הצבאי בדמוקראטיה הישראלית. אבל המערכה עדיין לא הסתיימה. רצוי היה שבתהליך החקיקה בכנסת תתוקן הצעת החוק הממשלתית ותותאם ככל האפשר להמלצות המקוריות של ועדת שמגר.

יום הולדת שמח הוד מלכותו

מאת טוביה מנדלסון

כשווליום הסיקור העתונאי את הנסיכה דיאנה יורד, אפשר למצוא ניחומים בערוץ הטלוויזיה השני של מדינת־ישראל — ערוץ 6 של הוד מלכותו

בכל פעם שאני רואה תמונה חדשה של הנסיכה דיאנה, רגש קל של קנאה מדגדג אותי. איזו מסורת! תארו לכם שהיתה לנו נסיכה כזאת. שהיתה לובשת בגדים כאלה, ומתאימה להם כובעים כאלה, שהיתה מסיירת עם בעלה יורש־העצר בבירות העולם וכובשת אותנו בזו אחר זו — חוסכת לנו את המיליונים המפוזרים בין אלף ואחד הגורמים הגופים בהסברה. זה לא כבר נפל לידי ז'ורנל מאוסטרליה, שסקר בהרחבה את ביקורו של הזוג המלכותי מבריטניה. עמוד אחר עמוד היא מופיעה, בתמונות צבע ובתמונות שחור־לבן, בקלוז־אפ ומרחוק, והכיתובים נוטפים הערצה ליופיה, לחינה, לקיסמה, לחוכמתה, לפיקחותה, לנשיותה, לצניעותה, לפתיחותה ולבריטיותה. לאחרונה זכינו בכמה פירורים מהסיקור האינטנסיבי שליווה את הנסיכה דיאנה והנסיך צ'ארלס בארה"ב. אם היתה איזו אי־הבנה מדינית בין וואשינגטון לבין לונדון, אם היו אי־אילו מתחים בין שתי המדינות, חילוקי־דעות, אי־הסכמות — הכל התפוגג, נמס, הושפר עם הופעתה של הנסיכה. שדרי טלוויזיה, כתבים מדיניים, פרשנים, סנאטורים, ראשי ערים — הכל המתינו בנשימה עצורה לכניסה הבאה של הזוג המלכותי. האם תלבש מערכת בכחול־לבן ומגבעת רחבת מיטורה, או אולי תופיע הפעם באחד ה„אאוטפיטים" הנועזים ביותר שלה, בסגול־כהה, בבורדו? מהמם? האם יזכו צופי הטלוויזיה להזין עיניהם בחתיכת כתף? ברבע ברך? אולי, סוף־סוף, נזכה לראות את המרפק שלה?

לפעמים, כשהווליום של הסיקור העתונאי של הנסיכה דיאנה יורד במקצת, אפשר למצוא ניחומים בערוץ הטלוויזיה השני של מדינת ישראל, הלא הוא הערוץ 6 של הוד־מלכותו. כאן תינתן לנו תמיד עוד הזדמנות לראות את המלכה נור, שהיא ככל הנראה, לא פחות יפה, לא פחות מקסימה, לא פחות חכמה, לא פחות אופנתית וכו' וכו' מהנסיכה האנגלית. הנה היא, הוד־מלכותה נור, על רקע היאכטות בעקבה. הנה היא בפטרה, בעקבה, וכאן, בחליפת תכלת מתנה, חונכת גן־ילדים חדש ברבת־עמון. אם כל העניין מתחיל ונגמר בגארדרובה, למה שלא תחודש המלכות גם בישראל?

יש לכך כנראה כמה סיבות: קודם־כל, אם יחליטו לחדש את המלכות אצלנו, קרוב לוודאי שמייד ידברו על אופירה נבון ופנינה רוזנבלום כמועמדות הריאליות ביותר לאיזה תפקיד מלכותי. חוץ מזה, אחרי שראיתי במשך השבוע שעבר מה קורה למדינה שמלכה מגיע ליום־הולדתו החמישים, נתמלאתי הערצה מחודשת לשיטת ההתנצלויות/הבהרות הנהוגה באחדותנו הלאומית, ואפילו הערצה לטלוויזיה שלנו, שנראית פתאום איכותית כל־כך, אקטואלית כל־כך ובעיקר — עצמאית כל־כך.

כל סדרי בראשית שובשו ושונו ואיתם כל התכניות הפרטיות שלי, המוכתבות במידה רבה על־פי הסרטים והסדרות המוקרנים בטלוויזיה הירדנית, בגלל חגיגות יובל החמישים של המלך חוסיין. במשך שעות ארוכות, ימים למעשה, שידרה הטלוויזיה הירדנית, בשידורים חיים, את כל קבלות־הפנים וכל טקסי העליה לרגל אל חוסיין, הברכות שהובאו אליו מקרוב ומרחוק. תמונות של חוסיין, צעיר ויפה, על רקע גמלים, טנקים וכיוצא באלה, בסגנון המוכר לנו מכרטיסי שנה־טובה מימים עברו, הוקרנו במשך שעות על המסכים. במוצאי־שבת הוקרן „סרט דוקומנטרי", בהפקה מיוחדת ויוקרתית של הטלוויזיה הירדנית, שסיפר קצת על שריף־חוסיין, סבו של המלך, שסיפר עוד פחות על עבדאללה וסיפר הכל על המלך חוסיין עצמו, שהפך יש מאין, שהעביר את ירדן, על אף כמה תקריות מצערות ב־1967, ישר לתוך המאה העשרים.

את תכנית השבוע האחרון של הטלוויזיה הירדנית היה צריך להקליט ולהקרין לפני כל מי שמשתעשע ברעיון שרק „איש חזק", אחד שלא כרוכה עליו מכונת פיטורין מן הממשלה או שאינו חייב להתנצל ולהבהיר את התבטאויותיו, יציל אותנו. כמה טוב היה לגלות כוב הסברה שלא תמיד הדשא של השכן כל־כך הרבה יותר ירוק. רק אצלנו, אחרי־הכל, ערוץ 6 הוא רק אופציה ירדנית.

מכתבים למערכת דבר

מנחם מנדל חוזר

מקובלת בין המחנכים האימרה: „התלמידים יעשו את מה שאתה עושה ולא את מה שאתה אומר להם לעשות".

המדינה משקיעה משאבים אדירים בחינוך הילדים והנוער לציונות ולעבודה, שהם בסיס קיומנו. אך מה רואה הנוער סביבו? פרסומת רעשנית בכל כלי־התקשורת, במיוחד בטלוויזיה, על האפשרות להתעשרות מהירה, בלי מאמץ. האם חשבו היוזמים על ההשפעות רחוקות־הטווח של פרסומת זאת? מה ערך להינוך אם החיים מתנהלים בדרך הסותרת את ארשיותיו?

לפני שנים אחדות, בימי פריחת הבורסה, הפסיקו צעירים לעבוד ופנו ל„השקעות" בבורסה. כיום מופנה המרץ הלאומי להימורי טוטו, לוטו ופיס.

הידיעה הראשונה בטלוויזיה ביום השנה למבצע קדש התייחסה לפרס הגדול בלוטו.

אכן, חזרו ימי „מנחם מנדל". שקר העבודה והבל המאמץ האישי, תקוות הזכיה בהימור היא תתהלל.

אם זה המצב, מוטב לסגור את מוסדות החינוך מייד ו להשקיע את הכסף שייחסך על־ידי כך בלוטו.

יהודה ארליך
המכללה לחינוך ע"ש „שיין" פתח־תקוה

דרושה פעולת הסברה

מאז הבחירות האחרונות להסתדרות לקח לעצמו יעקב שמאי, יושב ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, את המונופול לתבוע את קיפוחם של בני עדות המזרח בייצוג במוסדות ההסתדרות והמדינה. לצורך כך הוא חוזר ותוקף את מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר על מחדלים ושגיאות בתחומים אלה ואחרים. ההתקפות כוללות דברי הסתה פרועים. ההאשמות הסיסטוניות לא באו אלא לחפות על חוסר המעש של יעקב שמאי וסיעתו הליכוד. והרי ידועה לנו משאת נפשו של הליכוד, המצפה ליום בו ייהרסו קופת חולים וחברת העובדים. על כן מסבירים עסקני הליכוד שאם יחוסלו את קופת חולים ושאר מוסדות ההסתדרות, המוני העובדים יתעשרו כהרף עין. ההסתדרות חייבת להפריך סיפורי בדים אלה ולהגיע לעיירות הפיתוח ולשכונות המצוקה ולהסביר שרק הסתדרות חזקה תפתור בעיותיהם, וטוב יעשו אם ישימו בה את מבטחם.

ש. טבעוני
אלונים

האצבע והשפה

ההתנהגות הפרועה והדיבור הוולגרי נפוצים אצלנו באחרונה בחוצות הערים ובין כותלי בתי־הספר, גם היוקרתיים. אלה באים לביטוי גם בספרות ובעתונות. לעתים קרובות מוצאים מה ביטויים שהמלון של דן בן־אמוץ מחוויר לעומתם.

ב־1/11 השנה התפרסמה בשבועון רציני כתבה של עתונאי ידוע, שתיארה בין השאר את ישראל קיסר כמזכיר ההסתדרות בלתי־תלוי, היודע את דרכו ואינו נרתע גם מיריבים תקיפים. כדי להמחיש היאור זה נכתב: „את ישראל קיסר לא עשו באצבע".

זו שפת רחוב, שמקומה לא יכירנה בעתונות כתובה.

ורטמן יהודה
חיפה

חללי הבריגדה ומאמצי המדינה

במכתב למערכת („דבר", 15.10), התלוננה תמר אמרנט על כך שעצמותיהם של חללי הבריגדה, הטמונים בבית־הקברות הצבאי הבריטי בראוונה, איטליה, לא הועלו לארץ, ועל כך שטקס האזכרה לחללים אלה מתקיים ביום השואה והגבורה.

כמי שאחראי לנושא זה באיגוד החיילים המשוחררים, אני רוצה להשיב לה ולכל אלה שחושבים: „איך זה שהמדינה אינה עושה דבר זה למענם?"

במלחמת־העולם השניה התנדבו לצבא הבריטי כ־30,000 איש ואשה מהיישוב העברי בארץ. כ־800 מאלה נפלו או מתו בתקופת שירותם. קבריהם פזורים על פני היבשות. כשהתגייסנו נשבענו אמונים למלך והתחייבנו למלא את חוקת הצבא הבריטי. בדיעבד — אחרי המלחמה — נודע לנו, כי לפי חוקה זו חייל שנפל (או נפטר), ייקבר במקום נפלו (או מותו) וגופתו לא תועבר למקום אחר.

עם הקמת המדינה פנו ראש הממשלה דאז, דוד בן־גוריון ז"ל, ושר־החוץ דאז, משה שרת ז"ל, לשלטונות הבריטיים בבקשה להעביר את הגופות לארץ, אך בקשתם נענתה בסירוב. רא"ל (מיל.) חיים לסקוב ז"ל הציע לשלטונות הבריטיים לשלוח אנייה של חיל הים לראוונה, כדי להעביר את גופות חללי הבריגדה הטמונים שם. גם בקשתו הושבה ריקם. במשך הזמן, בעקבות לחצים שונים של שגרירים ונספחים צבאיים שלנו בבריטניה, פנו גם הם באותה משאלה, וגם הם העלו חרס. עם פרסום הידיעה בעתונות, כי חייל בריטי שנפל בפוקלנד הובא לקבורה בבריטניה, פניתי לנספח הצבאי הבריטי. קיוויתי כי עובדה זו תשמש תקדים ובקשותינו סוף־סוף יתמלאו. הוא קיבל את הדבר בהבנה, והבטיח להעביר את המשאלה למשרד המלחמה הבריטי בלונדון.

בתום שבועיים התקשר אלי טלפונית וקרא לי את התשובה, שהיתה שלילית נחרצת (בדיעבד נודע לי, כי הגופה של החייל שהועברה לאנגליה, הועברה לפני שנקבר בפוקלנד).

אשר לגופות הצנחנים ולחללים אחרים שהועברו לקבורה בארץ: אלה נקברו בחו"ל בבתי־קברות אזרחיים. בצ'כוסלובקיה אין בתי־קברות צבאיים בריטיים.

אינפורמציה והסברים נוספים נמסרו למתלוננת ולרבים מבני המשפחות השכולות. רובם ככולם קיבלו את הדבר בהבנה ובהשלמה. רק המתלוננת (ואולי חברה נוספת) ממשיכה בעקשנות (הראויה להערכה) להגיע במכתביה את כל מי שאפשר להגיע: נשיא המדינה, שרים, פעילי ציבור ואחרים, וכמובן מערכות העתונים. לצערי איש אינו יכול לעזור לה.

ואשר לשינוי תאריך האזכרה מ„יום השואה והגבורה" ל„יום הזכרון הכללי" — עלי להביא לידיעת הציבור את העובדות הבאות:

רצינו אכן לקיים את הטקס ביום הזכרון הכללי לחללי צה"ל, כחצי שעה אחריו. קיימנו טקס מיוחד על־יד האנדרטה, בנוכחות האלוף (מיל.) מאיר זורע, עם הרב הצבאי הראשי, משמרה צבאית וכו' — בבית הקברות הצבאי בהר הרצל. לבושתנו, רק 17 איש בני המשפחות הופיעו לטקס. בבירור קצר שערכתי, התברר, כי רוב האנשים משתתפים, בסיבות אישיות, בכל מיני טקסים במקומות אחרים בארץ ואין באפשרותם לבוא לטקס בהר הרצל. מייד הוחלט להעביר את הטקס ל„יום השואה והגבורה" וזאת מכמה טעמים.

ראשית טקס האזכרה מיועד לכל הנופלים, מתנדבי היישוב במלחמת העולם השניה. בדיוק ביום השואה והגבורה (לפי התאריך העברי) ספגה ההתנדבות היהודית בארץ את המכה הקשה ביותר, עם טביעתם של 140 אנשי יחידת התובלה 462. ומן הראוי שיום זה יסמל את האזכרה לכל הנופלים.

שנית, בין מטרות התגייסותנו למלחמה בגרמנים היתה גם המטרה להגיע מהר ככל האפשר לאירופה, כדי להציל את שארית הפליטה של שטמנו במחנות ה־שותים; פעילותנו בקרב אחינו היתה אחת מגולות־הכותרת של ההתנדבות כולה והטעם שלה.

הטענה שיום זה — יום השואה והגבורה — אינו ראוי לקיים בו את האזכרה, יש בה הרבה יותר מאסימטות/תרשים. עובדה היא שפרט למתלוננת (ואולי עוד אחת או שתיים) לא שמענו כל תלונות בנושא זה. טקס האזכרה הממלכתי המרשים, שמתקיים לזכר הנופלים מדי שנה בהר הרצל, כנראה אינו חשוב מספיק בעיני המתלוננת כדי שתכבדהו. אגב מעניין שתמר אמרנט כן הסכימה להשתתף בטקס האזכרה שהתקיים השנה בראוונה (איטליה), שלא ביום הזכרון הכללי לחללי צה"ל. את הטקס הזה לא החרימה המתלוננת. היא השתתפה — על חשבון משרד הבטחון.

יוסף זלצר
יו"ר ועדת ההנצחה,
איגוד החיילים המשוחררים
בישראל

משרד ראש הממשלה

העליה לקברה של ראש הממשלה לשעבר

גולדה מאיר ז"ל

ביום הזכרון לפטירתה
תתקיים בהר־הרצל ביום ראשון י"א בכסלו התשמ"ו (24.11.85)
בשעה 13.30 אחר־הצהריים.

הזמנה זוגית — שערי הר־הרצל ייגעלו בשעה 13.30

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי אונו

תיקון להודעה בדבר הפקדת שינוי תוכנית / מפורטת מס' תממ 195 אשר פורסמה בעתוננו ביום 13.11.85.

בגוש: 6495
במקום חלקות: 116—110
צ"ל 119—116.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת בניה לאחוזי בניה 6% והגדלת גובה חדר היציאה לגג ברחוב מרכוס מס' 14 גוש 6638 חלקה 190 תיק בנין 014—11/905.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ר תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 172 בגוש 8267 רח' בר אילן מס' 40 בה־רינה מבוקשת כהקלה: יציאה לגג ו־2 ס"מ בקו בנין צדדי בחלק הקיים. תב' מס. 319/85.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלדואי
יו"ר הועדה המקומית

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: הקלה 10% בקוי בניה צדדיים 3.60 מ' במקום 4,0 מ'.
מקום הבניה: גוש 16692 חלקה 23/3 רחוב הקונגרס הציוני שכ' גאולים, עפולה.
את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו להועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. דוידוביץ
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6415 חלקה: 395 ברחוב: הנביאה 8 הבטחת מאור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה קוי בניה בבית הסמוך פת בבית מגורים קיים.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ויציין כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ר תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. גרבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
ת.ב. 1713

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: הקלה באחוזי בניה 46% בסה"כ הי־צפות במקום 40%.
מקום הבניה: גוש 16654 חלקות 29,30 רח' הקונגרס הציוני עפולה.
את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו להועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

יו"ר ועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי קריות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' ק/228 ב' — מרכז אזרחי בקרית מוצקין".
שינוי תכנית זו מהווה שינוי לתכניות הבאות:
ק/228 — מרכז אזרחי בקרית מוצקין.
ק/228א' — מרכז אזרחי בקרית מוצקין.
ק/130 — תכנית המיתאר לקריות.
מקום התכנית: מרכז „לב הקריות" הקיים בקרית מוצקין והשטח המצפון לו.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3123, תשמ"ה, עמ' 335.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית הנ"ל, וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י"ב חשון תשמ"ו
27 באוק' 1985

הזמנה להציע הצעות

מוזמנות בזה הצעות לרכישת דירה בת שלושה חדרים מטבח ר שרותים (כפולים) + טלפון, בקומה ב' ברחוב אוסישקין 5 נתניה. את ההצעות יש להגיש לפי הכתובת הבאה: א. לבנשטן רח' אוסישקין 5 נתניה. ניתן לבקר ר לראות את הדירה תוך תיאום מוקדם עם מר אלכסנדר לבנשטן טל: (053)92353. אין הח"מ מחויבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא. מכר הדירה כפוף לאישור בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו.

כמבצעי צוואת המנוח
יוסף הלקין ז"ל

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר בי"ס לאסירים מתחילים 7.15 9.30
אורלי קולונל רדל 7.15 9.30
אלנבי מאמה הי 7.30 9.30
בן־יהודה הבז ואיש השלג 4.30 7 9.30
גורדון ציאו פנטין 5 7.30 9.30
גת אהבתו של סוואן 7.15 9.30
דקל טוטסי 7.15 9.30
דרייב־אין הבלש האמיץ פלטש 7.15 9.30
חצות — נערה תוצרת שוודיה 11
הוד חף מפשע 7.15 9.30
בית ליסין אפוקליפסה עכשיו
חן 1 — קלינט איסטווד — הנוקם 7.30 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 7.30 9.45
חן 3 — קאל 7.45 9.50
חן 4 — נשים בעורף 7.20 9.45
חן 5 — השוטר מגנב פסור 7.20 9.45
קימור אמריקאית בפריז 7.15 9.30
לב 1 — רומן בהמשכים 7.40 9.45
לב 2 — אמדיאוס 3.30 6.30 9.30
מוזיאון תל־אביב לרקוד עם זר 7.15 9.30
מוגרבי הבובה הגדול 7.15 9.30
מקסים רמבו 7.15 9.30
סינמה 1 — העד 4.30 7.15 9.30
סינמה 2 — אירית עירית 4.30 7.15 9.30
סטודיו חברים 7.15 9.30
פאר בגירות בסריקסטה 7.15 9.30
פריז ברדי 7.15 9.30
צוותא התמהוני 8.00
צפון רומן שהחל במלחמה 7.15 9.30
תמוז רמת־אביב — זרים 7.30 9.30
שחף שושנת קהיר הסגולה 4.30 7.15 9.30
תכלת יער האיזמרגד 7.15 9.30
תל־אביב הנינג'ה האמריקני 4.30 7.15 9.30

יפו
החוויה הישראלית רציחות פשוטות 10.50

ירושלים
אדיסון הנינג'ה האמריקני 4.30 7 9
אוריון סגור לרגל שיפוצים
אורנע בין החומות 4.30 6.45 9
בית אגרון 4.00 שלגיה ושבעת הגמדים / אשה בחולות 5 קריאת העורב 7.30 הפרפר 9.30 מונטי פייטון הגביע הקדוש 12 חצות
האולם הקטן, בנייני האומה — קולונל רדל 6 9
הבירה בי"ס לעבירות בתנועה 4.30, 7, 9
ניל אור ברדי 7.30 9.30
סינמה 1 — מבצע בעורף
האריב 4.30 / מסכה 7 9
כפיר הבובה הגדול 4.30 7 9
סמדר טוסקה 7 9.15
עדן הבז ואיש השלג 4.30 7 9
רון אל נורמה 4.30 7 9
מיטשל שושנת קהיר הסגולה 7.15 9.15

חיפה
אורה אמריקאית בפריז 4.30 7 9.15
אורלי אמדיאוס 4 6.45 9.15
אמפיתיאטרון הבובה הגדול 4.30 7 9.15
ארמון חטיפת הדמים 4 6.45 9
עצמון רציחות פשוטות 4.30 7 9.15
חן סוזאן סוזאן 4.30 6.45 9
פאר בי"ס לאסירים מתחילים 4.30 6.45 9
קרן־אור ראשמי ג'ימס 7.30 9.30
רון אפוקליפסה עכשיו 6 8.45
רבגד 1 — רומן על בטוח 4.30 6.45 9
רבגד 2 — קוקון 4.30 6.45 9
שביט הר הכרמל — שושנת קהיר הסגולה
עממי תחנה לשניים 7.00
בריאן כוכב עליון 9.00

קרית ביאליק
ספיר בי"ס לעבירות בתנועה 7 9.15
סביון הנוקם 7.15 9.30

קרית חיים
בית העם כוכב המזל 7 9.15

קרית ים
ניצן עירית אירית 7.15 9.30

קרית מוצקין
אורות קוד השתיקה 7.15 9.30

אשדוד
אסתר 7 שנים בכלא 7.15 9.15
אשדוד קוקון 7.15 9.15

אשקלון
אסתר אמדיאוס 6.30 9.30
מאור מקס הזועם וכיפת הרעם 7.15 9.30
רחל המכסחים באים המקצוענים באים 7.15 9.30

באר־שבע
חן תרגיל למרגל מתחיל 7.15 9.30

בת־ים
אורנים בעל אחד יותר מדי 7.15 9.30
עצמאות הנינג'ה האמריקני 4.30 7.15 9.30

גדרות
בית העם מלון ניו המפשייר 8

הרצליה
היכל הנינג'ה האמריקני 4.30 7.15 9.30
מלון דניאל גירושין נוסח הוליווד 7.15 9.30

חולון
ארמון המחודש נינג'ה בעל 9 הנשמות 5 7.15 9.30
מגדל הנוקם 7.15 9.30
מתנ"ס קרית שרת — אמדיאוס 4.00 6 9 / מלחמת הכוכבים
סבוי הנינג'ה האמריקני 4.30 7.15 9.30
ריגה חף מפשע 7.15 9.30

טבריה
אביב הבלש האמיץ פלטש 7 9.15

טבעון
יובל אור רומן בהמשכים 7.15 9.15

כפר־סבא
עמל אירית עירית 7 9.15
חן נשים בעורף 7 9.15

לוד
אורלי מסכה 7.15 9.30
נגה זירת אירית עירית 7 9.15

נהריה
הוד גירושין בהוליווד 7.15 9.15
רון עירית אירית 7 9.15

נתניה
סטודיו קאמילה 7 9.15
אסתר תרגיל למרגל מתחיל
שרון הנוקם קלינט איסטווד 7 9.15

פתח־תקוה
שלם העד 7 9.15

קרית־שמונה
שניר לכות בעד תשוקה 7.15 9.15

קרית מלאכי
צמרת קוד השתיקה 7 9.15

ראשון־לציון
נעמן הבלש האמיץ פלטש 7.15 9.30
ראשון רחובות לוהטים 7.15 9.30

רחובות
בית העם גירושין בהוליווד 7.15 9.30
הדר השוטר מגנב פסור 7.15 9.30
חן רמבו 7.15 9.30

רמת־גן גבעתיים
אואזיס בי"ס לעבירות בתנועה 7.15 9.30
ארמון נינג'ה 5 7.30 9.30
לילי ראוטר ביימס 7.15 9.30
הדר העד 7.15 9.30
רבגן 1 — השוטר מגנב פסור 7.40 9.50
רבגן 2 — ברדי 7.15 9.30
רבגן 3 — יער האיזמרגד 7.30 9.45
רבגן 4 — רומן בהמשכים 7.15 9.00
שבים אירית עירית 7.15 9.30

רמת־השרון
כוכב מרוץ מחוף אל חוף 7.00 / מונטנגרו 9.30

רעננה
אורות מסכה 8.30

רמלה
אורן מקס הזועם וכיפת הרעם 7.15 9.00

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי־מרקחת

בבלי — עוזיאל 1 פינת טולדנו 10, בבלי — 440552.
קופת חולים לאומית — הפסמן 4 — 257221.

ירושלים
בית מרקחת מני — יפו 102 — 223048.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7 — 672288.

פתח־תקוה
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905271.

בני־ברק — רמת־גן
אודים — אצ"ל 57 רמת־גן — 778096.

בת־ים — חולון
קופת חולים — עין יהב 2 חולון — 884854.
אהרוני — הופיין 52 חולון — 806920.

מוקד בירור טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ — טלפונים 03־433500, 03־433300.

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב — 03־284649 בימים א'—ה' בין 21.00 עד 23.00 בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — בין 15.00 עד 21.00.

אזור חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' — 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	2— ־ 1—	מעונן
אמסטרדם	1 ־ 6	מעונן
בואנוס איירס	24 ־ 36	בהיר
הלסינקי	2— ־ 0	בהיר
הונג קונג	22 ־ 25	בהיר
וינה	1— ־ 2	מעונן
ז'נבה	1— ־ 3	מעונן
טוקיו	7 ־ 14	מעונן
טורונטו	2— ־ 2	מעונן
יוהנסבורג		אין
לונדון	3 ־ 8	מעונן
ליסבון	9 ־ 16	בהיר
מדריד	3 ־ 14	גשום
מונטריאול	8— ־ 0	מעונן
ניו יורק	8— ־ 10	מעונן
סאו פאולו	16 ־ 35	בהיר
פאריס	4 ־ 9	בהיר
פרנקפורט	4— ־ 3	בהיר
ציריך	2 ־ 4	מעונן
ריו דה ז'נרו	19 ־ 35	בהיר
שטוקהולם	1— ־ 1	מעונן
שיקאגו	2 ־ 6	מעונן

swissair

אלמקס לכל המשפחה!

מודיעון

טלוויזיה

5.30 „שיישאר בינינו".
6.00 „תקוות גדולות" — פרק חמישי: ע"פ צ'ארלס דיקנס. מספר לפיפ, שיש לו „תקוות גדולות" מפטרון בלתי ידוע. פיפ עובר ללונדון להתחנך אצל פוקט, קרוב משפחה של גב' האווישם.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכנית (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „המירוץ אחר הגליפמה" — שם הפרק: „בילי פירס".
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „עוברים דירה" — סדרה קומית אנגלית חדשה. 6 פרקים בהמשכים. תלאות קשות עוברים רופא שיניים ר אשתו, מבקרת ספרות, הרוצים לעבור לדירה יותר קטנה, לאחר שגדלו ילדיהם ועזבו את הבית. השחקנים פנלופה קית ורונאלד פיקאפ בתפקידי הזוג. פרק ראשון: שרה גלאדוין משכנעת את בעלה פרנק שכדאי למכור את ביתם ולעבור לדירה קטנה. רבים באים לראות את הבית, אבל אין קונה.
10.00 „זה הזמן" — תכנית אירוח. מנחה רם עברון.
10.50 „סוף צימוס" — תכנית בענייני ספרות. מנחה ירון לונדון.
11.30 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 אזרחות (חט"ב): תקציב הממשלה; תקציב המדינה.
08.40 בלי סודות: ביניים 3.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 השבוע משוט ד': לאשוניים ופריקים.
10.05 ארץ מולדת: בעיר ובעמק.
10.30 רגע עם דודלי: ממה עושים דברים.
11.00 ערבית בהדברות.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 מדעי הטבע ז'—י"ב: ארץ הצוללנים.
12.00 תלמוד, שניים אוחזין.
12.25 אנגלית ז'.
12.45 צרפתית. הצשרה.
1.00 אנגלית ח'.
2.00 ילדים משכונת חיים: שלם ופרטים 1.
2.25 גיאוגרפיה, המזרח התיכון: פסיפס אנושי.
2.45 קורס באנגלית מדוברת למבוגרים.
3.00 קסים קסם: גלגלים.
3.25 קולרגול, פרק 43: קולרגול באמריקה.
3.35 בלי סודות — נ—ק: אלפי מציג את הצלילים נ, ק.
4.00 אמנות ההישרדות: סרט על תושבי צפון מזרח ברזיל.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 „בוקר טוב" — תומס ארן: פתיחה מס' 6, בסי במול מג'ור (האקדמיה למוסיקה עתיקה, כריסטופר הוגווד); באך: קונצ' בסול מינור, לצ'מבלו ותזמ' כלי־קשת (טרבור פינוק, „הקונצרט האנגלי", פינוק).
07.30 שחרית מוסיקלית — היידן: סימפוניה מס' 104, ברה מג'ור, „לונדון" (האקדמיה למוסיקה עתיקה, כריסטופר הוגווד); בטהובן: סונטה מס' 3, בלה מג'ור, לצ'לו ופסנתר, אופ' 69 (פול טורטלייה, מריה דה לה פאו); פגניני: קונצ' מס' 1 ברה מג'ור, לכנור ותז', אופ' 6 (סלבטורה אקארדו, הפיל' הלונדונית, שארל דיטואה); דבוז'אק: סרנדה ברה מינור, אופ' 44 (סנט־מרטין, נביל מרינר).
09.30 קונצרט בוקר — ליסט: „הפרלודים" — פואמה סימפונית מס' 3 (תז' פילדלפיה, ריקרדו מוטי); מנדלסון: קונצ' מס' 1, בסול מינור, לפסנתר ותז', אופ' 25 (מארי פראייה, סנט־מרטין, נביל מרינר); פרנק ברידג': „הים" — סוויטה לתזמורת (התז' הפיל' של ליברפול, סר צ'רלס גרובס); בריטן: קונצ' לכנור ותז', אופ' 15 (אידה הנדל, התז' הסימפ' של בורנמות, פאבו ברגלונד); רחמנינוב: סימפוניה מס' 2, במי מינור, אופ' 27 (הפיל' של ברלין, לורין מאזל).
12.05 מאוצר הסרטים — יאנלה פאפס, מצו סופרן, אלן שטרנפלד, פסנתר — ברהמס: 4 שירים רציניים, אופ' 121; שוסטקוביץ': פרלוד ופוגה לפסנתר מס' 4, אופ' 87; וילה לובוס: 8 שירים בראזילאיים; בן־ציון אורגד: שני פרלודים ברוח אימפרסיוניסטית.
13.00 קונצרט צהרים — בארטוק: דיברטימנטו לכלי מיתר (סיינט מרטין, נביל מרינר); באך: סונטה בסי מינור, לחליל וצ'מבלו, רי"ב 1030 (ז'ולסן ג'ני, פאול אנגרר); הנדל: קונצ' בסי במול מג'ור, לנבל ותז', אופ' 4, מס' 6 (לילי לסקין, הקמרית של ז'אן פרנסואה פאייאר, בניצוחו); מוצרט: „אקזולטטה יובילאטה", מוטט (אדית מאטיס, סופרן, תז' דרזדן, ברנרד קליי); מנדלסון: סימפ' מס' 3, „הסקוטית" (פילהרמוניה החדשה, ריקארדו מוטי).
15.05 מוסיקה וזה — גיאון בורקה: אלכמים (1983), אלקס פאוק; מיראז' (1948) — (מראה תעתוע) (להקת „אספרי קונטמפורן", אלקס פאוק); קוסטין מירונאנו: „מראות שמימית" (התז' הסימפ' קיטצינר—ואטרלו, רפי ארמניאן).
16.00 קונצרט מנחה.
18.30 קונצרטים מהקלטות הסימפ' י—ם, רשות השידור — ארנולד רוזנר: פרלוד, אופ' 81 (מנצח דיויד עמוס); קופלנד: „אביב בהרי האפלצ'יים" (מנצח: גרררד שווארץ); ארנולד רוזנר: 5 מדיטציות, אופ' 36 (מנצח: דיויד עמוס); גרשווין: קונצ' בפה, לפסנתר ותז' (יונתן זק — פסנתר, גארי ברתיני); היסנברגר: קפריס לצ'לו ופסנתר, אופ' 6 (שמחה חלד, יונתן זק).
22.30 מן המקורות.
23.00 דפי פסנתר — ברהמס: סונטה בפה מינור, לשני פסנתרים, אופ' 34 (ברכה עדן ואלכסנדר תמיר); סן־סנס: וריאציות לשני פסנתרים על נושא של בטהובן, אופ' 35 (ברכה עדן ו אלכסנדר תמיר).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל — גרונטולוגיה.
12.05 מצעד פזמונים מזרחיים.
14.06 תכניות לילדים — „קרקי חבקוקי" — מאת טובה הרשקוביץ; „בישימון ובערבה" מאת הנריק סנקביץ; „תולי והאיש המהיר" מאת אורלי בינדר.
15.00 עשעשון בשידור חי.
15.25 ספורט לנוער.
16.05 רדיו דרמה — „בעיר תחתית" מאת שמעון בלס. אהובה יובל חיקטור עצר (ש. ש.).
17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" — „הפלאי הבהוב"; „הפתרון הסופי", השלב האחרון.
19.05 עיונים בפרשת השבוע „ויצא".
22.05 קשר לילי.

רשת ב'

10.05 ענייני תחבורה ותיירות.
15.55 „מה נשמע" — פרטים על התכניות.
16.05 ענייני מדע וטכנולוגיה.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים.
20.05 מצעד הזמירות.
22.05 פינת הג'אז.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: יסודות הראציונאליזם המודרני בפילוסופיה: עולם הגופים מול עולם המחשבה לפי דקארט. מרצה פרופ' ירמיהו יובל.
06.55 פינה חמה לליבי.
15.45 „אלף הימים" — פרק שביעי: „הפחד".
17.30 מכאן עולמי.
17.50 יומן ספורט.
18.00 שעה קלה על כלכלה.
20.05 „משלנו".
23.05 שידור חוזר.

„הטריף" של בת־שבע מרחוב שטריקר

הוא גם הפטנט לשמור על כבוד, על עניין, על הומור בגיל זיקנה

מאת בלהה דבורי

„זיקנה צריכה להיות מכובדת. הזקנים המרים כל־כך, עצובים ונוראים. לפי התור בקופת־חולים אפשר לראות עד כמה השתנתה האוכלוסיה בישראל", כך אומרת לי בת־שבע סביון, גננת מסורה בעבר ואספנית נכבדה בהווה. היא בת שבעים ותשע שנים, אם לשתיים, וסבתא לשתיים, אלמנה מבעלה זה כמה שנים ונושאת את שנותיה בזקיפות קומה ובכבוד.

בת־שבע סביון, לבית וילנסקי, נולדה בוורשה. את גן־הילדים שלה יסד יחיאל הלפרין (אביו של המשורר רטוש). בנעוריה היתה חניכת „השומר הצעיר" ובראש הקן שלה עמד סטודנט צעיר ונמרץ, יהודה גוטהלף שמו. אצלו למדה בת־שבע את יסודות השפה העברית בשיעורים פרטיים. שנים ספורות אחר־כך היתה לחלוצה בישראל.

נגיף האספנות תקף אותה כשפרשה מעבודתה כגננת בגן אשר ברחוב שנקין. בת־שבע מסבירה: „מאחר שהיה לי שפע של פנאי החלטתי למלא אותו בתוכן. אני מסוגלת לשקוע באוספי עד השעות הקטנות של הלילה, זה מעין 'טריף'. בחברת אוספי אני שוכחת את עצמי, את מועקותי, וטוב לי. נראה לי שזה בעצם משחק. אני שומרת על עצמי מפני דברים עצובים כאשר אני משחקת. אולי זה מעין חיסון נגד הבדידות, מעין הגנה עצמית".

מה אוספת בת־שבע בתחושת שליחות שכזאת? בת־שבע אוספת... קטעי עיתונות עברית מכל הזמנים וכמעט בכל התחומים, החל מלפני שלושים שנה. יש לה מאות תיקים סדורים בסדר מופתי ועליהם מדבקות מזהות. תיק בשם „תמונות המדברות בעד עצמן" אוצר בתוכו אלפי תמונות הגזורות מן העיתונות, המתעדות מצבים רגשיים; תיק בשם „כותרות" ובו

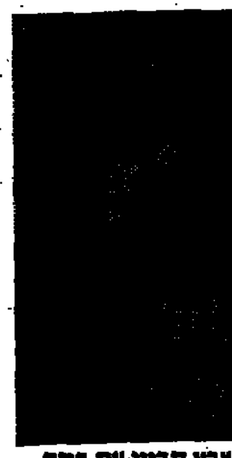

בת שבע סביון עם בתה עדיה.

כותרות היסטוריות, דרמאטיות וגם מצחיקות. ותיקים אחרים כמו: אדם באמונתו, אדם בצחוקו, קריקטורה פוליטית. גם תיקים המוקדשים לאישים יש בארכיון הפרטי: לגולדה, לבן גוריון ועוד ועוד. תקצר היריעה מלתאר. צריך לראות.

בת־שבע: „זאת יצירתיות. זה לא סתם אוסף. לכל פיסת נייר יש כאן ערך סנטימנטלי, זאת תחיכת נוסטלגיה, ולא רק זה. האוספים שלי הם אמצעי בידי לקשור קשרים עם אנשים בארץ ובעולם." ואכן, אנשים שולחים לבת־שבע קטעי עיתונות ואם כבר אז גם קופסאות־גפרורים מכל העולם ואפילו בגדים שבת־שבע שוקדת למיין אותם ולשלוח לנצרכים. ויש כאלה שבאים להיעזר באוספי המרהים. למשל, גדעון לב־ארי ותלמידיו תל־אביב, שקיבלו ממנה כעשרים מזוודות של קטעי עיתונות על התיאטרון הישראלי בשלושים השנים האחרונות. או ד"ר יגאל צלמונה, אוצר במוזיאון ירושלים, שקיבל ממנה קטעי עיתונות על אמנות ויזואלית ישראלית. כל אירוע כזה הוא חגיגה אמיתית לבת־שבע, שמוכנה להראות מאוספיה לכל דורש בכל עת, בנפש חפצה.

ובכן, זו הדרך שבה בחרה בת־שבע להזדקן בכבוד. כל אדם, היא אומרת, חייב למלא את חייו בתבנית בכל שלב חיים. המציאות, היא אומרת, הינה בבואה של ההכרה, וכאשר אדם „מלא" בהכרתו מלאים גם חייו. הנה, יש לה חברה בקיבוץ שמזדקנת לא כל־כך יפה, כי היא לא דאגה למלא את חייה בתוכן ובעיסוק. לדעת בת־שבע אסור שיעבור יום בלי עניין. יום כזה הוא אבוד. ואם יש, חלילה, שפע של פנאי את יכולה לספח בעצמך מסגרות־השתייכות על־ידי פעולות התנדבותיות. כאשר אדם יודע שהוא נחוץ במקום כלשהו, זה כבר „מסדר את החיים". היא מחייכת: „פעם הייתי אשה ציבורית. בגרמנית זה נשמע קצת גס".

הבית שלה, ברחוב שטריקר, היא דוגמה למודרניזם טרום זמנו. אצלה מכונת־התפירה מזמן משמשת כשולחן, בגן יש אסלה שהוצבה כבר לפני 25 שנה, ובתוכה צומח שרך. אז זה היה שגעון, דוגמה להומור מטורף. ואכן, הרצפט שלה לחיים טובים הוא: לצחוק לפחות שלושים פעם ביום.

אנו מעלעלות שוב ושוב בתיקי האוספים: „סקסים", „גאווה לאומית", „הים", „תנועה". זה הקשר שלי אל העולם, אומרת בת־שבע. כעת היא שואפת לחדש את הקשר עם הילדים „שלה", מן הגן שברחוב שנקין, ועם ילדי הקיבוץ העיתוני אפעל, שאותו הצגה בדרכה.

נשות השבוע

אמירה שחוקה היא האמירה על פניו השונות של העולם – עוני מול עושר. יופי מול כיעור. הומאניות מול אכזריות. אין כמו שתי תמונות אלה, של שתי נשים שונות, לסמל את הסתירות הנצחיות הללו. למעלה: ילדה מארמרו, קולומביה, בעת שמצילים שוטפים את הבוץ מפניה, לאחר שנמשתה מביצת הבוץ והאפר באזור ההתפרצות הוולקאנית. למטה: מיס איסלנד, הופי קארלסדוטיר, 22, שנבחרה למיס־עולם 1985 בלונדון. לצידה: משמאל מנדי שירס (19), מיס בריטניה, סגנית ראשונה, ומיס ארה"ב ברנדה דנטון (22) סגנית שניה. הן רחוקות מן הבוץ הקולומביאני לפחות כמו שהילדה מארמרו רחוקה מאולם האלברט הול בלונדון.

מרק עוף, יום יום, חמש־עשרה שנה

מאת ציפי דותן

בכל חברה יש זוג נשוי שלא מפסיק להדריך עיניים וידיים זה מעל זה. אם הזוג נישא שלשום, כולם מקבלים את העניין בהבנה ואפילו בשמץ של קינאה. אך אם הזוג נשוי כבר 15 שנה ואף אחד לא הצליח עדיין להבין מה היא מצאה בו מלכתחילה, כשרואים ידיים אוחזות זה בזה מחפשים תיכף ומיד סיפור.

ומאחורי הזוג דלהלן, יש באמת סיפור.

האיש הוא בינוני לחלוטין, לא גבוה ולא נמוך, לא עשיר ולא עני, לא חכם, דווקא ההיפך, לא יפה – גם לא מעט. והיא – גבוהה, יפה, נבונה, והכל בכל מכל כל. נפגשו, התחתנו וילדו שני ילדים. למה? ככה, אולי הגיל עשה את שלו, אולי ההורים, אולי הלחץ החברתי.

עברו כמה שנים, התבגרה הגברת, פקחה עיניה, ראתה מה סביבה ושאלה עצמה: מה אני עושה עם האיש הזה? למה כל יום מרק עוף דליל וחסר טעם, אולי אמצא לעצמי איזה סטייק טעים לגיוון. חיפשה ומצאה. ובגלל שהרבה זמן, כלומר, אף פעם, לא טעמה סטייק, גילתה את אמריקה. הודיעה לבעלה: אדוני, אני אורזת את הפקלאות והולכת להחליף תפריט.

נבהל הבעל, רץ לחברים וצעק „גוואלד, מה עושים?" ישבו כל החברים הטובים על המדוכה והחליטו: אתה צריך להפגין שרירים, קח את העניינים לידיים והפוך, אתה, לאקטיבי. רוצה ללכת – שתלך אתה גיבורה.

כבר למחרת, כשחזרה הגברת הביתה, מצאה ליד הדלת שתי מזוודות ארוזות ועליהן ברכת־פרידה, עלי והצליחי. מאידך, משמשמע הסטייק שהגברת עוברת אליו, כולל הילדים, אמר לעצמו: עצור, כל זמן ששיחקנו היה יופי. אך ברגע שהעניין נהיה רציני, אני בחוץ.

מצאה עצמה הגברת קירחת מכאן ומכאן. מה עושים? הולכים חזרה הביתה ומתחילים לקבל יעוץ לנישואין תקינים. דיבר אליה היועץ ודיבר, והיום מופיעה הגברת מחובקת בפרהסיה עם בעלה.

יפה הוא לא נהיה. חכם כמובן שלא, וגם בלוסו לא זכה. בכל זאת מהו היועץ אמר לה שמרק עוף יום יום, עם תוספת שונה, זה גם מגוון, גם מזין וגם טוב, לגוף ולנפש.

יומן תצוגות, פרק ב'

מאת ורדה צימרמן

יומן תצוגות, פרק ב': השבוע, מוכרחים להודות, המצב לא היה גרוע כמו בשבוע שלפניו. רק שתי תצוגות אופנה ופתיחה חגיגית אחת (של „שבועיים איטליה"). אף לא פאב, מסעדה או בית קפה אחד נפתח. לא נערכו ארוחות חגיגיות (לבד מארוחה אחת ל„פתיחת עונת החורף") ואפילו הצגת בכורה אחת לא נתקיימה. מה כן היה? ביום שלישי בשעות הערב נערכה תצוגת אופנה חגיגית של „גיבה" שהכנסותיה נתרמו למכון אי.אי.ג'י באסף הרופא. שולחנות עמוסים, קפה ועוגות (בפעם ראשונה טעמתי קרואסון ממולא בגבינה רכה). הרבה נשים, מעט גברים. ל„גיבה" יש מעצבת בית אך נוהגת להיעזר בשירותיו של מעצב עילית נוסף. בשנים האחרונות היה זה גדעון אוברזון. בחורף זה החליף את אוברזון עודד פרוביזור. תרומתו לקולקציה: מערכות קלאסיות בשלושה חלקים (כולל חזיה) עם דשי כיסים וצווארונים מקטיפה, וכן שמלות־מעיל מפלנל בצבעים רוויים (ירוק, כחול, כתום). מעצבת הבית, רחל אלקלעי, יצרה מערכות בפוטר ובכותנה בהדפסי ג'ינס.

למחרת, יום ד', בשעות הבוקר הוזמנו העתונאיות לבית „לנה" של „אומך". סיור במחלקת הדיגום של המפעל (סיור מאלף, במיוחד במה שנוגע לחלקו של המחשב בהעתקת דוגמאות ג'אקרד ובחירת הצבעים) ותצוגה צנועה של הקולקציה לחורף הנוכחי ולזה שיבוא אחריו. במה שנוגע לסריגים, אמר המנכ"ל יוסי פולק, נהייתה הכותנה לגורם חשוב ביותר גם בעיצובי החורף. ואמנם חלק גדול מן המערכות משלב חוט כותנה בחוט צמר.

מערכת תלת־חלקית מכותנה עם הדפסי ג'ינס „סטון ווש", אופנת גיבה לסתיו/חורף 86/85', בעצוב רחל אלקלעי.

באוסף יש סריגים קלאסיים עם מגע אופנתי ביותר. חצאיות בקפלים, מכנסיים צרים, פייזלי, ג'אקרד־אבסטרקטי וארכי־טקטוני לנשים, וסוודרים יפים במיוחד לגברים. המחירים: מערכת שני חלקים לנשים: 145,000 שקל (מחירו של כל פריט בנפרד בערך כמחצית הסכום); סוודרים לגברים עולים בין 65,000 ל־78,000 שקלים.

ונחלק עמכם גם את ה„טיפים" לחורף הבא: „לנה" בחרה בחצאיות צרות וקצרות יותר מאלו של העונה, שילוב חוט לורקס בסוודרים, ג'אקרד בדוגמת בד ריפוד וכן הדפסות גרפיטי על סריגי כותנה.

ועכשיו מעט מספרים וסטטיסטיקות: ל„לנה" ארבעה מפעלים באופקים, קרית גת, אור יהודה ובני־ברק ובהם כ־1,000 עובדים. 80 אחוזים ממחזור הייצור מיועד לייצוא המגיע השנה ל־18 מיליון דולאר (בשנה הבאה, אמר המנכ"ל, הייצוא מתוקצב ל־20 מיליון). הסכם הסחר עם ארה"ב והרעב ביבשת זו למוצרים באיכות מעולה יכפילו את הייצוא לארה"ב בשנה הבאה, מקווה המנכ"ל.

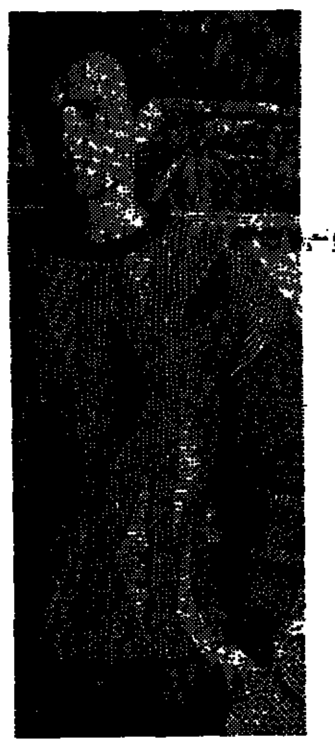

שילוב של סריג מוהייר באפור־שחור ובגבהים שונים, עם אפליקציות עור. אפנת אומן לחורף 86/85'.

ברלה יצא

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

טוב היה אילו החל להתפתח אצלנו מחקר על מוצאו של כל קטע פולקלורי ישראלי מקורי, שרובו פולקלור של ילדים ומשחקי ילדים. אחד מהם הוא הביטוי או הזמר: „ברלה, ברלה, צא החוצה", ששרים לחלזון שמוצאים בחוץ, לרוב בטיולים. זה לא כבר הופיע בהוצאות „דביר" ספרון לגיל הרך בשם „ברלה, ברלה, צא החוצה" שכתבה אותו פנינה קו וציירה אורה אייל.

„שמו האמיתי של ברלה לא היה ברלה אלא חלזון" – פותחת המחברת את סיפורה. „אבל מאז זכר את עצמו, אמא, אבא וכל החברים קראו לו ברלה". בסיפורנו אין ילדים ורוצים שהחלזון יופיע לפניהם מתוך הקונכיה שלו. בסיפורנו המדובר בחלזון־ילד שהוריו מתכוננים לערוך לו יומולדת, והוא נכשל במאמציו להזמין את חבריו (הכלב, הינשוף, הצב) למסיבת יום הולדתו. העצב שלו פג כשהתברר לו ש... יש לו מסיבת הפתעה.

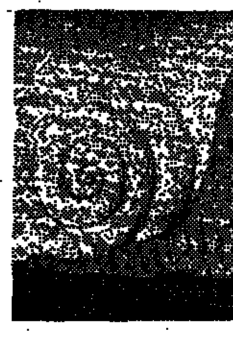

סיפור נעים מאוד לילדה או ילד בגיל הגן שיש לקראו לפניהם והוא מתאים גם למתחילים לקרוא. הציורים נאים, מלווים יפה את התמליל ויש בהם בהחלט חן משלהם.

מכונים לבדיקות רפואיות: מה אפשר לקבל בהם? בכמה? מהו מצבם החוקי?

מאת נעה ירדנאי

אלן אברי, עולה חדשה מארה"ב, נזקקה לבדיקת פעילות בלוטת המגן. בסניף קופת־חולים של אזור מגוריה אמרו שאת תוצאות הבדיקה תוכל לקבל רק בעוד חודש. הגב' אברי, בחודש השני להריונה, סובלת מתשישות מתמדת, אינה יכולה להמתין חודש. מיד אחרי הביקור בקופת חולים היא פנתה למכון לבדיקות רפואיות, שאינו חלק משירותי משרד הבריאות או קופות החולים השונות. תמורת 56,000 ש' היא עוברת את כל הבדיקות הרצויות. בעבור יומיים תהיינה התוצאות בידיה.

במשרד הבריאות אין מנהלים רישום של מספר המכונים לבדיקות רפואיות הקיימים בארץ, על כן אין לדעת כמה מכונים פרטיים יש בארץ, לא בכל המכונים נערכות אותן הבדיקות, לא כולם מצוידים כראוי. רמת הבדיקה והמהימנות שונה ממכון למכון. הציוד המתוחכם דורש השקעות של אלפי דולרים ויותר. ככל שמכון מבוסס, כלומר נהנה מגב תומך של נדבנים נדיבי לב, או מוסד מבוסס, כן גדלה יכולתו לרכוש ציוד ולשפר את רמת שרותיו. מי עומד מאחורי המכונים השונים? כיצד הם פועלים ומה אפשר לקבל בהם?

מכון „מור" בבני ברק, פועל משנת 1974, הוא הגדול מבין המכונים בארץ, נמצא בבעלות מלאה של קופת חולים הכללית. מנהלו גדעון לשם, איש מחשבים. חולה שמופנה ע"י רופא קופ"ח, לא ישלם בעד הבדיקות. אדם שמגיע ביוזמתו למכון ישלם – תשלום מלא אם אינו חבר קופ"ח. אם הוא חבר קופ"ח כלשהי – יקבל הנחה. תלוי באיזו קופה הוא רשום.

את סידרת הבדיקות במור אתה פותח בעזרת המחשב. הוא מראיין אותך על ההיסטוריה הרפואית שלך, על מוצאך והרגלי חייך. יחד עם סדרת בדיקות בעזרת מכשירים משוכללים מצטרפות התוצאות למסקנות המעידות על מצבך הפיסי. בתום ארבע שעות נמסרות תוצאות הבדיקות לידיך על ידי רופא, בצירוף המלצה להמשך טיפול במקרה הצורך.

גדעון לשם: 450 מפעלים ומוסדות נעזרים בשרותי המכון, ציבור גדול של נבדקים עובר בו מדי יום. האינטימיות הפרטית של הנבדק מטשטשת, ואין אפשרות לשמור על יחס אישי מאוד. זו הסיבה להפעלתו של המחשב, במקומות אחרים מעדיפים שיחה עם רופא בלבד.

קופת־חולים שולחת את מבוטחיה לבדיקות שלפני אישפוז ועוסקת בכך ימי בדיקה הנערכים בבתי החולים, תוך שימוש בציוד בית החולים בזמן דחוק ותוך מצוקה בכוח אדם. יש הפונים לסדרת הבדיקות („הצ'ק־אפ" בלע"ז) באופן פרטי ויש המופנים על ידי חברות הביטוח השונות, או על ידי מפעלים הקשורים באופן קבוע ושוטף עם המכון. סניפים של מור קיימים בבאר שבע, ירושלים, וראשל"צ. הם מעניקים שרותים חלקיים והמטרה היא להרחיבם במשך הזמן. יתרונות הבדיקה במכון רפואי, מטעים לשם: ריכוז הבדיקות במקום אחד, השלמתן בזמן קצר יחסית, ובעיקר אמינות מירבית. בנקודה זו מעיר לשם: „הסכנה היא בקיומם של מכונים קטנים, אלה הרוכשים מכשיר לרישום א.ק.ג. שמים שלט, וקוראים לזה מכון לבדיקות רפואיות. הנבדק בטוח שעבר את הבדיקה המתאימה ברמת אמינות גבוהה ודיה כדי להעיד על מצב בריאות תקין, ולא כך הוא".

מחירה של בדיקה כללית ב„מור", הכוללת א.ק.ג., בדיקת לב במאמץ (ארגומטריה), לחץ דם, בדיקות דם מקיפות, שתן, צילום חזה, תפקודי ריאות, בדיקת ראיה, שמיעה, צואה לדם סמוי, משקל ומדידת עובי שכבת שומן תת עורית, ובדיקה גופנית על ידי רופא – מחירה של בדיקה כזו הוא לנבדק פרטי – 172,500 ש', לנבדק פרטי חבר קופת־חולים כלשהי – 150,070 ש' ולנבדק חבר קופת־חולים הכללית 135,200 ש'. כל המחירים כוללים מ.ע.מ.

ברח' ריינס, בבית הרופאים פועל „מכון הלב". לפני ארבע שנים הוקם המכון על ידי חמשה קרדיולוגים כשהבעלות נתונה בידי חברת „כללי". לפני שנה וחצי נרכש המכון על ידי רופא, אונקולוג, המעיד על עצמו כי נכנס למכון כאיש עסקים, והוא שמנהל אותו. כמו כן פועל במקום מכון לבדיקה תעופתית, העורך בדיקות תקופתיות לאנשי טייס.

סמדר, האחות הראשית של מכון הלב, מסבירה כי את הדגש הם שמים על רפואה מונעת. הלב האחראי על פעילות הגוף כולו הוא גם המושפע ממחלות אחרות ומפעילות לא תקינה של הגוף. לכן יש חשיבות לבריאות כללית טובה ולרפואה המונעת. בין יתר הסיבות למחלות לב היא מונה כאבי גב, פעילות גופנית לקויה, תזונה לקויה, עישון. הגילוי המוקדם הוא עיקר מטרתו של המכון ובעקבותיו שינוי הרגלי חייו של הנבדק. לאחר סידרת הבדיקות מומלצת השתתפות בחוגים ופעילויות שונות הנערכות במקום: התעמלות, מחול אירובי תחת פיקוח, הרצאות על הרגלי תזונה וסקירה על דיאטה כנגד רמת כולסטרול גבוהה או שומנים בדם וכו' – המכון מפרסם גם מודעות בעתונים לכל החוגים שבמקום.

גם כאן, אומרת סמדר, מקיימים קשר קבוע עם מוסדות כמו בנקים, חברות ביטוח, מפעלי תעשיה, אולם מספרם קטן בהשוואה לאלה הקשורים ל„מור". הדגש במכון הלב, אומרת סמדר, הוא על שימוש נכון בנקודת החולשה של המקום – היותו קטן בעל צוות מצומצם, כלומר: הדגש על תשומת לב ויחס אישי יותר. אלא שאין זה מחפה על איכות הבדיקה המתבצעת. בעזרת ציוד בהיקף מצומצם ובאיכות נמוכה בהשוואה למכונים הגדולים יותר.

מחירה של בדיקה כללית ב„מכון הלב" נמוך בהשוואה לכל מכון אחר. ב„מכון הלב" יודעים על כך ודומה שחשוב להם לעמוד בתחרות עם יתרון בולט מעין זה. הבדיקה כוללת: בדיקת רופא וסדרת שאלות, לחץ דם, א.ק.ג., מבחן לב במאמץ, בדיקת דם מקיפות, שתן, ראיה, שמיעה ותיפקוד ריאה למעשנים. לגברים מעל גיל 45 בדיקת דם סמוי בצואה, ולנשים בדיקת שד וסדרה גיניקולוגית הכוללת משטח ציטולוגי. אין כאן מכשיר „אולטרה" סאונד לנשים בהריון.

המחיר 120,000 ש' ללא מ.ע.מ. ל„מכון הלב" סניף בירושלים הנקרא „מכון בר".

בבית החולים ע"ש שיבא פועל זה 14 שנה מכון לסקר בדיקות תקופתיות. שונה הדגש בהשוואה לאחרים. במקום נערכות בדיקות לצורך סקר פנימי ומעקב מדעי של בית החולים. אין אפשרות לעבור בדיקות פרטיות. המכון עוקב אחר קבוצות עובדים במקומות עבודה מסוימים החשופים לסכנות בריאותיות כמו קרינה, אבק אסבסט וכו'. הבדיקות מתבצעות במחלקות השונות של בית החולים. המעקב הוא אחר גילויים שונים של סרטן: בריאות, במעי הגס, גידולי עור ממאירים. או שומנים וחומצות שתן בדם. היום אין למפעל כל שהוא אפשרות להצטרף לרשימת נבדקי המכון. לדברי אנשי המכון אין להם צורך בקבוצות איבחון נוספות.

עו"ד צבי לוין, היועץ המשפטי של משרד הבריאות, מתיחס לשאלה האם מכון אליטיסטי כזה יכול להשתמש לצרכים נבחרים בשרותי בית חולים ממשלתי: „אין כאן מצב של אפליה כפי שזה אולי נשמע. השיקול הוא רפואי מקצועי לקבוצת אוכלוסיה מסוימת. בית החולים מבקש לערוך בדיקות לקבוצה מיצגת כל שהיא ולצורך זה הוא בוחר את המפעל הנראה לו מתאים. אני לא רואה כל בעיה אם לצורך זה משתמשים בשרותי מחלקות בית החולים, גם אם הוא ממשלתי".

יחודו של המכון הוא במשך תקופת המעקב הארוכה, לעיתים עד עשר שנים אחרי אותן קבוצות. במצב מעין זה יכול עובד לסמוך על העובדה שכל תופעה בריאותית בגופו תאותר בהקדם ותטופל.

במרכז הבריאות היוקרתי בהרצליה פועל מכון נוסף. המכון, בבעלות פרטית של משקיעים מדרום אפריקאים, מגיש שרותי בדיקה וטיפול ברמה גבוהה ובעזרת מיכשור מתוחכם וחדיש ביותר. במקום פועלת מעבדה משוכללת המשרתת גם קופות חולים שונות מכל רחבי הארץ.

ד"ר אבדי יופה, מנהל המכון, מאיר נקודת מבט נוספת בהקשר לבדיקות הנעשות במכונים: „חשוב מי קורא את הדוחו"ת הנפלטים מן המחשב. מי מעבד את הנתונים למצב פיסיולוגי ולהמלצה על טיפול ומה מידת נסיונו הרפואי. אני לא מעסיק רופא עם ותק של פחות מעשר שנים בתחום", הוא מדגיש. רופאי המכון הם מנהלי מחלקות או רופאים בכירים בבתי החולים של מרכז הארץ. רפואה אריסטוקרטית שאינה שווה לכל נפש. אבל התמורה הניתנת מצדיקה את הדרישה הכספית.

בדיקה כללית במכון, הכוללת 15 בדיקות דם, בדיקת שתן מקרוסקופית ורגילה, בדיקת שמיעה, בדיקת ראיה, שיניים ולנשים – בדיקה גיניקולוגית ובדיקת „פאפ" (משטח צואר הרחם) צילום חזה ולמעשנים תפקוד ריאות. א.ק.ג. אם תוצאות הבדיקה המעבדתית והשיחה המוקדמת עם הרופא העלו חשד לסיכון מיוחד, שולחים את הנבדק לבדיקת לב במאמץ. לכל אלה המחיר: בין 200,000 ל־300,000 ש'.

מעלתו העיקרית של המכון היא באפשרות האישפוז הבודדת ובכל תחום רפואי נדרש. מליקוי קל בסמיכה ועד ניתוח לב פתוח. בחיפה, כך ראינו, יש מכון בשם „מדיקייר", בשדרות מוריה 15. ניסינו להתקשר כמה וכמה פעמים ולא היתה תשובה.

עו"ד צבי לוין אומר כי בימים אלה בוחנת ועדה מטעם משרד הבריאות שבראשה יושב ד"ר ידרם לוטן ממח' שירותי אישפוז של משרד הבריאות, אפשרות של חקיקה בנושא המכונים לבדיקות רפואיות. תוך שבועות אחדים יעבור מנכ"ל משרד הבריאות בנושא.

עד עתה לא היה כל צורך ברשיון כדי לפתוח מכון לבדיקות רפואיות. האיסור היחיד שאסר משרד הבריאות קובע כי אין מרפאה או מכון יכולים לבצע פעולות רפואיות המתבצעות בבית חולים.

בארה"ב פועלים מכוני בדיקות מטעם מפעלים או על ידי מרפאות פרטיות. בצרפת נערכות בדיקות כחלק מהביטוח הלאומי. ביפן מעניקים המפעלים בדיקות רפואיות שנתיות לעובדיהם על חשבון המפעל, מסיבה זו מספר המכונים שם הוא הגדול בעולם.

האפשרות לאיתורן של מחלות בשעה שעדיין ניתן להציל חייו של אדם היא בעלת חשיבות ראשונה במעלה. הן מבחינה לאומית כתרומה לכוח האדם במשק והן מנקודת מבט אישית.

החינוך לרפואה מונעת מגיע לתודעת הציבור דרך המכונים. אפשר לצפות ליום בו יוכל כל אזרח לעבור סידרת בדיקות רפואיות הרצויה לו תמורת סכום סביר כתרומה לשקט הנפשי והלאומי.

רמת־רחל אינה מכירה בעיריית ירושלים

מאת יעל ארמוני

אם אתה רוצה להרגיז את דוד דרומלביץ, המזכיר של רמת־רחל, אמור לו כי הקיבוץ שלו שוכן בעיבורה של עיר. „אני מעדיף לומר, שירושלים שוכנת סמוך לרמת־רחל". ואם תגידו, שיש בכך משום הגזמה מסויימת, הרי דוד מבקש להבהיר, כי רמת־רחל איננה קיבוץ עירוני, אלא קיבוץ ככל הקיבוצים. ההבדל הוא רק בכך, שהנסיעה לעיר נמשכת רבע שעה בלבד, וזה בהחלט יתרון.

אם לדייק, רמת־רחל היא מובלעת בשטח השיפוט של עיריית ירושלים. הדרך הגישה לקיבוץ עוברת בשכונת ארנונה הסמוכה לתלפיות. בתי השכונה נושקים לקיבוץ וקו אוטובוס עירוני מגיע לשעריו. במחירה של נסיעה רגילה באוטובוס (400 שקל) אפשר להגיע תוך דקות ממרכז ירושלים לרמת־רחל. בתיה הנמוכים של ארנונה מהווים מעין הקדמה הולמת לאווירת הקיבוץ: כרי דשא מטופחים, בתים חד־קומתיים וכ־400 דונמים מטעים נשירים ליד הבית (באיזור מסמיה שבגבולות הדרום יש לרמת־רחל עוד 2,000 דונם של כותנה). קירבה זו לעיר ותנאי הקרקע הקשים עיצבו באורח מכריע את אופיו הכלכלי של הקיבוץ. הענף המרכזי של רמת־רחל הוא ענף התיירות, המהווה 60 אחוזים מן המחזור. ברמת־רחל הוקמה לא מכבר מסעדה לקבוצות של מטיילים המתיירות באיזור ירושלים, וכן הוקמה במקום בריכת שחיה — „הבריכה מספר אחד בעיר", לדברי המזכיר. ירושלמים רבים, הסובלים מהיעדר ים, מגיים על הבריכה, המהווה מקור פרנסה חשוב לקיבוץ.

עזיבות — כמעט פירוק

רמת־רחל הוקמה ב־1926 על־ידי פלוגת ירושלים של גדוד העבודה [illegible] בקיבוץ, שעבר משברים קשים מאז היווסדו ועד היום, מספר אחד הוותיקים, משקה בק: „עלינו על פיסת קרקע של 90 דונם אבנים ללא מים. הקמנו מחנה אוהלים ומספר צריפים. רוב החברים שעלו על הקרקע עבדו בירושלים. החברים עבדו בסבלות, בבניין, בחציבה והחברות — כעוזרות בית. היינו תלויים בעיר לפרנסתנו. בקיבוץ היו התנאים

קיבוץ בצילה של עיר

הטופוגרפיים והדמוגרפיים קשים ביותר והמצב הבטחוני היה רעוע. היינו מוקפים בערבים מכל עבר. במאורעות תרפ"ט הותקפה רמת־רחל כשרוב חבריה נמצאו בעבודה בירושלים. כל הצריפים והאוהלים שהקמנו עלו באש. במשך כל שנות ה־30 היו פה בעיות בטחוניות קשות, אולם הצלחנו איכשהו לפתח מעט חקלאות, כולל רפת ומכבסה. במלחמת השחרור היתה רמת־רחל נתונה במצור כבד. הנשים והילדים פונו מן הקיבוץ והמקום עבר מיד ליד חמש פעמים. בסוף המלחמה היינו מובלעת בשטח הירדני: ממערב בית־צפאפא, מדרום בית־לחם ומצפון צור־באהר. אחרי המלחמה, עם הפילוג בקיבוץ המאוחד, עזבו חברים רבים את רמת־רחל והצטרפו לעין־כרמל שליד עתלית. החברים שנשארו ברמת־רחל החלו להקים מחדש את הקיבוץ".

דוד דרומלביץ אומר, כי שנות ה־50 וה־60 היו שנים קשות לקיבוץ. באותן שנים עלתה ב„איחוד הקבוצות והקיבוצים" ההצעה לפרק את הקיבוץ. אבל החברים התעקשו להישאר במקום והשקיעו מאמץ רב בפיתוחם של המטעים ואכסניית הנוער. בשנות ה־60 החליטו החברים להפנות משאבים לקליטת גרעינים מתנועת [illegible] הבטחוני אחרי 1967 ואיחוד ירושלים הגיע לרמת־רחל גרעין ראשון [illegible] גרעינים נוספים של הנוער העובד והלומד. אבל בסוף שנות ה־60 היו ברמת־רחל רק 55 חברים מבוגרים (מתוכם 35 ותיקים) ו־20 צעירים.

„המפנה האמיתי ברמת־רחל חל ב־1972", אומר דרומלביץ. „בתוך הקיבוץ הוותיק קם קיבוץ צעיר עם תנופה עצומה של בניין והתחדשות. היום תופס הקיבוץ את המקום הראשון בתנועה הקיבוצית מבחינת הילודה. ברמת־רחל יש עתה 132 ילדים, שרובם נולדו בעשר השנים האחרונות — ו־115 חברים. אין כמעט קיבוץ בארץ מלבדנו, שיש בו יותר ילדים מאשר חברים. למעשה אנחנו משק צעיר בן 15 שנים", הוא אומר ומסביר, כי מטעם זה גם זקוקה רמת־רחל — עדיין — לסיוע הכלכלי של התק"ם.

„לנגב חומוס" בירושלים

ילדי בית־הספר היסודי של רמת־רחל לומדים במעלה־החמישה, ותלמידי התיכון נוסעים מדי יום לגבעת־ברנר הרחוקה. בקיבוץ מתחולל מאבק בין שתי גישות חינוכיות. יש הגורסים, כי ילדי התיכון של הקיבוץ יכולים ללמוד „בשקט" בעיר מבלי שיבולע להם וכך לחסוך את הנסיעה היומית המפרכת לגבעת־ברנר ובחזרה, הכרוכה גם בקימה מוקדמת בבוקר. אחרים דוגלים בהמשך החינוך במסגרת קיבוצית מתוך מחשבה ואמונה, שחברה יהודית כמו החברה הקיבוצית רשאית לחנך את בניה על פי עקרונותיה. „אנו שוקלים הקמת בי"ס אזורי קרוב יותר למשק, שיאפשר לימודים משותפים של בני עיר ובני קיבוץ, אך בתנאי שאנחנו נקבע את מערכת הלימודים", אומר דוד.

קיבוץ רמת־רחל אינו מעורב בפעילות חינוכית או קהילתית בירושלים ואינו מקיים כל קשר עם תושבי השכונות. „הנושא עולה על הפרק לעיתים תכופות, אך אנו קיבוץ קטן ואין לנו כרגע משאבים וכוח־אדם לפעולות מסוג זה. שיתוף־פעולה בינינו לבין השכונות נרקם מדי פעם, אך טרם הצלחנו להגיע לשלב־הביצוע", מסביר המזכיר.

„השפעת הקרבה של ירושלים אלינו איננה שונה מן ההשפעה של כל עיר גדולה על כל יישוב כפרי בארץ. חבר רמת־רחל אינו שוהה בעיר יותר מאשר כל חבר קיבוץ אחר. כשאני מסתובב בחוצות המשק, ירושלים לא קופצת מולי. אני נמצא בחצר קיבוצית לכל דבר", אומר דוד ומעיד על עצמו, שמאז שהגיע לרמת־רחל ב־1973 לא ביקר בקולנוע בירושלים יותר משלוש פעמים. „חבר קיבוץ לא יכול להרשות לעצמו מבחינה תקציבית לבלות הרבה בעיר". כמובן, אומר דוד, אם מתחשק לחבר רמת־רחל לקפוץ העירה „לנגב חומוס", הוא יכול לעשות זאת ללא בעיות. „זו לא בעיה גדולה להיות קיבוצניק במדבר. הקרבה לעיר מחזקת את האופי היהודי של חיי כבן משק. אני חי סמוך לעיר עם ייחודיות אידיאולוגית של קיבוץ", סבור המזכיר. דוד טוען, כי רק כ־15% מן המשפחות שהצטרפו בשנים האחרונות לרמת־רחל עשו כן בגלל קרבת הקיבוץ לעיר. „המשיכה היא הפוכה. העיר איננה מהווה כל אטרקציה בשבילנו. האטרקציה היא מכיוון העיר אלינו", אומר המזכיר. „תושבי העיר באים לבלות בבריכה שלנו ולאכול במסעדה שלנו. אנחנו לא רצים העירה. חיי התרבות בקיבוץ מספקים לחלוטין".

הלל פיין, שהגיע לרמת־רחל ב־1976 מדרום־אפריקה, אומר כי „הקרבה לעיר היא יתרון בשביל אלה שהגיעו לקיבוץ מן התרבות המערבית. בחודשים הראשונים לחיי כאן הרביתי לנסוע העירה. היום אני נוסע פחות, אולם אני גאה מאוד שאנו הקיבוץ היחיד השוכן בתוך בירת ישראל". הלל העוסק בתיירות, בשיווק וביחסי ציבור בקיבוץ, מפסיק את השיחה איתי כדי לפתוח את המזנון לתלמידים המורמונים, השוהים בקיבוץ חודשים אחדים בשנה. רמת־רחל משמשת אכסניה לימודית למורמונים כבר שבע שנים.

„הקיבוץ, היכן שלא תשים אותו, נשאר במהותו קיבוץ", אומר דוד דרומלביץ. „הקרבה לעיר טובה לנו מסיבות כלכליות, אך אין היא מהווה תחליף לחיים קיבוציים מלאים". מה שנכון — נכון: רמת־רחל היא פנינה כפרית בנוף העירוני של ירושלים.

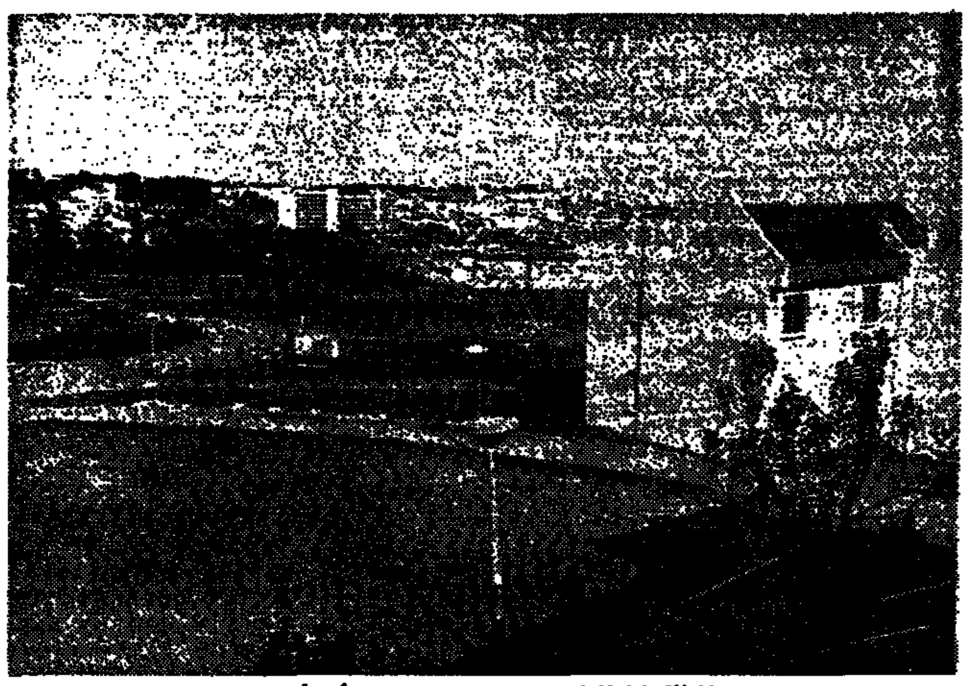
אחד הבתים הקיצוניים משקיף על תלפיות

חדר־האוכל — עולם אחר בתוך הקיבוצים

מונולוג של מקוצץ

מקצצים, אהה! פושטים לנו את העור. מה הם חושבים לעצמם. שנשב בשקט ונשתוק? שנגיש את הלחי השניה? איפה, הגבול, איפה הפרופורציות. הקפיאו את ההשקעות — שתקתי. הורידו בהשתלמויות — לא אמרתי כלום. חושבים שאני אוטומט, כל דבר אומר כן.

איפה אתם חיים שם למעלה במשרדים שלכם עם מיזוג האויר? אתם רואים בכלל מה הולך בשטח. איך אנחנו חיים? את הבניה הקפאתם — יופי. מישהו מכם ראה פעם. בתוך איזו דירה אני גר? מה זה היום שני חדרים+שירותים+מרפסת? בזה אפשר לגור כמו בן־אדם? מה. אין לי ילדים, אני לא עובד מספיק?

אוכל — מתי אכלתם פעם אחרונה בחדר־האוכל? ארוחת בוקר — שתי פרוסות לחם וקצת חלב; ארוחת צהריים. — רבע עוף שכולו כמעט עצם, ארוחת ערב כבר מזמן הפסקתי לאכול.

בנקודות שאפשר היה לקנות פרילי תקציב — קיצצתם. אז עכשיו אפילו בין הארוחות אין מה לאכול. הבעיה, שאתם פשוט לא מבינים. מה אתם עושים. היה פה השוודי הזה מהקיבוץ הארצי, בלבל את המוח לכולם. חובות, מה חובות, ועשה את היזמית שלו. מה. אני לא מכיר את החברה האלה מהקבה"א, שלחו אותו לשם. כי אין מה לעשות איתו בקיבוץ.

אבל נניח שצריך לקצץ. טוב, בסדר. יש מיליון דברים שאפשר לקצץ בהם. הילדים במוסד. ראיתם כמה כסף מוציאים עליהם? אז שילמדו קצת פחות, מה יקרה להם. את ההשתלמויות צריך לקצץ לגמרי. אין שום סיבה שאנשים יישבו להם על התחת במשך שנים ולא יעשו כלום. לא צריכים להיות חכמים בקיבוץ, צריך אנשים שעובדים.

אך אתם יושבים שם למעלה וכל שבוע מנחיתים גזירות חדשות. עד עכשיו סבלתי הכל. בדבר אחד אני לא אתן לכם בחיים לנגוע, בנופש. מצידי תעשו שיחות קיבוץ, תצעקו כמה שאתם רוצים, פה אני הולך עד הסוף. יש גבול עד כמה אפשר לפגוע בבן־אדם. לי נמאס כבר לשמוע את הברבורים האלה על מצב פיננסי,

ריבית נומינלית, חובות נטו, ברוטו וכל הקשקושים האלה שאף אחד לא מבין אותם. אני הרי מכיר את זה, כל שנה באים עם המצב הקטסטרופלי וצריך לקצץ, ועובדה שהקיבוץ לא מתמוטט. אז אני עכשיו לוקח את המשפחה לנתניה, ואת החובות שלכם תדחפו אתם יודעים לאיפה.

ירדן, עלון מגידו

מחנך ותיק רוצה להנהיג אינטגרציה במועצה האזורית

אחרי 30 שנה עדיין לוקה בחסר השילוב בין מושבי חבל תענך ובין הקיבוצים והמושבים הוותיקים באיזור הגלבוע

מאת יצחק מרידור

זה זמן מה יש יו"ר חדש במועצה אזורית הגלבוע: אברהם יריב, חבר קיבוץ תל יוסף, שהחליף את נחום שריג, חבר בית־השיטה, מי שהיה במלחמת השחרור מפקד חטיבת הנגב ואשר כיהן תשע שנים כראש המועצה.

15,000 תושבי המועצה, המשתרעת על 250,000 דונם, מ[illegible] הסרגל [illegible] הגלבוע ורמת יששכר

אברהם יריב

עד ה„סתנה", מתחלקים לערך שווה בשווה בין שלושה מיגזרים: שמונה קיבוצים ושלושה מושבים ותיקים; 11 מושבים בחבל תענך, שקמו מאז אמצע שנות ה־50; וחמישה כפרים ערביים.

ראש המועצה החדש עבד 25 שנים כמורה וכמנהל בבית־הספר המשותף „אורט־עמק־חרוד". מספר אברהם יריב: „בראשית דרכי כמחנך עסקתי בנוער במצוקה ומאוחר יותר הקמתי את בי"ס „אורט־עמק־חרוד", שהוא לדעתי המרכז הטכנולוגי הרציני ביותר בהתיישבות העובדת. בי"ס זה קלט הרבה ילדי מצוקה מכל רחבי הארץ. אני אישית טיפלתי במאות בני נוער במצוקה ואני רואה בכך את גולת הכותרת של עבודתי החינוכית".

ראש המועצה החדש סבור, כי איזור השיפוט שלו טומן בחובו הרבה בעיות. למשל, מערכת היחסים בין מושבי חבל תענך ובין היישובים הוותיקים משובשת למדי, ודבר זה מקשה לכל אורך השנים על תפקוד המועצה. היישובים ה„צעירים" (שלמען האמת אינם עוד צעירים כל־כך: רובם הם בני כ־30) חשים תחושת קיפוח לעומת היישובים הוותיקים. „עיקר העבודה המחכה לי שם", אומר אברהם יריב, היא „לעשות מאמץ כדי לגשר בין יישובים אלה ואלה".

על תושבי היישובים הוותיקים אומר ראש המועצה, כי „זאת היא אוכלוסיה ותיקה, מושרשת ומבוססת — התיישבות של אנשי העליה השלישית, הנותנת למועצה את הגוון המיוחד לה ומטביעה את חותמה על האיזור כולו." לעומת זאת, אומר אברהם יריב, יישובי חבל תענך לא הצליחו להצמיח מתוכם מנהיגות — לא בתחום הכלכלי ולא בתחום החברתי או הקהילתי. „יש הרבה רצון טוב, ויש התארגנויות כמו ועדים ומתנ"סים, אך חלק גדול מן האנשים שעוסקים, למשל, בנושא הקהילתי הם אנשים מחוץ לאיזור, כגון מדריכים ומלווים של הסוכנות, עובדים סוציאליים שכירים, אנשי תנועת המושבים וכדומה — ומעט מדי אנשי חבל תענך עצמו, וכל זאת אחרי לא פחות מ־30 שנים של התיישבות".

אברהם יריב מתקשה להצביע על הסיבה המדוייקת של מצב זה. אך הוא מזכיר כי חבל תענך איננו מקשה אחד, ויש בו מושבים טובים יותר, וטובים פחות.

יש צורך באינטגרציה בין יישובי האיזור, אומר ראש המועצה, ובתור מחנך ותיק הוא סבור, כי זו צריכה להתנהל בין בני הנוער מקרב כל שדרות האוכלוסיה. למשל, הוא סבור כי בחבל תענך היה צריך לקום בי"ס של המועצה האזורית, שילמדו בו ילדי קיבוצים, מושבים ותיקים ומושבים צעירים יותר, ואולי גם בי"ס תיכון משותף. ברגע שיהיה בי"ס כזה, ממילא תיווצר תחושה של שותפות גם בין הורי התלמידים.

פרשה בפני עצמה היא חמשת הכפרים הערביים שבתחום שיפוטה של המועצה. אגב, רק אחד מחמשת כפרים אלה — מוקיבילה — יש בו ועד המוכר על־ידי משרד הפנים.

הכפרים הערבים הצפוניים — נעורה, תמרה וטייבה — משולבים עם ההתיישבות היהודית בעמק מאז ראשיתה. „לא היו כאן שום אירועים בטחוניים מקומיים על רקע לאומי", אומר ראש המועצה. „הכפרים האלה קשורים אלינו ביחסי עבודה ובמערכת חברתית פתוחה, דרוסטית, חיובית מאוד. לעומת זאת, שני הכפרים הדרומיים — מוקיבילה וסנדלה — התקרבו אלינו רק לאחר מלחמת העצמאות."

בשנים האחרונות השקיעה המועצה האזורית הגלבוע מאמצים רבים בפיתוח הכפרים הערביים שבתחומה. למשל, הוקמו בתי"ס חדשים בכל חמשת הכפרים, הותקנו מערכת טלפונים ומערכת חשמל, נסללו כבישים, אורגנה מערכת תברואה וכדומה. „אבל יש לנו עדיין בעיות קשות מאוד בפיתוח הכפרים האלה", אומר אברהם יריב. „הן בשל חוסר מנהיגות מקומית, שתהיה מקובלת על הכול, והן בשל משטר החמולות ששולט שם עדיין בכיפה. קשה להגיע בכפרים אלה לקונסנזוס אפילו לגבי נושאים כמו מיקומו של מועדון נוער חדש או של מרפאה". בעיות רבות עדיין מחכות לפתרונן ואין צורך לומר, שהן קשורות בכסף רב, ואברהם מעיד: „לתושבי הכפרים קשה להבין את הנימוק הזה, מה עוד שהם משלמים מסים בצורה טובה מאוד ובאחוזים שיפתיעו רבים..."

כפר־דוד יושב על הנייר, חבריו — על המזוודות

מאת אמיר רוזנבליט

ראשיתו של תהליך ההתיישבות היא בדרך־כלל „מלמעלה", כלומר מן התנועה המיישבת, המחליטה על הקמת יישוב ומטילה על הגופים המתאימים לאייש את הגרעין.

יוצא־דופן במובן זה הוא כפר־דוד — יישוב הנמצא בינתיים רק „על הנייר", אולם חברי הגרעין שלו כבר יושבים זה כחמש שנים „על המזוודות" בדימונה ומחכים להחלטת ממשלה, שתאפשר את התיישבותם ברמת ציפורים, סמוך לקיבוץ שדה־בוקר שבנגב המרכזי. הגרעין מונה 15 משפחות עירוניות, רובן מדימונה ומיעוטן מן ההתיישבות העובדת. בין אלה האחרונים נכלל, למשל, יפתח טל (23), נשוי ובקרוב גם אבא. יפתח, המשמש היום כמזכיר הנוער העובד והלומד בדימונה, הגיע לכאן לפני כשנה וחצי מקיבוץ חצרים. אורח החיים העירוני מעולם לא משך אותו והוא נענה לאתגר שהציבו בפניו מייסדי גרעין כפר־דוד (על שמו של דוד בן־גוריון), להקים מושב שיתופי בלב הנגב הבלתי־מיושב, כדי „לעבות" את ההתיישבות ברמת הנגב. התק"ם אימצה את הגרעין ובועידתו האחרונה, שהתקיימה בספטמבר, החליט להקים את היישוב בטווח המיידי. גם הסוכנות היהודית נרתמה למשימה ולמעשה אף הוכנה תכנית מתאימה, אבל כל עוד אין החלטת ממשלה, לא יוכלו חברי הגרעין לצאת להכשרה.

חברי הגרעין, זוגות צעירים בעלי מקצועות מגוונים החל בהוראה וכלה בפסיכולוגיה ועבודה קהילתית, אינם „מתביישים" לשאת בפיהם מלים כמו „יישוב הנגב והפרחת השממה". הם אומרים, כי

יפתח טל
מן הקיבוץ לעיר בציפיה למושב

חזונו של בן־גוריון משמש נר לרגליהם. „איננו סבורים", אומר יפתח, „שכפר־דוד הוא הרפתקה. הנגב הוא האיזור הגדול ביותר במדינה והוא אינו נמצא בראש מעייניהם של הפוליטיקאים. אנו מאמינים שההתיישבות שלנו תהווה דוגמה ותביא ותוביל למפנה". חברו, מיכאל שפט, ממייסדי הגרעין ומהוגי רעיון כפר־דוד, מדגיש: „לגורמים המיישבים ניתנת כאן הזדמנות ליישב חבל־ארץ, שעד כה ידע רק נסיגה, באמצעות גרעין קיים, בעל מוטיבציה אדירה, המוכן לעזוב חיי נחות ורווחה לטובת המדבר. אם לא תהיה בהקדם החלטה ממשלתית בנושא זה, יהיה זה בזבוז של משאבי אנוש".

רמת־ציפורים ממוקמת בקצה הדרומי של רכס הר בוקר — — גבעת משורה — — הר צבוע ומהווה איזור־מעבר בין רכסי הנגב הצפוני לרמות הנגב המרכזי. יש בה 8,200 דונם הניתנים לפיתוח ולהכשרתם לחקלאות. בכוונת חברי הגרעין לא להתבסס רק על גידולי חקלאות, אלא לפתח גם פרויקטים תיירותיים ותעשייתיים יהודיים.

אומרת חברת הגרעין יפה הראל (22), אף היא מדימונה: „אנו רוצים לפתח פארק שיתן שרותי תיירות ברצף הגיאוגרפי שבין איזור אשקלון לערבה באזכה אילת. הכוונה היא, בין היתר, להוציא לאיזור טיולי מדבר בעקבות הנבטים. בשלב ראשון יוסיפו חלק גדול מהחברים לעסוק במקצועותיהם המקוריים ויישבו על תקן של עובדי חוץ. במקביל אנו מתכוונים לפתח מוסך אזורי, שיעניק שירותים בעיקר לציוד מכאני בתחום החקלאות". מוסיפה חברתה לגרעין, טלי קרטיס (33): „מובן שלא זנחנו את החקלאות. בתחום זה נלך על ענף יהודי — גידול פרי הבוטנה (פיסטוק חלבי). הבחירה בעץ הבוטנה, שהוא כיום מוצר יבוא יקר, אינה מקרית. העץ עמיד לתקופות יובש ארוכות, ודרישותיו לקור בחורף ולקיץ חם ויבש מקנות לו מקום של כבוד בין גידולי הר הנגב".

רעיונות נוספים לענפי תעשיה וחקלאות נמצאים עדיין בבדיקה, ואלה טעונים אישור גם מצד הסוכנות היהודית והתק"ם. מכל מקום, קידוחי המים האחרונים באיזור („קידוח בן־גוריון", דרומית לשדה־בוקר) נוטעים בלב חברי הגרעין תקוות רבות.

חברי הגרעין מקווים להתנתק מדימונה בספטמבר 1986 ולצאת להכשרה. „לתאריך הזה", אומר מיכאל, „יש משמעות סמלית, שכן בשנה הבאה יצויינו אירועי 100 שנים להולדת בן־גוריון. אנו מקווים שהחלטת הממשלה תיפול סמוך למועד זה".

טלי קרטיס
לנצל את אקלים הנגב

יפה הראל
תיירות ומוסך אזורי

„הכול בוחרים את הכול" נוסח גבעת־חיים איחוד

השיטה הסופר־דמוקראטית של „הכול בוחרים את הכול" אינה מקובלת בעולם הרחב, וגם לא בקיבוץ. נוהג הוא שהפעילים המרכזיים וחברי הוועדות נבחרים מתוך רשימה של מספר מצומצם של מועמדים, ולפעמים — בעיקר כאשר מדובר בתפקיד מרכזי — מובא להצבעה שמו של מועמד אחד בלבד, ולא נותר לחברים אלא להצביע בעדו, או נגדו.

אבל יש חריגים. קיבוץ גבעת־חיים בוחר זה שנים אחדות את חברי ועדת החברים שלו לפי שיטת „הכול בוחרים את הכול", וכך נהג גם השנה. הבחירות התנהלו בדרך זו: תחילה הוכנה רשימה של כל חברי הקיבוץ, למעט חברי המזכירות, מרכזי ועדות, חברי ועדת החברים היוצאת, תיילים וסטודנטים, שאינם נמצאים בבית בערבי השבוע. אחר־כך הודפסה רשימה זו והחברים נתבקשו, בבחירות חשאיות, לסמן בה את שמות המועמדים המועדפים בעיניהם. כאן נתגלתה תקלה ראשונה: בבחירות השתתפו רק 212 מתוך 470 בעלי זכות הבחירה — פחות מ־50%.

לאחר־מכן הכינו רשימה של מה שנקרא בעגת המקום „פאנל" — 20 החברים שקיבלו את מספר הקולות הרב ביותר, ונמסר לחברים אלה, כי הם מועמדים לבחירה הסופית — וכאן אירעה התקלה השניה: 11 מתוך 20 חברי ה„פאנל" הודיעו, כי הם אינם מוכנים לעמוד לבחירה, ונותרו איפוא רק תשעה מועמדים — בעוד הוועדה צריכה לכלול שמונה חברים. כיוון שכך נאלצה ועדת הארגון לפנות לעוד 16 חברים, שהיו — לפי תוצאות ההצבעה הראשונה — במקומות ה־21 עד ה־35 — כדי לדלות מתוכם מספר חברים שיסכימו להצטרף ל„פאנל" ולהבטיח, שהבחירה תהיה בחירה של ממש. בסופו של דבר כלל ה„פאנל" רק 18, ולא 20 חברים, ומתוכם נבחרו לבסוף שמונת חברי הוועדה.

כל התהליך המסובך הזה, של בחירת ועדה אחת ויחידה, נמשך לא פחות משלושה חודשים והשקיעו בו הרבה זמן ונייר. ועדת הארגון טענה מלכתחילה, כי שיטת „הכול בוחרים את הכול" היא דמוקרטית רק לכאורה, ולמעשה היא דווקא מעוותת את הדמוקרטיה. למשל, חלק מן החברים נבחרו כ"א ל„פאנל" בקולותיהם של 15 עד 20 חברים בלבד. זאת ועוד: הבחירה הכוללנית הזאת משאירה את הרכב ועדת החברים ליד המקרה ואין היא מבטיחה ייצוג הולם לקבוצות מסויימות באוכלוסיית הקיבוץ, כגון חברות או צעירים. אולם הצעתה של ועדת הארגון לא התקבלה וחברי הקיבוץ העדיפו את השיטה המורכבת יותר, כפי שתואר לעיל.

בסופו של דבר מתברכת ועדת החברים שנבחרה בייצוג סביר למדי, אבל היה זה, כמו שאומרים, „יותר מזל מאשר שכל". חברים רבים בגבעת־חיים איחוד מהרהרים עתה, אם לא מוטב היה להשאיר על כנה את שיטת הבחירות הישנה והמקובלת, כהצעת ועדת הארגון, ולוותר על אקספרימנטים חדשניים אלה.

כמה באים לאסיפות

חברים הרושמים את מספר המשתתפים בכל אסיפה יש בכמה וכמה קיבוצים, אבל דומה שמצובה היא הקיבוץ היחיד שיש בו חבר — ברוך קי שמו — שאינו מסתפק במניין החברים הבאים לאסיפה, אלא גם רושם את שמותיהם, אחד לאחד, והתוצאה היא, כמובן, סטטיסטיקה מדוייקת של נוהגי החברים לבקר באסיפות או להיעדר מהן.

והנה הסיכום של הביקור באסיפות בשנת תשמ"ה, כפי שפרסם ברוך בעלון קיבוצו.

ובכן, באותה שנה נערכו במצובה 46 אסיפות. יש חבר אחד, שהשתתף בכולן כמעט — 45. חבר נוסף השתתף ב־44 אסיפות, חבר אחר — ב־43 אסיפות, עוד אחד — ב־42 אסיפות, וכן חבר שבא ל־41 אסיפות.

המספרים הגדולים נמצאים בתחתית הרשימה. תשעה חברים השתתפו במרוצת השנה בחמש אסיפות בלבד. שבעה — בארבע אסיפות, 15 — בשלוש אסיפות, 10 — בשתי אסיפות, 14 — באסיפה אחת בלבד, ו־33 חברים — באף לא אסיפה אחת. סך־הכל מספר החברים שהשתתפו בפחות מ־10 אסיפות כ"א היה 138.

עוד מלמדת הסטטיסטיקה, שמבין 16 החברים שכיהנו במרוצת השנה במזכירות (חלקם ברוטציה), שניים השתתפו בפחות מ־15 אסיפות. הממוצע של חברי המזכירות היה השתתפות ב־28 אסיפות כ"א.

ממוצע החברים שהשתתפו באסיפות היה 89 חברים, שהם 35% מכלל חברי מצובה.

שווייצר: אביטן הביתה! חרף מאמצי הפיוס הרבים

48 שעות אחרי שבת

מאת ניסן פרידמן

"אני אומר בגלוי: שלום אביטן לא יישאר בהפועל ת"א. אני מקווה שימצא לעצמו קבוצה מתאימה", כך אמר אמש מאמן הפועל ת"א, דוד שווייצר.

יום של נסיונות פיוס עבר אתמול על המעורבים בפרשה. שווייצר שוחח עם המנהל ניסן גיטבנב וחדש מסגנ להכניס את אביטן לרשימת המשחקים. נסיונו שוחח עם אביטן בנסיון לרכך את עמדות הצדדים.

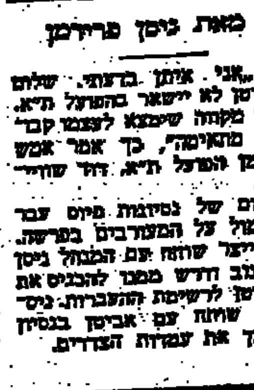

שווייצר הוסיף דבר משמעותי: "זה מקרה חמור של הפרת משמעת. בהתאם לדפוסים שלי שהוכיחו עצמם שנים ארוכות. לא אסטה מדרכי. אם הבאתי את אביטן ואני רוצה לשחררו, זה כשלון שלי. אני רציתי שיצליח, אך התנהגותו עלולה להרוס את נסיון הבראת הקבוצה. אביטן עבר דירה לת"א עם רעייתו וילדיו לחפשים כאן והוא לא אדם אחראי".

צרה נוספת בהפועל. בראשו של יעקב אקוקה תפרוץ ארבעה תפרים. לאחר שנפצע ב"דרבי", אקוקה ישלך להתאמן השבוע באירופה.

● טוב שאביטן ובן שושן עזבו?

"אני לא יודע אם זה יועיל. שניהם שחקנים טובים, אבל היה צורך לבנות קבוצה חדשה ומגובשת".

● המאמן נחום סטלמך מצליח במקום שרבים לפניו נכשלו.

"הוא אבא, מורה לכדורגל. זה מה שצעירים צריכים. ההנהלה חדשה ומשלמת משכורות בזמן. יש בעיות תקציב, אבל הם משיגים לנו כסף ויש שקט תעשייתי".

● ומה יהיה אחרי שתפסידו?

"יהיה טוב. אין השנה בעיות משמעת. המאמן לא יצטרך להילחם איתנו. מלבד זאת, יש לו גיבוי מההנהלה".

● תוגנים את ההצלחה?

"יותר נעים לצאת לרחוב".

יפו רוצה להיות בצמרת

מכבי יפו זכתה שלשום בשלוש נקודות לינה ראשונות השנה. דווקא במשחק חוץ בינבנה. המאמן ישראל דניאל שבת מאימונים בתחילת הדרך. מאז שובו התייצבה הקבוצה.

● ישראל, איך מרגישים אחרי נצחון בכורה?

"זה משמח מאוד אבל זו רק תחילת הדרך".

● היה לכם קל בשבת?

"יבנה תקפה, אבל זה היה לחץ לא תכליתי. ההגנה שלנו היתה עבותה, בעיקר עם כדורים גובהים והסתדרנו איתם".

● ואיך ניצחתם?

"התגברנו חזק ויצאנו להתקפות מתפרצות, שבאחת מהן הבקענו שער".

● כל שנה אתם מתחילים מהתחתית לקו האדום. יהיה שינוי השנה?

"אנחנו רוצים לשנות מנהגים. רוצים להיות בצמרת. כל שנה להיות ולא הלך".

● הבגרה התעלה לכם?

"כן. התאמנו והתכוננו היטב. שיחקנו ברצינות בגביע המוטו. יש שיפור ניכר לעומת פתיחת העונה".

"רק פעם אחת היה 0:0 במגרש המכביה, בשנת 69, צג כל הכוכבים. נשבה רוח אדירה. הכדור לא ידע מה אירע. לא יכולנו לשחק".

● וב"דרבי" שלשום?

"המצב היה תנאים מצוינים. תאורה, מגרש טוב ומזג אויר נוח, אבל המשחק אכזבה".

● איך אתה מסביר זאת?

"השחקנים הטובים לא מוכיחים את האמורים".

● זה דומה למה שקרה בנבחרת?

"לא בדיוק. בנבחרת כולם כוכבים. בקבוצות יש הרבה אמורים שצריכים דחיפה. אילו היו פחות קבוצות בעיר, היו כל הטובים מרוכזים רק בקבוצות הגדולות והיה כדורגל הרבה יותר סלהיב. בצפון כל הטובים מרוכזים במכבי ונתניה אינו קבוצה זרי".

● הנבחרת השפיעה לרעה?

"כן. אבל אנחנו המאמנים השחקנים, חייבים להביא יותר איכות למגרשים. אחרת, תוך זמן קצר ביותר יפסיקו הנבשים לבוא לכדורגל לו יכולתי הייתי משנה חוקים, שלא יהיה 0:0 ולא משחק בבוקר מדיי".

● אתה מיישם זאת בנתניה?

"כן. יש לנו מכבים ר קבוצה איכותית, אבל עדיין לא מגובשת. בינתיים התוצאות לא טובות, אך המשך ביזון לצמרת".

איום שליחה מיבנה

הקבוצה המאוכזבת של ה־שבת היא מכבי יבנה. הפסד ביתי ליפו יורה מלח על פצעי השחקנים, שלא קיבלו משכורותיהם. השחקנים מאיימים בשביתה.

ההנהלה כמעט מרימה ידיים. על בספי האגודה הוטל עיקול של מס ההכנסה. ההנהלה אמרה, כי תאלץ לקצץ בשכר השחקנים, שגם כך אינו מן הגבוהים. הבלם המצטן מגשה עלוואה נפצע בשבת ר יודק השבוע לטיפול רשאו.

"לא שיחקנו טוב בשבת, אבל אין ספק שנצטרה אירוע קשה בגלל המשבר הכלכלי", אמר המאמן זאב זלצר. "אם רוצים קבוצה בלאומית, תצטרך ההנהלה לפתור את הבעיות. בהלשנו השנה כיוון שלא רכשנו שחקנים, במקום בשחרורים".

האם יבנה תאבק השנה נגד הירידה? "קשה לקבוע", אמר צאצר. "לא נתאבל אחרי הפסד כמו שלא שיכנו בשף אחרי הנצחון על מכבי ת"א".

רוזן: הסגירה השפיעה לרעה

לצבי רוזן היה משחק בסוף שישי. בשבת יכול היה לשבת בצד ביציע, ורוזן מן ה"דרבי" הגדול של ת"א. אבל ה"דרבי" היה קטן.

● צביקה, אתה זוכר "דרבי" כל כך גרוע?

באר־שבע של צעירים

אלי ויצמן הבקיע שני שערים בגביע הטוטו... ו שער בכורה בליגה. הפועל באר שבע זינקה בטבלה למקום השני בטבלה. ויצמן, רק בן 23 וכבר מוותיק בקבוצה.

● אלי, מה גרם לשינוי לתוצאות אמתקי?

"הרבה צעירים שלחמים על מקום בהרכב ואווירה טובה. כולם רוצים להוכיח את עצמם ובינתיים מרכיקים".

ה"בננה" של פלטיני

באנקו סטוייץ שוער נבחרת יוגוסלאויה, ניצב חסר אונים מול כדורו המדויק של מישל פלטיני במפגש הקדם־עולמי בשבת. פלטיני הוליך את נבחרתו לנצחון (0:2) ולזכיה בכרטיס למקסיקו

ארכה של שבועיים ניתנה לשחקנים להגשת דו"ח שנתי

מאת ניסן פרידמן

נציב מס ההכנסה העניק ארכה של שבועיים לשחקני הכדורגל להגשת הדו"ח, השנתי לפני הפעלת מחלקת החקירות והקומנדו.

בפגישת ארגון השחקנים אתמול, הוחלט לדרוש מכל השחקנים להגיש את הדו"חות במועד. כמו כן פונה הארגון לנציב מס ההכנסה, יאיר רבינוביץ, בבקשה להכיר בכדורגלנים כשכירים לכל דבר, כך שהאגודה תשלם את כל המסים, גם אם הדבר יפחית את שכר הכדורגלנים.

"אין מה לעשות, חייבים לשלם מס ככל אזרח", אמר יו"ר הארגון, אבי כהן. "הנציב מבין אותנו ונתן לנו זמן. נגסה להעביר את המסר לכל שחקני הארגון. עד היום לא ידענו איך לנהוג בקשר למסים".

תביעה להשעות את שלמה קירט מכל פעילות

משה "מענדי" נבו הגונעות דורש להשעות מפעילות את שלמה קירט, כדורגלן שעריים ובנבחרת ישראל, על התבטאויותיו התמוהות נגד האוהד ארמלי וריפעת טורק.

קירט אמר, כי השניים מייצגים את הערבים ולא את עם ישראל. מי שמשחק בנבחרת הלאומית צריך לייצג את המדינה היהודית.

לטענת "מענדי" אין קירט ראוי לייצג את המדינה ודאי לכל גוי.

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) הגיש הצעה לסדר היום במליאת הכנסת לדון בנושא קירט. שריד תובע מההתאחדות להשעות את השחקן מכל פעילות.

במשחקי הליגה הארצית בכדורסל

● מחוז צפון: מכבי קרית־מוצקין — מכבי חדרה 72:78; הפועל עין־דור — הפועל כנרת 91:92 (לאחר הארכה) הפועל גן שמואל — הפועל דגניה 62:74; הפועל מעוז חיים — מכבי כרמיאל, 90:85; הפועל הר־הכרמל — מכבי נתניה 67:90 הפועל נהריה — הפועל איתן 95:100 (אחרי הארכה).

● מחוז דרום: מכבי ראשל"צ — מכבי קרית, 79:117; הפועל בני עתים — הפועל גבעת ברנר/גס־ציונה 73:80; ביתר ירושלים — הפועל קרית־גת 85:88; מכבי ירושלים — הפועל שער הנגב 59:100; מכבי דרום ת"א — אליצור ת"א/פית 70:80; הפועל ירושלים — אליצור נחלה דוד רמלה 77:84.

נאור לחצי־גמר אליפות שוודיה בטניס

עמית נאור העפיל לחצי־הגמר באליפות הפתוחה לנוער בשוודיה. ברבע הגמר ניצח את השוודי תומאס ניבל 3:6, 5:7.

נאור מדורג כיום במקום ה־12 בעולם לנוער. בחצי הגמר יתמודד עם אלוף הנוער השוודי, ויגברג.

ברה"מ גמלה לצרפת בטורניר הכדורעף בסיאול

משפטי ברה"מ גמרו על צרפת 1:3 (9:15, 15:12, 10:15, 3:15) וזכו בטורניר הבין־לאומי שנערך בסיאול, דרום־קוריאה.

הסובייטים גמלו לצרפתים על הפסדם במשחקי הדירוג (הם הפסידו גם לארגנטינה).

ארה"ב גברה על בולגריה 1:3 (15:7, 11:15, 14:16, 5:15) והדורגה שלישית. יפאן — בראזיל 2:3 (יפאן חמישית). ארגנטינה (שביעית) — פולין 2:3.

בגביע העולמי לנשים בכדורעף, בהשתתפות שמונה נבחרות, גברה האלופה האולימפית, סין, על קובה 1:3 (14:16, 7:15, 15:5, 2:15).

ברה"מ ניצחה את יפאן 0:3 (11:15, 13:15, 12:15); בראזיל — טוניסיה 0:3 (8:15, 4:15, 0:15); פרו — דרום־קוריאה 0:3 (7:15, 14:16, 4:15).

● בשוויץ: נוישאטל מחזיק בכורה 2:7, במשחק חוץ, ושמורה על מקומה בפיסגה. גרסהופרס, יריבתה העיקרית, איבדה נקודה מול באזל (2:2). במשחקים נוספים: לוזאן — סרבט 0:3 סיון — ואדי 0:2; באדן — יאנג־בויס 0:1; ציריך סטינאלן 0:1.

● בהונגריה: הונבד בדר פעם עדיין בפיסגה לאחר נצחון ביתי (1:2) על סיופוק. פאקס, הב שניה בדירוג, הפסידה לאוישפשט 1:0. ראשאש — סאטבגיה 0:0; וידאוטון — זומבוטאלי 0:1; ראבא־אטו — מסק 1:1; וולאן — פרנצוארוש 1:2.

משוכות גבוהות בדרכה של מכבי ת"א לגמר המיוחל

יריבות ותיקות וחדשות ינסו להצר צעדיה של האלופה הישראלית ● ה־מיפגש הכפול עם האלופה מקובנה שוב בבלגיה ● הבכורה בזאגרב

מאת יעקב פתאל

אלופת אירופה, קבוצת צ'יבונה זאגרב, היא הקבוצה הראשונה שתתמודד עם האלופה הישראלית, מכבי ת"א, בפתיחת משחקי בית הגמר. משחק זה יתקיים בזאגרב ב־5 בדצמבר.

במצם העשירית ברציפות יתמודדו כדורסלני מכבי ת"א בבית הגמר. הישג ששום מועדון אירופי אחר לא זכה בו. בשבת נקבעו סופית סדרי המשחקים ומקומם, כולל משחק הגמר, שיהיה ב־3 באפריל בבודפשט, הונגריה.

מי ומי משחק בקבוצות היריבות עמן תתמודד מכבי ת"א בשלב בית הגמר. כאמור, היריבה הראשונה היא מחזיקת גביע אירופה ואלופת יוגוסלאוויה, קבוצת צ'יבונה זאגרב. בעונה שעברה היתה האלופה היוגוסלאווית במצב בית — לא ציפו ממנה להרבה ולא הוטל עליה כל לחץ. עכשיו תצטרך הקבוצה להוכיח, כי זכייתה בגביע לא היתה מקרית.

מספר שינויים חלו בהרכבה. ב־מהלך הקיץ, אלכסנדר פטרוביץ' נויס לצבא ואינו משחק העונה. ה"קפטן" הוותיק, אנדריה קנגו, היה אמור לצאת לשחק בספרד וגם המאמן המצויין מירקו נובוסל עזב את הקבוצה. מחליפו הוא עוזרו, זליקו פאוליצ'ביץ', שאותו הצעיר דאמיר (28, 1.91 מ') חזר להרכב אחרי שסיים את שרותו הצבאי והוא משחק כרכז.

אבל, כמו בעונה הקודמת, גם הפעם, הכל מתחיל ונגמר אצל דראז'ן פטרוביץ'. ה"סופרסטאר" הנפלא שלא ניתן לעצירה. את החמישיה משלימים מהוביל נאקיץ' (30 — 2.03 מ') זוראן דרסוביה (23 — 2.02 מ'), סוון אוסיף (27 — 2.00 מ'), או ברנקו וקר־צ'ביץ' (24 — 2.12 מ'). המאמן של הקבוצה, במיפגשים עם מכבי עד כה, מצביעים על נצחון למכבי לעומת שלושה הפסדים.

ריאל מאדריד, התמודדה עד היום 23 פעם עם מכבי בגביע אירופה. ריאל ניצחה ב־15 משחקים ומכבי בשמונה. בשורות ריאל לא חלו שינויים רבים לגבי העונה שעברה. בריאן ג'קסון עזב ומחליפו הוא לינטון מאנגס (26 — 2.01 מ'). כדורסלן שחום עוד, ששיחק בקבוצות המקצועניות של פורטלנד ואינדיאנה. ויין רובינסון (27 — 2.04 מ') ממשיך עונה נוספת וכן כל הבין־לאומיים הספרדים כולל פרנאנדו מרטין (23 — 2.04 מ'), שהיה על סף הצטרפות כמקצוען בקבוצת ניו ג'רזי נטס, פרנאנדו רומאי (26 — 2.12 מ'), חואן לרפס איטוריאגה (26 — 1.95 מ') וחוזה אנטוניו קורבאלאן (31 — 1.86 מ') בעונתו האחרונה. את הקבוצה ממשיך להדריך ה־מאמן לולו סאיינז. המשחקים יהיו ב־12 בדצמבר ביד־אליהו וב־20 בפברואר במדריד.

היריבה השלישית תהיה האלופה הצרפתית ס.א.ס.פ. לימוז'. אלופת צרפת בשלוש העונות ה־אחרונות עשתה כמה שינויים מאז ביקרה אצלנו לפני שנתיים. אר־טרמי, הקלע המצטיין עזב. הצ־טרפו לקבוצה בילי ניוט (33 — 1.98 מ'), סגן "מלך הסלים" בליגת האנ.בי.איי. בעונת 1976/77 ב־קבוצת אינדיאנה. מייק דייוויס (28 — 2.08 מ'), ששיחק בעונה שעברה בברצלונה, והמאמן אוסטרובסקי (23 — 2.04 מ') השחקן מספר אחד של צרפת באליפות אירופה. בין־לאומיים וותיקים אחרים הם: דן מישל סנבאל, ריצארד דאקורי, ג'ורג' ברוסטרהאוז, גרגור בניו הדיווה ותסרים. המאמן הוא פייר דאו, שאיפן בעבר את נבחרת צרפת.

המשחקים יהיו ב־9 בינואר ב־לימוז' וב־27 בפברואר ביד אליהו.

פנים חדשות בבית הגמר האירופי היא אלופת ברוה"מ החדשה, קובנה דאלגירים. בתום העונה שעברה הדיחה הקבוצה הליטאית את צסק"א מוסקבה, שזלשה ב־ליגה 23 שנים. דאלגירים לא זכתה בכתר באקראי. ברשותה ארבעה שחקנים, המאיישים את גובהת ה"ם: ובראשם שחקן ה־ציר המצויין ארווידאס סאבוניס (21 — 2.15 מ'). אולי הכדורסלן המוכשר ביותר שגדל באירופה עד כה. זהו שחקן הכל יכול, למרות גובהו הענק סאבוניס בוגי כחולה, דבר שמאפשר לו לקלוע מרחוק ולבצע דברים שרואים רק בליגה המקצוענית באמריקה.

רכז הקבוצה הוא ואלדמאראס חומיצ'יוס (26 — 1.90 מ') הוא מהיר כשר וקלע מצוין. ריימאס קורטינאוויצ'יוס (25 — 1.95 מ'), — אחת מתגליות אליפות אירופה ה־אחרונה. החותיק מבין הבין־לאומיים הוא סרגיי יובאישה (30 — 1.98 מ'), קלע חוץ מצוין. את החמישיה הראשונה משלים ריימונדאס צ'יוחילים (26 — 2.05 מ').

את דאלגירים מאמן מאז 1979 ולאדאס גארסטסאס. בעונה שעברה ניצחה הקבוצה בגמר גביע אירופה למחזיקות גביע על ידי ברצלונה מספרד — 77:73.

שני המשחקים נגד האלופה ה־רוסית יהיו בבריסל בימים 15—16 בינואר ואין ספק שלהם תהיה ההשפעה העיקרית לעליה לגמר.

היריבה האחרונה בבית הגמר תהיה אלופת איטליה, קבוצת סימאק מילאנו. זוהי קבוצה מבוגרת ולה נסיון רב. היא זכתה בעונה שעברה בגביע קוראץ' (ניצחה בגמר את וארזה — 78:91). הפסידה בגמר למחזיקות גביע בשנת 1984 לריאל מאדריד — 82:81 ו־שנה קודם לכן, בגמר האלופות, הפסידה לקאנטו — 69:68.

מבין השחקנים הוותיקים ממשיך לשחק מירוסנו דינו מבניין (35 — 2.04 מ'), האמריקאי אישלמי מייק דאנטוני (34 — 1.90 מ'), רבנו באריוידה (36 — 2.00 מ'), רוברטו פרמייר (27 — 1.96 מ') ופרנקו קוזלי (27 — 1.90 מ').

פנים חדשות: פאוסטו בארגיה (25 — 2.05 מ') והאמריקאים סדריק הנדרסון (25 — 2.06 מ') וראסט של (25 — 2.08 מ'), שהיה בעבר שחקן מקצוען באינדיאנה. המאזן של הקבוצה במפגשים עם מכבי הוא שלושה נצחונות והפסד בודד.

המשחקים עם סימאק מילנו יהיו ב־23 בינואר ביד אליהו וב־13 בבמרס במילאנו. המשחק של מכבי במילנו עשוי לקבוע רבות לגבי עליה של קבוצה זו או אחרת לגמר.

ג'מצ'י הצטרף לאימוני הנבחרת

דורון ג'מצ'י כדורסלן מכבי ת"א הצטרף אתמול לאימוני נבחרת ישראל לאחר שהחלים ממחלה. הסגל ערך אתמול אימון בהדר אוסיב לקראת המפגש ביום חמישי נגד שוויץ.

מערב גרמניה סחטה תיקו (2:2) מצ'כיה במינכן

נבחרות הכדורגל של מערב גרמניה וצ'כיה סיימו בתיקו 2:2 (0:1), במשחק הנעילה בבית 2, במוקדמות גביע העולם.

רק 15,000 צופים חזו במשחק, שלא היתה לו כל חשיבות, מכיוון שהגרמנים ופורטוגל הבטיחו עוד קודם לכן את עלייתם לגמר למקסיקו.

אנדראס ברמה הקנה יתרון ל־גרמנים כבר בדקה הראשונה. אך לפי הצ'כים השוויונו בעשר שעתיים על ידי יוזף נובאק (52) וולאדיסלאב לאורה (61). בטרם הצליח הקפטן, קרל היינץ רומניגה, את כבודה של גרמניה בשער משווה בדקה ה־88.

בית 2 (סופי)

1.	מערב גרמניה	8	9—22	12
2.	פורטוגל	8	10—12	10
3.	שבדיה	8	9—14	9
4.	צ'כיה	8	12—11	8
5.	מאלטה	8	6—25	1

שוודיה גברה על מלטה 1:2

במשחק חסר חשיבות, במסגרת בית 2 של מוקדמות גביע העולם, גברה אתמול במלטה נבחרת שוודיה על נבחרת מאלטה בשיעור 1:2.

השוודים הוליכו ביתרון כבר ב־דקה השניה, משער של רובגרט פריץ. אך המקומיים השוו בדקה ה־69 ע"י ב"גלי באזיל מרוזיגה. גלן סטרומברג קבע את תוצאות המשחק בדקה ה־73. 10,000 צופים חזו במשחק.

הגרמניה דורי זכתה במרתון של טוקיו

במיתה התשיעי שלה, מאז 1982, זכתה אתמול בטוקיו המרתון־גר־מניה, קאתרין דורי (24), בנצחון השמיני שלה, כשעברה את המרחק בזמן של 2:34.21 שעות.

בת־ארצה, ברגיט ויינהולד (21), סיימה שניה (2:36.29 ש') והיפא־נית הירוקו מאואקי שלישית (2:36.32 ש').

106 בנות, מ־11 מדינות, השתתפו את המירוץ, שנערך במגע איר הם ושלהם ברוח חזקה.

עד 21: צרפת — יוגוסלביה 0:7

גם נבחרתה הצעירה של צרפת, עד גיל 21, עלתה לגמר אליפות אירופה לנבחרות צעירות, כשהביסה בריימס את יוגוסלאויה 0:7 (0:5).

צרפת נסלה את המקום הראשון בבית 4, בהקדימה את בולגריה, מזרח־גרמניה ויוגוסלאויה.

כזכור, העפילה הנבחרת הבוגרת לגמר הגביע העולמי במקסיקו, לאחר שניצחה את יוגוסלאויה 0:2 משעריו של מישל פלאטיני.

22 ניחשו 13 בטוטו

הפרס הראשון בטוטו יהיה השבוע 350 מיליון שקל והמינימום לכלל הפרסים יהיה 700 מיליון שקל.

בפרס הראשון, במחזור ה־11, יתחלקו 22 משתתפים, שניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים וכל אחד מהם יקבל כ־29.5 מיליון שקל.

544 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־370,000 שקלים. 6,500 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־31,000 שקלים. 44,320 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־4,500 שקלים.

ההכנסה במחזור 11 היתה 2,421,025,500 שקלים, ולפרסים הורשו 1,260,100,000 שקלים, כולל העברת הפרס הראשון ממחזור 10.

מזכיל חדש לספורטוטו

אלים (מיל.) יצחק שני יוחליף זמכיל הספורטוטו, עמיקוד תבור. העומד לפרוש בסוף השנה לגימלאות לאחר 20 שנה של פעילות

תועמק ההסברה בסניפי הפועל

מזכירות מרכז הפועל הקדישה אתמול את ישיבתה השבועית ל־נושא ההסברה והעמקת החינוך ה־רעיוני בסניפי הפועל.

בניגוד למועדוני ספורט אחרים, התאגדות הפועל היא מועדון ספורט בעלי ערכים תנועתיים. נוסף ל־ספורט התחרותי־הישגי, עוסק ה־פועל גם בגיבוש רחב של פעילויות ספורט אחרים ועל זה באוחוז.

המזכירות אישרה את הרכב ועדת ההסברה. בראש הוועדה יעמוד צבי לבנון, מנהל הרשות לחינוך רעיוני בהסתדרות, אשר יגיש תוך זמן קצר תוכנית פעולה להעמקת נושא ההסברה בסניפים.

לקראת האסיפה הכללית של ה־התאחדות לספורט, אישרה המזכירות את המועמדים לארבע הוועדות האחרות: כדורגל — יורם אורבקוביץ', כדורעף — יחיאל דרזין; טניס שולחן — דייר שלמה קידר, אתלטיקה — אריה סלוצקי.

לסיכום נושא המועמדים לאיוש התפקידים בהתאחדות לספורט, אמר מזכיל הפועל, יצחק אופק, שהפועל לא יסכים לשום פשרות בעניין והוא דורש משני המרכזים, מכבי ואליצור, שיכבדו את ההסכם שנתנו עליו בחודש 1984 על שמירה הסטטוס קוו.

קאתרין דורי, הזוכה במרתון הנשים בטוקיו, מניפה את הגביע בו זכתה. לידה בת־ארצה בריג'ט ויינהולד שדורגה שניה

לחברנו
יעקב פתאל ורעייתו
ברכות להולדת
הבת
בית "דבר"

לימוז' ושאלאן זכו בנצחונות חוץ בכדורסל

שתיים מיריבותיהן של מכבי והפועל ת"א בגביעי אירופה ב־כדורסל, ניצחו במשחקי חוץ במחזור ה־12 בליגה הצרפתית.

האלופה לימוז', יריבתה השלישית של מכבי בבית גמר גביע האלופות, ניצחה את אבינין 84:89 ומדורגת רביעית עם 19 נקודות. אוורי ולארבאנן (23), מונאקו (21) ואנטיב (20).

שאלאן, אותה תפגוש הפועל תל אביב ברבע גמר גביע קוראץ' גברה בפאריס על ראסינג 78:88 ומדורגת שישית עם 18 נקודות.

תוצאות נוספות: ויליארבאן — קאאן (צפון צרפת) 94:112. אנטיב סטאד — פרנסה 73:84. מונאקו — אורתאז 63:77. לה מאן — וישי 79:82.

נצחון נוסף למקנרו על בורג

הטניסאי האמריקאי ג'ון מקנרו ניצח פעם נוספת את השוודי ביורן בורג 4:6, 6:7, במיפגש הרביעי ביניהם, מתוך השישה, שנערך בסגנס לאוס.

רק פעם אחת ניצח בורג את מקנרו, בסידרת שישה מפגשי ה־ראוה ביניהם בדובאי אוה"ב.

אוסטרליה — הודו 1:4

ב"גביע האלופות" בהוקי לגב־רים, הנערך בפארת, אוסטרליה, הביסה אוסטרליה את הודו 1:4 והוליכה עם מלוא הנקודות (4).

מערב גרמניה גברה על פקיסטאן 1:3 והשיגה את המקום השני עם שלוש נקודות, לפני הודו (2), ובריטניה (1). הולנד ופקיסטאן בלא נקודה.

2 הפתעות בגביע הכדורעף

שתי הפתעות נרשמו בסיבוב ה־ראשון בגביע המדינה בכדורעף הפועל גן חיים (ארצית) — הפועל עין שמר 0:3. אליצור חולון (ארצית) — שער העמקים 1:3.

תוצאות בולטות נוספות: העונן — כפ"ס ב' 0:3; כפ"ס — המצר 0:3. הפועל בת־ים — המגעבלסס 0:3. אליצור ת"א — רמת אביב 0:3 ראשל"צ — בת־ים 2:3.

לנדל ניצח את בקר

המדורג מספר 1 בעולם, הצ'כי איוואן לנדל, זכה בטורניר הזיקתי בלונדון באולם ומבלי.

כשגבר לאחר מאבק שקול על אלוף ווימבלדון, המערב גרמני בוריס בקר — 7:6, 3:6, 6:4, 4:6, 4:6.

נאוורטילובה ניצחה שרייבר

ימרטינה נאוורטילובה גברה על חברתה לזוגות, פאם שרייבר 4:6, 5:7, בגמר אליפות הטניס בבריסביין.

העתקים שיתפו פעולה במשחק הגמר להוגות כדי לגבור על ה־מערב גרמניה קלאודיה קודה־קילש והצ'כיה הלנה סוקובה 4:6, 7:6, 1:6.

● טניסאית הצעירים של אוסטרליה זכו בגביע העולמי לנוער לאחר שניצחו במשחק הגמר את שמיתותם מארה"ב 1:2.

מונטנו האמריקאי העניק יתרון לנבחרתו כשגבר על ריצ'רד פרומברג 2:6, 2:6. אולם שיו באר האוסטרלי חישוה כשגבר על גיץ אלב"ס אלמבט 4:6, 4:6.

נצחונות לריאל וברצלונה בליגה

● בספרד: ריאל מאדריד, והאלופה, ברצלונה, ניצחו במחזור ה־12 בליגה הספרדית בכדורגל.

ריאל גברה על קאדיז 1:3 ולה 19 נקודות, כשהיא מקדימה בנקודה את אטלטיקו בילבאו (היחידה שלא נוצחה), שגברה על הרקולס אליקנטה 1:3.

ברצלונה השיגה נצחון חוץ על סלמה ינך 0:2 ומדורגת חמישית עם 14 נקודות, אחרי שתי האתלטיקות מאדריד הגילבאו — 15 כ"א.

● באנגליה: בגביע האנגלי סיבוב ראשון: מספ קאמנס — סקארבורו 1:6; סוויניון — בריסטול סיטי 0:0.

באנגליה דנים בצמצום מספר הליגות כדי להגדיל ההכנסות

מאת רן גדקר

ראשי הכדורגל באנגליה מודאגים. אבל לא מהיום. הדאגה היא בת שנתיים ומוחצה. כבר אז הועלתה הצעה לשנות באורח דרסטי את מבנה הליגות באנגליה. עד עתה היו כל התוכניות בגדר תוכניות בלבד. שום דבר עדיין לא הוצא לפועל. הצורך בשינוי ה־ליגות הוא על דעת כל ראשי ה־כדורגל. הבעיה היא: איך יוצאים מזה, שהכל יהיו מרוצים, שהכדורגל לא יסבול הפסדים ושהקהל יבוא למגרשים.

ההתאחדות לכדורגל באנגליה יד־שבת עדב על המדוכה. יש חששות רציניים מאד, שקבוצות הצמרת בליגה העליונה יבקשו להקים ל־עצמן "ליגת־על", כלומר — עשרים־עשרה קבוצות, הוחתר — לתחתית. ושהללו ידאגו לעצמן כיצד להביא את הקהל למשחקים שלהן. מכאן החשש של ראשי ההתאחדות. הללו מבקשים לסכל את התוכנית הרוקמת, בחדרי־חדרים, בקרב קבוצות הצמרת של הליגה האנגלית. עד כה מוכרים כמה קבוצות, המוכנות להקים ליגת־על — ארסנל, אברטון, ליברפול, מנצ'סטר יונייטד וטוטנהאם.

ב־15 באוקטובר השנה התכנסה הנהלת הליגות בהתאחדות האנגלית ונעיעה את המאבק מבמה מסמכים, תסקירים ודיעונות, שהוגשה בשעתו סר נורמן צ'סטר, מראשי הכדורגל באנגליה. בדרכו צ'סטר הציע, עוד ב־1983, הצעת מרחיקות־לכת. שלדעתו יש בהן לפתור חלק מן הבעיות של מרבית קבוצות הכדורגל המשחקות ב־4 הליגות באנגליה. אך ודאי שלא יוכלו לפתור את כל הבעיות של 92 הקבוצות, שבהן מדובר.

צמצום מספר הליגות

מה כללו ההצעות של נורמן צ'סטר? ובכן, ראשית מדובר ב־צמצום מספר הליגות מ־4 ל־3; יש להפחית את מספר הקבוצות בליגה הראשונה בשתיים. כלומר שיהיו רק 20 קבוצות; שבליגה השניה יהיו רק 22 קבוצות ולהפחית את מספר הקבוצות בליגה השלישית, שיהיו בה רק 22 קבוצות. כך יהיו בכל הליגות רק 64 מועדונים. יתר 28 הקבוצות, כלומר הליגה הרביעית ו־4 קבוצות ה־תחתית של הליגה השלישית, יד־פיעו בליגת־ביניים, בה ישחקו גם קבוצות אחרות, שהיום אין להן מסגרת מסודרת. בכל סוף עונה יהיו עליות ויהיו גם ירידות — המצטיינים מליגת הביניים יעלו לליגה השלישית והאחרונות ב־טבלה של הליגה השלישית ירדו לליגת הביניים.

המועדונים הגדולים, שקבוצותיהם תופסות את המקומות הראשונים בטבלה, יפלגלו בין אלה, שההכנסות שלהם מתמלוגי הטלוויזיה יהיו גדולות יותר. כמובן, כל זאת לאחר שיחותם תוזה חדש עם הטלוויזיה. לקבוצות האלה יהיו גם הכנסות גדולות יותר מ־משחקי "גביע־הגלבי". יגדלו יהיו גם ההכנסות של הקבוצות הראשונות בטבלה ממשחקי גביע ה־ליגה ומשחקי הגביע האנגלי.

למנוע ליגת־על

כל ההסבות האלה מכוונות, ב־ראש וראשונה, כדי למנוע את ביצוע התוכנית של הקבוצות ה־גדולות להקים לעצמן ליגת־על על ידי חלוקה אחרת של העוגה ה־מצומקת של ההכנסות מכדורגל בשנה הנוכחית. בהתכנסות של ראשי ההתאחדות האנגלית ל־כדורגל יובאו הצעות כיצד לקצץ בהוצאת ההצבעה של המועדונים הקטנים, כדי שהללו לא יוכלו להשפיע, על ידי הרמת־ידיים, בכל הבעיה בהתאחדות, בניגוד לרצונן של קבוצות הצמרת. ה־התאחדות תאמר לקבוצות הקטנות, שעליהן לקבל את ההכתבים, אחרת ייפגע חלקם בהכנסות המעוטה, שיישאר בידי ההתאחדות לאחר התשלומים לקבוצות ה־עשרת.

מה שקורה כעת הוא, שרבות מן הקבוצות הקטנות אינן מוכנות להשלים עם המוצע להן. שכן, זו בעיניהם הדרך הקצרה ביותר ל־חיסולן. ראשי המועדונים הקטנים משוכנעים, ש"כל זה שמכנסים למ־כור לנו, כאילו שהכל בסדר — בהחלט אינו בסדר. זה תמרון שקוף להיפטר מאיתנו ובשום אופן לא ניתן ידינו לחיסולנו".

המועדונים הגדולים סבורים, ש־העצם, לאמת, הוקה ההתאחדות לכדורגל מוכנה ללכת לקראתם לאורך כל הדרך. המועדונים ה־גדולים נתונים במצב קשה: עדיין לא נאתם תוזה עם רשתות הטל־וויזיה; הפסד הכנסות ניכר מהעדר משחקים בין־לאומיים באירופה, כשהודגשו המועדונים האנגלים ב־עקבות מה שקרה בבריסל בגמר ה־גביע שם. וכמובן — הפסד ניכר משום שהקהל בבית מוקיר את רגליו ממשחקי הליגה העליונה.

מכל מקום — אומרים שחקנים ו־אוהדים, של הליגות הנמוכות, מי שוכנעים היום יותר מתמיד: אם תקום ליגת־על בכדורגל באנגליה, המועדונים העשירים יתעשרו עוד יותר ואילו המועדונים הקטנים יחוסלו, בלי כל סיכוי להתאוששות אי־פעם.

החלום של תאומי אופנגרט: זימון משותף לנבחרת הנוער

מאת ניסן פרידמן

שני זוגות תאומים עושים חיל בכדורגל הישראלי: עודד וגד מכבס ממכבי נתניה; מנשה (מכבי ת"א) ואפרים (שמשון) שמעור נוב. הזוג השלישי בדרך. ליאור וצחי אופנגרט בני ה־17 מבית"ר ת"א.

התאומים של בית"ר איתם היום. ליאור מבוגר ברבע שעה. "קטנה" קבוצת הנוער של בית"ר ת"א, מי עמר ושיחין אותנוחים.

התאומים וקבוצת הנוער הנוכ־חית של בית"ר הם אולי הסמל לציון הדרך הגדול באגודת הכ־גורה התל־אביבית. זה שנים רבות לא צמחו בבית"ר כל כך הרבה נערים מוכשרים, המבקשים לשחק למען האגודה בחירוף נפש. הצ־עירים קוראים תיגר על שחקני הרכש, כרומזים שהגיעה השעה לסמוך על תוצרת הבית. אשתקד אימן את הנוער משה רומנו. שיאות יש בית ויש מסגרת והאווירה טובה יותר. הנערים מרגישים יד־גד שייכות לאגודה, רואים תוצ־אות ואנו מקווים לעלות לליגה העילית". המדובר במתקן האימור בים המשובה והמשוכלל בצפון ת"א, בניהול אברהם אזולאי.

התאומים החלו לשחק בבית"ר בגיל 10. לקבוצה הגיעו בהשראת ההורים סוזי ומשה, בעלי מסעדה ברחוב שיינקין, בה הסתתר מנחם בגין בימי המבתר. בגין היה הסנ־דק של ליאור. המקום מהווה מפ־גש לאנשי בית"ר. אמא סוזי מ־דרבנת ומעודדת את הילדים ב־שעת צרה, ומתעניינת בגורל ה־משחקים. "אמא לא הרשה לנו לעולם לעזוב את בית"ר", אומ־רים התאומים. "היא מעגיוחה, ש־נשמור על משטר אימונים ובימי שישי לא נותנת לנו לצאת". האב־חות, אורית, מעגיוחה שהתאומים לא יזניחו את לימודי הבגרות. "מה הלימודים חשובים, אבל לא כמו הכדורגל", הם מצהירים. האחות הבכירה, שרי, היה בארה"ב. אך בכל מכתב מתעניינת בקריירה של התאומים.

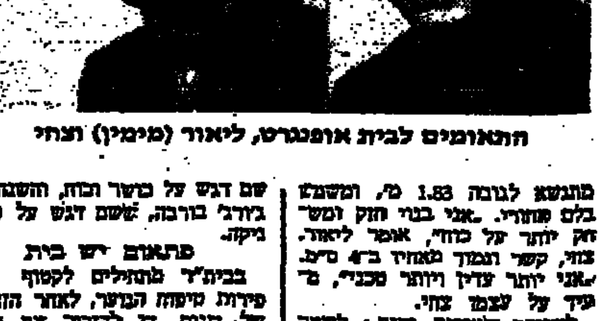

התאומים לבית אופנגרט, ליאור (מימין) וצחי

מתנשא לגובה 1.83 מ', ומשמש בלם מחורי. "אני בוני חזק ומש־חק יותר על כוחי", אומר ליאור. צחי, קשר ונמוך מאחיו ב־4 ס"מ. "אני יותר עדין ויותר מכבי", מ־עיד על עצמו צחי.

לשניהם שאיפות זהות: לשחק בעתיד הקרוב בקבוצת הבוגרים של בית"ר ת"א. ולרצות 11 הבו־רים מהנוער במדי הקבוצה. מע־בר לכך החלום המשותף הוא ל־קבל זימון לנבחרת הנוער, בה משחקים כבר שני בית"רים, שלוי שם דגש על כושר הכוח, והשנה — ביורג' בורבה, ששם דגש על טכ־ניקה.

פתאום יש בית

בבית"ר מתחילים לקטוף את פירות טיפוח הנוער, לאחר הזנחה של שנים. די להזכיר את ירון כהן, ניסן כהן, אריק לסטי ואוד־רים, המאיישים את שורות הבוג־רים בהצלחה רבה. צחי מסביר: "חמש שנים לא ידענו מה זה מגרש ביתי. השנה הקימו את מתקן האימונים של בית"ר, ומת־

ליאור, בגלל מבנהו הוחטנו ה־גופני, בלם מוקדם יותר מאחיו. בעונת 1981/82 זכה בגביע הצ־עירות של האגודה. הוא עלה ל־שורות הנוער שנה לפני צחי. אך בל אשתקד היוזה זו העונה של צחי, שעמד להיבחר כשחקן השנה של האגודה, אלא שבדיקה האחרו־נה של המשחק האחרון בליגה סגר כרטיס אדום ואיבד את התו־אר.

"זה שנינו משחקים יחד נותן תרגשה מצויינת", הם אומרים. "אנו עוזרים זה לזה במשחק ו־בבית אחרי המשחק, מנתחים את השגיאות. אנו רואים הרבה קס־טות כדורגל ומשתוללים להשתתף כל הזמן".

השם יתברך וסכין המטבח

מאת יגאל משיח

„כתוב בעיתון", בהנחיית מאיר שלו, יום ה'

פעם בשבוע אני עובר על רשימת תכניות הטלוויזיה בעיתון ומסמן לעצמי מה צריך או ראוי לראות. הרגע חמוץ בדרך כלל, תזכורת חוזרת לשיגרתי השבועית: עוד „מבט שני", „זה הזמן" ו„מפגשים". השבוע מצאתי את עצמי מציץ במשבצת יום חמישי בנוסח ציחקוקיהם הספונטניים של כל הנזכרים פתאום ב„ביקורי ראש". הסיבה היתה כמובן „כתוב בעיתון", תכניתו של מאיר שלו, שהחזירה לי מעט מהאמונה ביכולתו של המכשיר להצחיק באינטליגנציה בלי יראה מפרות קדושות או מטוסריותו המעשכמת של תוך הרוחב. יש לשבח את הנהלת הטלוויזיה שהעניקה למאיר שלו רשיון חדש להצחיק בחוכמה לאחר שעקרה אותו מ„שעה טובה" בעוון רמת משכל גבוהה מדי, נאורות, ושפת שידור שאינה יראה מהקונצנזוס הלאומי.

לגופו של עניין, מאיר שלו כאומבודסמן ליצני לענייני עיתונות, חושף את המגוחך בכתיבה נחשלת, מניח את ראי העיתונות מול טעמינו המצהיבים וכמו במשל הבריכה והעצים המשתקפים בה שואל אותנו מי משקף את מי העיתונות את הטעם הקלוקל או להיפך. בתפוצה של מי מתחרה „העיתון הנפוץ ביותר במדינה", שנאלץ בצר לו לספק לקוראיו מגאזין גברים ברוח ארוס. ומי ערך את כתבת אותו העיתון, שהלכה לצפות במחזהו של פסבינדר וקרסה תחת אימתו המידלדלת של אבר מין גרגנטואני? היוצר, בצלמו יותר, כפי שהתברר מהשוואת דיווחה עם כתבתו של עד ראיה גברי שהתרשם פחות. בעניין אחר מצטט מאיר שלו עיתון דתי המשבח את החלמתו המהירה של דקור הכותל. הנה דוגמא, על־פי העיתון, לכוחה של תפילה ואהבת השם. נשאלת השאלה כמובן מדוע גומל כך השם יתברך לאוהביו ולמה בחר את סכין המטבח כאמצעי למידה. בעיקר הצחיקה אותי שמחת היהודים סביב תתן השח העולמי, שרק חציו היהודי הספיק לו כדי לזכות בכתר. צאו וחשבו מה היה משיג לו היה יהודי שלם. איזו פרובינציאליות. „כתוב בעיתון" מתקנת עיוות מסורתי ארוך. אם מותר לעיתונות הכתובה לבקר את הטלוויזיה, מותר גם לטלוויזיה לגמול לעיתונות הכתובה. התחשבנות זו הופקדה בידי איש חסר קודשים, רגיש מאוד למזויף ולמגוחך.

הו, כמה אדום!

מאת חוה נובק

תיאטרון בית ליסין: „פן" מאת עתי ציטרון; בימוי מיכל פורת; ניהול מוסיקלי שוש רייזמן; תפאורה ותלבושות יוסי בן־ארי; תאורה חני ורדי.

עוטי הצגת „פן" בבית ליסין, הצליחו להגשים את כוונתם המופיעה בתוכניה (איזה כנהג מגונה, לקרוא את התוכניה...) אחרי גבירה ארוכה בחומר הארכיוני ובזכרונות הכרים לעבר, התברר להם שעדיין „מרובה המעורפל מן הבהיר" ואז החליטו „שאם קשה להבדיל בין דמיון ומציאות בחייו של פן, הרי כך צריכים הסדרים להיות מוצגים על הבמה" כלומר, זה מעורפל? שיהיה מעורפל. והבטחה זו קלעו בהחלט.

דמותו של אלכסנדר פן, גם לאלה שלא הכירו אותו, רק קראו שירים שלו, האזינו לדיבורים לעסקו אותו בחייו מכל עבר, שמעו על היותו חולם על סיניכה בשנות העשרים של ארץ ישראל, על כשרונות הבוקס שלו, על הנשים שנפלו לרגליו השכם והערב, שלא לדבר על דעותיו הפוליטיות – קומוניסט, לא קומוניסט, אוהב ארץ ישראל, אינדיבידואליסט גמור – דמות זאת מצטיירת, בדמיונו של כל מי שנפגש עמו אי־פעם, כמיתוס. איזה הובר תיאטרוני נהדר, איזו דמות תיאטרלית יוצאת מן הכלל! אתגר לכל איש בבה המעז להתמודד עמו, והנה שני צעירים – עתי ציטרון ומיכל פורת העזו כל הכבוד. אך השאלה היא האם העזה מספקת ליצירת מעשה בימתי מוצק המצדיק את הציפיות. נדמה לי שכחלק הארי של המחזה התשובה לשאלה הזאת שלילית.

ציטרון יצר מסגרת – בית החולים שעל מיתתו גוסס פן ביום האחרון לחייו, וכנדרש מגוסס, הוא מעלה בזכרונו את תחנות חייו, קרעי הוויות ורגשות, פגישות מכריעות, חלומות שלא התגשמו, אילוזיות שבוזבזו לריק. אפשר היה לעשות בתוך זה יצירה דראמטית מרתקת כמו הדמות עצמה. אך כדי לראות מעשה שכזה על בימת בית ליסין עליך להוסיף הרבה מהדמיון שלך, מהזכרונות שלך על דמותו של פן, וגם אז לא תמיד תצליח למלא את החסר. ומהו החסר הזה? בראש ובראשונה דמותו של המשורר, הדמות המיאקובסקיאנית, או אם תרצו, היבטושנקו היהודי של אז, (לפחות זוהי האסוציאציה האקטואלית יותר שעלתה במוחי שלי) – האגדה שבדמות זו, שכל חייו מין הצגה אחת גדולה, עצובה, מרידה, תבולה ביין ובאהבת נשים, מולדת, כפי שהוא רואה אותה, אידיאלים שכה מהר אובד עליהם הכלת. אמנם מילולית כל זה נמצא בהצגת בית ליסין, אך גיל אלון הצעיר, המגלם את דמותו אינו מצליח להגיע לעומק הדמות ואינני מאשימה אותו: הטקסט הכתוב והבימוי לא כל כך נתנו לו הזדמנות להתעמק.

ההצגה בבית ליסין דמתה לי יותר למין מסכת אגיט־פרופיסטית, בסגנון התיאטרון ה„אבנגרדי" הרוסי של שנות העשרים, עם כל הסימנים שבמחלת ילדות ממנה סובלת אמנות תיאטרון המהפסת את דרכה המהפכנית ומדרדה על קביים לא שורים, צולעת בין כוונות טובות לבין חוסר יכולת להגשימן.

המסגרת התפאורתית, של מיטה ואבזרי בית חולים, המוצבים כל העת על הבמה, מונעת מהבמאית לא אחת, ליצור את האילוזיה התיאטרלית, פשוט משום שהיא איננה מצליחה להפוך אותם, אפילו לגבי מי שמוכן להשקיע פה דמיון, לרקע בתקבל על הדעת. האביזרים האלה ריאליסטיים מכדי שאפשר יהיה לשחק בהם בעזרת דמיון כלשהו. והשחקנים, שעליהם להתנועע במסגרות אחרות לגמרי, הולכים לאיבוד בתפאורה הזאת. אך איך זו שגיאת הבימוי היחידה. הצבע האדום, שבו צובעים כאן את הכל – ואינני יודעת אם זה בא כתוצאה מדרישות המחזאי, משאיפותיה של הבמאית או מרעיונותיו של התפאורן – כשמדובר ב„פלאש־בקים", מכה את העין, מסנוור ובלתי נעים. גם אם היתה פה כוונה לרמז אידיאולוגי־פוליטי על היותו של פן „אדום", הרי שזהו רמז טריוויאלי וגם, עבה כמו קורה המחזיקה בניין שלם.

אם יש משהו שבאמת נהניתי ממנו, הרי הוא שירתו של פן, המשולבת בהצגה, פה בדיקלום – טוב לעתים – פה בשירה, בליווי מוסיקה נעימה, של כמה וכמה מלחינים טובים, וביניהם המנהלת המוסיקלית שוש רייזמן, שעשתה בהחלט מלאכה טובה. עוזר לה בכך שתי השחקניות – הזמרות ריקי גל המצויינת ושרי צוריאל המוכשרת, שיש להן נוכחות בימתית וגם קולות נעימים. ריקי גל מרבה לשיר בכמה מתפקידיה והיא עושה זאת על הצד הטוב ביותר, ובמה שנוגע לשרי צוריאל יש לה הופעה נאה וסוגסטיבית בגילום דמותה של רובינא השרה את „הנך יפה רעייתי" של לאהלה מן הריבוק. על ההופעה הקטנה הזאת אפשר להתווכח, אך נראה לי כי אין כאן חוסר פרופורציה בין התשיבות ששיחקו פן ורובינא, זה בחיי זה.

„פן" של בית ליסין הוא מחווה למשורר ונסיון לפצות אותו על העוול הרב שעשה לו הממסד החברתי־ספרותי. אינני יודעת אם אפשר לפצות מישהו „פוסט־מורטם", אך גם אם היה הדבר אפשרי, הרי שהיתה נחוצה הצגה הרבה יותר מעמיקה ודלוחנסית מזו שמגישים לנו כאן. דראמה באמת מרתקת, עם דמויות לא קריקטורות מרגיזות לעתים. אבל מה? טוב לשמוע את שיריו של פן בבית הסתדרותי בשנות השמונים. מה לומר? תקראו את פן.

גיל אלון וריקי גל.

פרץ, שרון ופרפורי הצנזורה

מאת שוש אביגל

מה בין תיאטרון האבסורד של פרשת שרון, הרב פרץ והצנזורה על מחזות? ח"כ מרדכי וירשובסקי, אדם אופטימי, מאמין שאולי מאז עוד ייצא מתוק. בשבוע שעבר, בעיצומו של המשבר הממשלתי, העלה בפעם השלישית את הצעת החוק הפרטית שלו לביטול הצנזורה על מחזות. במהלך הנוכחי החליט להפריד בין הצנזורה על סרטים לבין המחזות ולהתרכז בנושא המחזות בלבד, מתוך הנחה, שכך ייקל עליו להשיג הסכמה רחבה להצעתו, שכן רבים מן המצדדים בביטול הצנזורה על מחזות דוגלים בצנזורה, כזאת או אחרת, על סרטים.

בשבוע שעבר התייצב וירשובסקי יחד עם חברו לסיעה השר אמנון רובינשטיין בפני סיעת המערך, והשניים הצליחו לשכנע את כל הנוכחים לתמוך בביטול הצנזורה על מחזות, כולל את חבר הכנסת הדתי מנחם הכהן. עתה יש להעלות את ההצעה לדיון בהנהלת הקואליציה, ואם תאושר שם, ניתן יהיה להציגה בקריאה טרומית בכנסת ולהעבירה לוועדה. (וירשובסקי מקווה שזו תהיה ועדת החינוך ולא ועדת הפנים, למרות שפורמאלית הצנזורה שוכנת במשרד הפנים, שכן ועדת הפנים של הכנסת הקודמת, בראשותה של חה"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו, סיכלה את הצעתו בגלגולה הקודם בתכסיסי השהייה בלתי־פוסקים).

רבים מאנשי הליכוד מביעים אף הם תמיכה בביטול הצנזורה על מחזות. ההסתייגויות היחידות נשמעות באחרונה מפי מי שוירשובסקי מכנה „הפרנקפורטאים", הלא הם אנשי האגף הליבראלי של הליכוד (הח"כים אוריאל לין ושרה דורון), שהצביעו על מחזה האשפה של פאסבינדר באומרם, „הנה, הנה, תראו מה שקרה בפרנקפורט", כאות ומופת לצורך בצנזורה. וירשובסקי טען להרגיעם, שהחוק הקיים במדינת ישראל מספיק כדי לאפשר הסרת הצגה מהבמה אם היא גוענית או שיש בה דבר תועבה, ואכן גם בפרנקפורט ירדה ההצגה בסופו של דבר ללא צנזורה, אלא בלחץ דעת הקהל. יצויין, כי גם בישראל ה„צנזורה" הלא רשמית של הקהל היא „יעילה" יותר וסובלנית־פחות מן הצנזורה הרשמית (המועצה לביקורת סרטים ומחזות), שבדרך־כלל איננה פוסלת מחזות שלמים (וגם אם היא עושה זאת בדרך כלל היא מתפשרת, בסופו של דבר. השבוע צפוי סיבוב נוסף על מחזהו הנפסל של יצחק לאור ונראה כיצד יתנהגו בו. את „מלכת האמבטיה" של חנוך לוין (1970) הורידה דעת הקהל ולא הצנזורה).

המחסום הרציני ביותר בפני הצעתו של וירשובסקי, בשלב זה, הוא שר הפנים הרב פרץ, שהצנזורה היא בתחום סמכותו והוא מתנגד לביטולה. אי־לכך החליט להמתין לדיון בסיעת המערך ולשכנעו לתמוך בהצעה. כאן נכנסת פרשת שרון לתמונה. פרץ שזכה בשבוע שעבר לתואר „הרב המרחף" לאחר שריחף בתוך ריפלומאטי בין פרס השרון והשכין שלום במרומי הממשלה המאוחדת („תעשו לי טובה, תוותרו קצת...") אינני יכול להרשות לעצמו להפסיד את ההילה של יונת שלום ויש לקוות, שבפגישה עם סיעת המערך תשרור רוח של אחוה ורעות. עכשיו הגיע תורו לוותר להם קצת (ואולי כדי שבמשבר הבא יוכל לדרוש מהם שיוותרו לו, על עניינים משמעותיים יותר), ואולי בסופו של דבר המחזות ירוויחו מכך. אמנם, גם זה יהיה תיאטרון אבסורד, אבל בתיאטרון, לפחות, זהו ז'אנר מקובל.

סינמה, סיל וּו פְּלֶה

שבוע הקולנוע הצרפתי במוזיאון ת"א, הנפתח הערב מצטרף ל„מיתקפת הסרטים" של „המכון הצרפתי"

מאת אמיר רותם

„אם אתם עדיין מסרבים להאמין שאיש אינו עושה זאת טוב־כמו הצרפתים, לכו לראות...", כך מסיים מבקר הקולנוע הבריטי דרק אלי את ביקורתו על סרט צרפתי העתיד־להיות מוקרן בקרוב גם כאן. קביעה לגיטימית, כמובן, אך נחרצותה היא יסוד לוויכוח קל. למעלה מ־25 שנים אחרי „הגל החדש" – אותה הגדרה עיתונאית לפרץ היצירתי של כמה במאים צעירים, יוצאי דפי כתב העת „קאייה דה סינמה", לאחר קבוצות במאים שהוגדרו כ„גלים" השני והשלישי, חושף בפנינו המכון הצרפתי תמונה קבוצתית של הקולנוע הצרפתי העכשווי. חלק מהסרטים שיוקרנו במסגרת זו בסינמטק של המכון הצרפתי ובמוזיאון תל־אביב במהלך השבוע נרכשו להקרנה בארץ, אך רוב הסרטים הובאו במיוחד לצורך הארוע. ראוי להזכיר כאן שסינמטק ירושלים מביא במהלך החודשים הקרובים את חלקה השני של תכניתו „הקולנוע הצרפתי החדש" (גם כן בסיוע מחלקת הקולנוע של המכון הצרפתי).

18 סרטים נכללים ברשימה המלאה. נציין כמה מהבולטים: ראשית, הערב במוזיאון ת"א (ב־24 ו־25 בירושלים) „להתראות בונפרטה". מהגבר בקו־פרודוקציה מצרית־צרפתית שייצגה את צרפת בפסטיבל קאן האחרון. הבמאי הוא המצרי יוסף שאהין הותיק, שזהו לו סרטו ה־28. העלילה מפגישה את בונאפרטה עם צעיר לאומני מצרי ומהווה, כך נטען, מתקפה חריפה על הפאנדמנטליזם המוסלמי תוך קריאה לדו שיח עם המערב. מישל פיקולי ומוחסיין מוחי אדין בתפקידים הראשיים, נפוליאון הוא פסרים שרו.

סימון סיניורה

„דיוה", סרטו הראשון של ז'אן ז'אק בנייקס, על רצף תעלוליו הויזואליים, כונה על ידי אחדים „מבריק" בעוד אחרים ראו בו מיפגן ריקני של זוהר צורני – הקופה, על כל פנים, הבהב בשמחה ובנייקס הוזמן לחזור על הצלחתו, הפעם מצויד בתקציב גדול פי כמה ובשני כוכבי על: ז'ראר דפרדייה ונסטסיה קינסקי. במפתיע, לא נרכש סרט זה „ירח בביבים" להפצה מסחרית בארץ, עדיין (שנת ייצור 1983) ועל כן הזדמנויות ייחודיות לצפות בו יהיו בסינמטקים, בהם דפרדייה הוא אחד הנושאים, ב־26 לחודש זה במכון הצרפתי ומחר במוזיאון ת"א, עוד מחר (וב־19 במכון), סרט ביכורים של במאית בשם אירן ז'ואנה, בו מככב רישאר איקנינה, שהחל לדלג על מסכינו המסחריים השבוע ב„צאו פנטיין", ומארי דיבואה – בשם „אורח לא קרוא". סיפורו של הסרט הוא עימות בין שחקנית בדימוס הנאלצת להסתיר בביתה שודד נמלט.

ביום רביעי, במוזיאון, „תף מפשע", סרטה האחרון של סימון סניורה המנוחה ואחריו „טרטיף" יציר כפיו של אותו דפרדייה שהוזכר קודם. עיבוד יומרני, שהוא עבודת הבימוי הראשונה של השחקן המבוקש ביותר בצרפת בשנים האחרונות, המבוסס על מחזהו של מולייר, אותו העלה דפרדייה קודם לכן על הבמה.

שניים מהסרטים שיוקרנו במוזיאון, הועלו קודם לכן בפסטיבל הסרטים בחיפה: „התרמית" של יאניק בלון (המשלב סיפור משטרתי עם פרשיה הומוסקסואלית) ו„מהדורים" של הבמאי הגרוזיני אוטר יוסליאני, הצפוי להיות אחד הסרטים הבאים שיוקרנו מסחרית השנה בקולנוע שבמוזיאון. „הסיפור שלנו" בבימויו של ברטרן בלייה, כולל שניים מכוכבי הכר הגדולים של צרפת: אלן דילון ונטלי באיי, בעוד „נער ונערה" הוא יצירתו הראשונה של הבמאי הצעיר (23) ליאו קרקס, הזוכה לתגובות אוהדות במולדתו.

כדאי לאזכר כאן שבסינמטק ירושלים צפויים עוד ארבעה סרטים שלא יוקרנו בתל־אביב, החל ב„שנת המורוזה" בכיכובה של ואלרי קאפריסקי, הערב, ועד „מחוץ לחוק", סרט טרי משנה זו שיוקרן ב־3 בדצמבר. המכון הצרפתי יקרין עוד את „פרברי הבמון" (30/11) ושני סרטים מ־1982: „בללי האהבה" של שרלוט דיברייר ו„חיסול חשבונות" של ברנאר טברנייה עם פיליפ נוארה ואיזאבל הופרט.

שבוע הקולנוע הצרפתי החדש הוא מסורת שנתית במוזיאון תל־אביב, שפתיחתו, היא בדרך כלל בחסות השגריר הצרפתי והאצולה המקומית. מדובר בפיצוי על חוסר העירנות של מפיצים מקומיים – מן הסתם בהשראת אדישות הקהל – לחידושי הסרט הצרפתי. חבל רק שלא גוצלה ההזדמנות להביא את סרטיהם האחרונים של ז'אן לוק גודאר, אלן רנה, ז'אק ריווט, שלא יגיעו לכאן, ככל הנראה, בשום מסגרת אחרת.

„חיים או תיאטרון"

תערוכה ב„בית התפוצות" על יצירתה של שרלוטה סלומון

מאת מידי פז

ב־26 בחודש תיפתח ב„בית־התפוצות" התערוכה „חיים או תיאטרון" המוקדשת ליצירתה של שרלוטה סלומון.

העבודות בתערוכה – 240 ציורי גואש, מתוכם תמונות למחזה – צוירו בעיירה וילפראנש שלחוף הריביירה הצרפתית, לשם נמלטה שרלוטה סלומון מעיר הולדתה ברלין, בתקופת מלחמת העולם השניה. היא היתה בתם של אלברט ופרנציסקה סלומון. אמה החורגת היתה זמרת האופרה פאולה לינדברג. כשעלו הנאצים לשלטון, ב־1933, היתה שרלוטה בת 16. למרות חוקי נירנברג, התקבלה ללימודי ציור באקדמיה לאמנות בברלין. חודשים ספורים לפני פרוץ המלחמה, הצליחו בני משפחתה לצאת את ברלין. הוריה מצאו מחסה בהולנד: שרלוטה נשלחה אל סבה וסבתה בוילפראנש, אך שם, תחת משטר וישי, לא הצליחה למצוא מפלט. היא נכלאה יחד עם סבה במחנה עבודה, שוחררה ובספטמבר 1943 נשלחה לאושוויץ. שנה קודם לכן הספיקה להפקיד את ציוריה בידי פעיל המחתרת האנטי־נאצית. אחרי המלחמה נמסרו הציורים להוריה שרק ב־1972 העבירו אותם לרשות המוזיאון ההיסטורי היהודי באמסטרדם שהשאיל אותם עתה לבית התפוצות.

„תיאטרון דוקומנטרי" כובש את אירופה

מאת אביתר שטרן

„הלהיט החם" בצרפת ואולי בכל מערב אירופה, שייך להפקה האחרונה של „תיאטרון השמש", זה הממוקם בתוך חוות סוסים, בין מחסני תחמושת לשעבר של הצבא הצרפתי. אריאנה מנושקין ביימה את ספרה של אלן סיזו „הסיפור הנורא והבלתי גמור של נורודום סיאנוק מלך קמבודיה". שני חלקים, ארבע שעות כל חלק, חוויה ויזואלית הפורטת בעדינות על נימים שעדיין אינם מוכרים לצרפה הקונבנציונאלי. בעיקרו של דבר מדובר בתיאטרון דוקומנטרי־פוליטי, כל דמות מייצגת את האישיות המציאותית. השמות אמיתיים אף הם וכך גם סדר ההתרחשויות. נורודום סיאנוק, אשר במציאות שיחק משחק פוליטי רב תהפוכות בין ארה"ב וסין משמש גם בהצגה גרעין מרכזי שממנו יוצאים כל החוטים.

בהצגה משתתפים כ־25 שחקנים המחליפים דמויות לפי הצורך. הדיאלוגים הופכים לנאומים שאינם מצליחים להתיש את הצופה. החלל והמוסיקה משאירים את הקהל עירני ומצפה לבאות. עשרות כלי מוסיקה אסיאתיים מרוכזים על הבמה.

ז'בוטינסקי בבול אוסטרי

מאת אריה לינדנבאום

היה זמן שקשה היה להאמין שבול ז'בוטינסקי יופיע בדואר ישראל כשכל בול דיוקן חייב החלטת ממשלה מיוחדת. עם השנים איבד עיקרון זה מעוקצו וב־1970, בימי כהונתה של גולדה מאיר כראש ממשלת ישראל, הופיע אצלנו בול ז'בוטינסקי יחד עם בול אשכול, טרומפלדור ומניה שוחט.

מן האישים שלנו לא הופיע איש, פרט לנשיא שזר, בבול מדינה זרה, כפריט ממלכתי, אבל מסתבר שבתושיה מסוימת ניתן להתגבר על מחסומים ממלכתיים ואפשר „להגניב" גם בבולי מדינה זרה דיוקנאות אישים יהודים, שלפחות היהודים חפצים ביקרם. הנה, למשל, באוסטריה הופיע זה עתה בול ממלכתי עם תמונת זאב ז'בוטינסקי. לפניו הופיע בדרך זו ד"ר בנימין זאב הרצל, גם כן באוסטריה.

נכון לעכשיו, הדבר אפשרי רק באוסטריה, שכן בולי אוסטריה מודפסים בגליונות של שורת הבולים התחתונה, או העליונה, צמוד ספח בצורת שובל בלתי מנוצל בהדפסה. כדי להדפיס עליו תמונה או סיסמא כלשהי, צריך אישור שרות־הדואר, אך לא החלטות ממשלה מסובכות, כמו למשל בישראל. די שם שהמבקש מתחייב לקנות כמות מסויימת של בולים כאלה עם השובל ה„ריק" ויורשה לו להדפיס בשם מוסד ציבורי כלשהו, סיסמא, או תמונה, בהתאם לאישור שקיבל, שהוא אומנם אישור ממלכתי, אך כאמור, ללא קשיים מיוחדים, כי המדובר באישור בדרג של המנהלה ולא הממשלה.

בית־כנסת בחותמת שוודית

חותמת שוודית שעשויה לעניין את אספנינו הוטבעה לא מזמן בשטוקהולם וכפי שרווח לנו על־ידי ד"ר דגוני מחיפה, היא מראה חזית בית כנסת... לפי ההסבר יש שם גם מלים עבריות כמו „שלום" (פעמיים). החותמת שקיבלנו מראה שער בניין ולידו אמבולנס (?!).

חותמת אחרת בנושא דומה קיבלנו ממאיר צוקרמן מגבעתיים, המתארת את בית הכנסת המחודש מאוגסבורג שבגרמניה, אחד מיני רבים שנשרף בליל הבדולח ב־9.11.38: זו חותמת מעניינת למדי. היא כתובה בגרמנית כשהמלים „אוגסבורג ט"ו באלול תשמ"ה" מופיעות בעברית.

בולי זיכרון בגבעת התחמושת

תצוגת קבע של בולי־זיכרון ומערכות קרב תוצג בקרוב במוזיאון גבעת התחמושת בירושלים. התצוגה הוכנה על־ידי השירות הבולאי והיא כוללת 4 לוחות תצוגה.

עיצוב הלוחות נעשה בידי הגרפיקאי בר־חיים מחיפה.

עוד רמב"ם בספרד

חותמת רמב"ם נוספת (שניה השנה) הוטבעה לא מזמן בקורדובה לרגל קונגרס רמב"ם שהתקיים שם. החותמת הוטבעה ב־8 בספטמבר 1985 והיתה בשימוש עד ה־11 בספטמבר, כל ימי הקונגרס. מופיע בה דיוקן הרמב"ם וחתימת ידו בעברית וערבית והקדשה בשפה הספרדית.

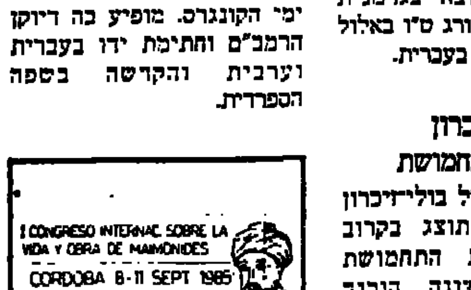

גלויית זיכרון לתערוכת קלן

גלויית זיכרון חדשה, מן הסוג המונפק לתערוכות בולים בחו"ל, תופיע החודש לתערוכת הבולים שתתקיים בקלן שבגרמניה. גלויות הזיכרון, המונפקות לתערוכות בולים נמכרות בתערוכה בלבד, על־ידי סוכני השרות הבולאי המקומיים. עד־כה הופיעו גלויות כאלה לתערוכת „יפא 81"; „אסטן 82"; „בלג'יקה 82"; „סמבאל 83"; „אסטן 84"; „נורדפוסטה 84"; „אוסיפקס 86"; „אספנה 84" השנה תופיע גלויה ל„קלן 85" ובשנה הבאה ל„אמריפקס 86" ו„שטוקהולמיה 86".

תצוגות ישראליות בחו"ל

השרות הבולאי השתתף השנה בתצוגה רשמית נאה ביותר ב„איטליה 85", שעוצבה בידי הגרפיקאי בר־חיים מחיפה וכן ב„קלן 85". בשנה הבאה ישתתף השרות הבולאי בתצוגה רשמית גדולה ב„אמריפקס 86" ו„שטוקהולמיה 86".

בריאת העולם של מיכאלאנג'לו בגלויה אמריקאית

דואר ארה"ב המנפיק, בדומה לישראל, גלויות־זיכרון מיוחדות לתערוכות עולמיות, הוציא הפעם גלויה עם בולי שתי המדינות – ארה"ב ואיטליה, שני הבולים הוקדשו לצייר הגאון מיכאלאנג'לו.

הבול האיטלקי מראה את דיוקנו של מיכאלאנג'לו ואילו האמריקאי שהוקדש לשנה הגיאופיזית הבין־לאומית ב־1985, מראה קטע מן היצירה המפורסמת של מיכאלאנג'לו „בריאת העולם". אספני „יודאיקה" עשויים לצרף גלויה זו לאוספיהם.